

Bokslut och verksamhetsberättelse 2020

Södermalms
stadsdelsnämnd

Handläggare
Emma Liljenberg
Telefon: 08-508 120 08

Till
Södermalms stadsdelsnämnd
25 februari 2021

Bokslut och verksamhetsberättelse 2020 för Södermalms stadsdelsnämnd

Förslag till beslut

1. Nämnden godkänner bokslut och verksamhetsberättelse för år 2020.
2. Nämnden begär ombudgetering om 2,9 mnkr för det större investeringsprojektet för nyanläggning av parkyta i kvarteret Rosendal mindre som erhöles i samband med verksamhetsplanen år 2020.
3. Nämnden begär ombudgetering om 0,4 mnkr för reinvesteringsprojektet för renovering av träkonstruktioner i Hammarby sjöstad som erhöles i samband med tertialrapport 2 år 2020.
4. Nämnden begär ombudgetering om 1,0 mnkr för det större investeringsprojektet för upprustning av lekplats i Sickla park som erhöles i samband med verksamhetsplanen år 2020.
5. Nämnden överlämnar ärendet till kommunstyrelsen och stadens revisorer.
6. Beslutet förklaras omedelbart justerat.

Ann-Christine Jenvén
Stadsdelsdirektör

Sammanfattning

Ärendet redovisas i förvaltningens tjänsteutlåtande. I bokslutet och verksamhetsberättelsen för år 2020 redovisar Södermalms stadsdelsnämnd hur och i vilken mån den bidragit till att uppfylla kommunfullmäktiges mål för år 2020 samt analys av utfall och orsaker till eventuella avvikelser. Utöver uppföljning av kommunfullmäktiges mål redovisar även nämnden hur den uppfyllt nämndens mål för år 2020 samt analys av utfall och orsaker till eventuella avvikelser. Förvaltningen gör bedömningen att kommunfullmäktiges tre inriktningsmål kommer att nås delvis. Bedömningen grundas på att åtta av tolv mål för verksamhetsområdena som är kopplade till inriktningsmålen bedöms uppnås. 18 av 27 nämndmål bedöms uppnås, åtta uppnås delvis och ett uppnås inte. Nämnden redovisar år 2020 ett överskott om 91,1 mnkr före enheternas resultatöverföringar och 80,1 mnkr efter resultatdispositioner.

Innehållsförteckning

Sammanfattande analys	6
Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål	9
1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla	9
1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort	10
1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i	16
1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige	25
1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet	35
1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande	48
2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt	59
2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv	59
2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov	61
2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet	62
2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring	64
2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö	67
3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden	71
3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser	72
3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna	73
Uppföljning av ekonomi	83
Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget	83
Resultatenheter	91
Investeringar	92
Ombudgeteringar	95
Analys av balansräkning	96
Särskilda redovisningar	97
Agenda 2030	97

Konsekvenser av Covid-19-pandemin	99
Bedömning av nämndens interna kontroll	102
Systematiskt kvalitetsarbete.....	103
Övrigt	105

Bilagor

Bilaga 1: Bilaga 01 SLK_bilagor SDN12

Bilaga 2: Bilaga 02 Uppföljning intern kontroll

Bilaga 3: Bilaga 03 Förskolerapporten 2020

Bilaga 4: Bilaga 04 Slutrapport och uppföljning klimatinvesteringsmedel

Bilaga 5: Bilaga 05 Verksamhetsuppföljningar FH egen regi

Bilaga 6: Bilaga 06 Verksamhetsuppföljning Maria Ungdomsklubb - MUK

Bilaga 7: Bilaga 07 Verksamhetsuppföljning Nytorgsträffen och Tanto aktivitetscenter

Bilaga 8: Bilaga 08 Verksamhetsuppföljning Tellus fritidscenter och Tanto seniorlokal

Bilaga 9: Bilaga 09 Årsuppföljning lex Sarah

Bilaga 10: Bilaga 10 Uppföljning trygghetsinvesteringar

Bilaga 11: Bilaga 11 Bokslutsbilagor

Bilaga 12: Bilaga 12 Nyckeltal 2020

Sammanfattande analys

En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

Förvaltningen gör bedömningen att inriktningsmålet har uppfyllts delvis. Bedömningen grundas på att två av fem mål för verksamhetsområdet som är kopplade till inriktningsmålet har uppfyllts och tre har uppfyllts delvis.

De verksamhetsområdesmål som delvis uppfyllts är "Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i", "I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet", "I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande". Hur nämnden har bidragit till att uppfylla inriktningsmålet redovisas under respektive mål för verksamhetsområdet.

Antal hushåll med ekonomiskt bistånd var i januarimånad 433 och de ökade fram till augusti till 477 hushåll. Under hösten skedde en viss minskning av antalet och i november var 459 hushåll aktuella för ekonomiskt bistånd. Gruppen som ökat är personer som blivit arbetslösa med anledning av Covid-19-pandemin. Feriearbeten för sommaren söktes av 1410 ungdomar och förvaltningen kunde anställa 620 ungdomar. Genom förvaltningens projekt för förebyggande integrationsarbete har nyanlända kvinnor och män fått individuellt stöd, rådgivning och samhällsvägledning med fokus på att hitta stadigvarande boende och självförsörjning. Projektet har intensifierat samarbetet med Stiftelsen hotellhem i Stockholm (SHIS) för att hitta nya boenden. Detta eftersom hyreskontrakten på genomgångsbostäderna, för cirka 100 hushåll, löper ut år 2021.

Förvaltningens arbete med att genom platssamverkan utveckla Medborgarplatsen och Björns trädgård har fortsatt men anpassats till rådande pandemi. Begränsningar i antalet personer som får vistas vid tillställningar på offentlig plats har gjort att aktiviteter och underhållning som planerats för året fått ställas in. Förvaltningens fältassistenter har fördjupat samarbetet med polis, socialförvaltningens ungdomsjour och nattvandrare för att trygga utemiljön i stadsdelsområdet. Eftersom fler unga än vanligt vistades i stadsdelsområdet under sommaren förstärktes förvaltningens fältverksamhet genom samarbete med andra stadsdelsförvaltningar och kommuner.

Förvaltningen har under året genomfört utökade städinsatser i de parker i stadsdelsområdet som varit mest välbesökta. Insatserna har fokuserat på målsättningen att parkerna ska upplevas välskötta och trygga för boende och besökare. Särskilda insatser har utförts för att öka upplevelsen av välskötta parker. Exempelvis har nytt växtmaterial kompletterats, slitna gräsytor har tillfälligt stängts av för renovering med ny grässådd och slitna grusytor har renoverats med nytt grus. Verksamheten har under året arbetat med flera investeringsprojekt, exempelvis för Solrosparken, lekplatsen i Sickla Park samt en ny parkyta på sydöstra Reimersholme. Därtill har ett flertal reinvesteringar utförts i parker och på lekplatser, exempelvis genom utbyte av trasiga skräpkorgar, reparation av trappor med underhållsbehov samt utbyte av trasiga lekredskap.

Antalet barn 1-5 år inom stadsdelsområdet har minskat under året och kommer enligt prognoserna fortsätta att minska under kommande år. Förvaltningen förbereder och genomför nödvändiga åtgärder för att möta denna utveckling. Arbetet med att utveckla fysiska aktiviteter utomhus har prioriterats under året och är särskilt viktigt med anledning av den

pågående pandemin. Verksamheterna har fortsatt med utvecklingsarbetet av de pedagogiska miljöerna på förskolorna. Målet är att miljöerna ska bli än mer tillgängliga, ge utrymme för lärande och möjliggöra samspel mellan barnen. Arbetet med att ge barnen förutsättningar för att utveckla sin digitala kompetens har fortsatt. Verksamheterna har under året organiserat utbildningen och undervisningen så att barnen möts, leker och lär tillsammans med varandra oberoende av könstillhörighet. Verksamheterna arbetar normmedvetet genom att exempelvis se över material, bilder och böcker ur ett normmedvetet perspektiv.

Relationsvårdscentrum för innerstaden (RVCI) erbjuder individuella samtal och gruppverksamhet för både våldsutsatta och våldsutövare. Verksamheten rapporterar en ökning av personer som efterfrågar råd och stöd men kan inte se någon direkt koppling till pandemin. Verksamheten har sedan pandemin alltmer övergått till att erbjuda digitala möten. All gruppverksamhet har ställts in men i enskilda fall, där våldsutsattheten och behovet av stöd har bedömts vara särskilt omfattande, har enskilda möten kunnat erbjudas. Pandemin kan medföra att våld och våldsutsatthet kommer att öka framöver men det är i nuläget för tidigt att kunna göra en mer djupgående analys av utvecklingen på kort och lång sikt.

Inom funktionshinderområdet har pandemin inneburit tillfälliga förändringar. Under våren stängdes samtliga dagliga verksamheter vilket innebar en övergång till andra former av sysselsättning och aktiviteter, bland annat har utveckling och tillgång till digitala hjälpmedel ökat. Under våren tydliggjordes även behovet av att uppmana besökare att vara mer restriktiva och försiktiga vid besök hos anhöriga. Under pandemin har förvaltningens grupp- och servicebostäder haft få konstaterat smittade. Pandemin har medfört att användandet av digitala hjälpmedel ökat, till exempel har de boende kunnat erbjudas möten via telefon, Skype och sms.

Äldreomsorgen har under året snabbt ställt om och flexibelt anpassat insatser, innehåll och aktiviteter till det nya läget med pandemin. Verksamheten har varit hårt belastad men fungerat bra tack vare fantastiska insatser från medarbetare och chefer. Arbetet för en mer personcentrerad äldreomsorg där den äldre har huvudrollen i sitt liv pågår ständigt. Utgångspunkten är den enskildes behov och önskemål. Rätten till självbestämmande är grundläggande i biståndsbedömningen. Med anledning av den pågående pandemin har verksamheten arbetat med stort fokus på att undvika smittspridning inom vård- och omsorgsboende och inom hemtjänsten. Inom förvaltningens hemtjänst har ett så kallat förstärkningsteam organiserats. Förstärkningsteamet besöker endast kunder som har konstaterad smitta eller misstanke om smitta. Detta för att inte sprida smittan mellan kunder. Eftersom det under året varit besöksförbud på vård- och omsorgsboendena under några perioder har medarbetarna på olika sätt hjälpt till för att underlätta för de äldre att hålla kontakt med sina anhöriga. Umgänge kan till exempel ske genom olika digitala kanaler med både bild och tal eller genom att de äldre får hjälp att träffa anhöriga utomhus. Förebyggande och hälsofrämjande insatser är ett viktigt område som spelar en stor roll för ett friskare åldrande. En del av det hälsofrämjande arbetet är att utveckla mat och måltider. Arbetet med verksamhetsnära matlagning är nu infört på förvaltningens fyra vård- och omsorgsboenden. Den 13 mars stängdes förvaltningens sociala mötesplatser med anledning av pandemin. Förvaltningen ställde då om verksamheten till en stödverksamhet via telefon. Det finns fem telefonnummer dit stadsdelsområdets äldre kan vända sig med sina frågor eller om de helt enkelt bara vill prata med någon. Broschyrer om detta har delats ut bland annat med hjälp av

hemtjänsten och det har annonserats i dagspressen. Verksamheten arbetar med att hitta alternativa aktiviteter och ställa om från fysiska till digitala möten så länge aktivitetscentret och träffpunkterna måste vara stängda.

En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

Förvaltningen gör bedömningen att inriktningsmålet har uppfyllts. Bedömningen grundas på att samtliga mål för verksamhetsområdet som är kopplade till inriktningsmålet har uppfyllts.

Stockholm Business Region har under året haft i uppdrag att upprätta samverkansformer med stadsdelsförvaltningarna. I uppdraget ligger bland annat framtagande av ett koncept för hur den utökade dialogen med näringslivet i stadsdelsförvaltningarna kan se ut och ett första planeringsmöte genomfördes i augusti. I november genomförde förvaltningen, som en av tre pilotförvaltningar, en näringslivsdialog med lokala företagare. Syftet med dialogen var att ge de deltagande företagen förstahandsinformation om vad som händer i närområdet med fokus på vad förvaltningen kan erbjuda det lokala näringslivet.

Parklekarna har under året fortsatt arbetet med att öka intresset för rörelse hos barn och unga och majoriteten av de fysiska aktiviteterna har genomförts utomhus. Under våren, sommaren och hösten ökade antalet besökare i parklekarna och för att möta efterfrågan genomfördes fler utomhusaktiviteter än tidigare. Med anledning av pandemin har det varit sommaröppet i parklekarna Draken, Skåneglantan och Högalid. Dessa parklekar har tidigare år varit stängda under sommaren. I öppna förskolan fortsatte utvecklingsarbetet av den pedagogiska verksamheten.

På förvaltningens fritidsverksamheter har aktiviteterna, med anledning av pandemin, genomförts med anpassning till stadens och Folkhälsomyndighetens rekommendationer. Så många aktiviteter som möjligt har genomförts utomhus. Under hösten har flertalet aktiviteter även kunnat erbjudas digitalt via olika chattrum. Fritidsledare har varit online i chattrummen och där kunnat leda olika planerade aktiviteter, som exempelvis filmkvällar, sällskapsspel och läxhjälp. Fritidsgårdarna har under året fortsatt utveckla sina arbetssätt för att locka fler flickor till verksamheterna och de senaste årens trend mot en jämnare fördelning mellan könen vad gäller fritidsverksamheternas besökare fortsätter. Förvaltningens fritidslots har under hela året arbetat uppsökande och relationsskapande på Vintertullens och Tanto genomgångsboende i nära samarbete med förvaltningens integrationsprojekt.

Nämnden har under året investerat klimatpengar i form av nya LED-armaturer på Hornstulls servicehus, Nytorgsgårdens vård- och omsorgsboende samt på förskolan Malmgården. Klimatpengar har också investerats i nya torkskåp på flertalet förskolor. Dessa klimatinvesteringar har bidragit till att lokalerna idag har lägre elförbrukning.

Nämnden har sökt och fått medel för klimatinvesteringar som bland annat har använts till restaurering av en del av stadsdelsområdets befintliga planteringar och trädgröpar med nya växtbäddar med biokol. Åtgärden bidrar till att minska koldioxidhalten i atmosfären och bidrar dessutom till att fördröja dagvatten vid skyfall. Under året har arbetet färdigställts med att förse trädgröpar med biokolsbäddar vid Wollmar Yxkullsgatan då det funnits ett stort behov av att hantera dagvatten på platsen. Vidare har tio självkomprimerande solcellsdrivna skräpkorgar placerats ut runt om i stadsdelsområdet. För att utveckla den biologiska mångfalden har insektshotell placerats ut och en sandbädd för solitärbin har anlagts. En ny

ängsytta har också iordningsställt.

En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Förvaltningen gör bedömningen att inriktningsmålet har uppfyllts delvis. Bedömningen grundas på att ett mål för verksamhetsområdet som är kopplade till inriktningsmålet har uppfyllts och ett har uppfyllts delvis. Nämnden redovisar år 2020 ett överskott om 80,1 mnkr efter resultatdispositioner. Resultatenheterna har en ingående resultatfond om 23,9 mnkr från år 2019 och överför till år 2021 ett överskott om 34,9 mnkr. Detta innebär en ökad resultatfond med 11,0 mnkr till år 2021.

Inom förvaltningen har ett aktivt hälsofrämjande arbete bedrivits. Det systematiska arbetsmiljöarbetet har fortsatt att utvecklas och det sker ständiga förbättringar i alla verksamheter. De övergripande rutinerna och riktlinjerna har fortsatt att utvecklas så att de är enkla att följa och förstå.

Rådande pandemi har lett till att vissa aktiviteter skjutits fram alternativt prioriterats om när stort fokus riktats mot att upprätthålla förvaltningens kritiska verksamheter. Flera aktiviteter planeras för att i stället genomföras under 2021. Negativ effekt kan ses på sjukfrånvaron och effekten förväntas kvarstå under delar av, eller hela 2021. Samtidigt ser förvaltningen ett fortsatt utökat samarbete mellan enheterna och en bra kompetensutveckling hos medarbetarna. Engagerade och nytänkande medarbetare skapar förutsättningar för att lyfta goda exempel och utveckla verksamheten. Ett särskilt fokus har riktats mot att lyfta cheferna under pandemin. Cheferna fortsätter att utveckla ett ledarskap präglat av mod, tillit och kommunikation. Förvaltningen har, under hela pandemin, löpande anpassat arbetssätt, vilket bland annat har inneburit arbete hemifrån för de som har haft möjlighet att arbeta så. Flera kompetenshöjande insatser har genomförts digitalt under året och det arbetssättet fortsätter under 2021.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål:

1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

Förvaltningen gör bedömningen att inriktningsmålet har uppfyllts. Bedömningen grundas på att två av fem mål för verksamhetsområdet som är kopplade till inriktningsmålet har uppfyllts. De verksamhetsområdesmål som delvis uppfyllts är "Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i", "I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet", "I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande". Hur nämnden har bidragit till att uppfylla inriktningsmålet redovisas under respektive mål för verksamhetsområdet.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet har uppfyllts. Bedömningen grundas på att fyra av åtta KF-indikatorer uppnås, tre uppnås delvis och en uppnås inte och att KF-aktiviteterna är genomförda. De två underliggande nämndmålen har uppfyllts.

Arbetet med att säkerställa att verksamheterna är jämställda har fortsatt vilket bland annat innebär att män och kvinnor fått del av insatser på lika villkor. Förvaltningen bidrar till stadens arbete med Agenda 2030 bland annat genom att vidareutveckla insatser för kvinnor som står långt ifrån arbetsmarknaden. Vid analys av uppföljningar och statistik lyfts könsaspekten för att synliggöra eventuella oskäligen olikheter och möjliggöra förbättringsåtgärder. Inom förvaltningens integrationsarbete görs en särskild satsning på nyanlända kvinnor med målet att motivera dem att söka stöd för att hitta arbete eller studier. Satsningen innebär även stöd i kontakter med arbetsförmedlingen och försäkringskassan.

Antal hushåll med ekonomiskt bistånd var i januarimånad 433 och de ökade fram till augusti till 477 hushåll. Under hösten skedde en viss minskning av antalet och i november var 459 hushåll aktuella för ekonomiskt bistånd. Gruppen som ökat är personer som blivit arbetslösa med anledning av Covid-19-pandemin. En konsekvens av pandemin har bland annat varit att fysiska möten med klienter har minskat och att samtal har genomförts digitalt eller per telefon. Samverkan med andra verksamheter har också varit begränsad med anledning av pandemin exempelvis med Jobbtorg och Arbetsförmedlingen. Under våren ökade antalet telefonsamtal stort från medborgare gällande frågor om ekonomiskt bistånd.

Särskilt arbete inom förvaltningen har skett inom samordningsförbundet Finsam (finansiell samordning) som riktar sig till personer som behöver uppnå eller förbättra sin förmåga till egenförsörjning. Förvaltningen deltar i samverkan inom Finsam, som är en struktur för samverkan för arbetslivsinriktad planering och vid behov rehabilitering. Den regionala samverkansstrukturen sker mellan Jobbtorg Stockholm, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Socialtjänsten och Region Stockholm. Syftet är att genom gemensamt möte mellan berörda myndigheter och tillsammans med deltagaren öka möjligheten att nå arbete/studier/egen försörjning för personer i behov av samordnade insatser. Under mötet formuleras en gemensam plan. På förvaltningen finns en särskild handläggare som aktivt deltar och bidrar till att biståndssökande får samordnat stöd genom Finsam. Möten har genomförts via Skype med anledning av pandemin. I år har det endast hanterats ett fåtal ärenden med anledning av att Region Stockholm inte deltagit i samma utsträckning på grund av pandemin.

Gällande arbete kring regional samverkan har förvaltningen genom samverkan med

Skärholmens och Skarpnäcks stadsdelsförvaltningar, och med medel från Länsstyrelsen, kunnat vidareutveckla arbetet med bostadsfrågan för kommunanvisade nyanlända personer som bor i genomgångsbostad. Genom insatsen "Förstärkt bostadsvägledning för nyanlända" erbjuds målgruppen stöd i att söka bostad med ett framtaget samtals- och informationsmaterial. Länsstyrelseprojektet avslutades i maj. Integrationsprojektet använder nu samtals- och informationsmaterial som togs fram inom ramen för projektet.

Feriearbete för sommaren söktes av 1410 ungdomar och förvaltningen kunde anställa 620 ungdomar. De allra flesta arbetade med utomhusskötsel inom förvaltningens servicegrupp. På grund av pandemin kunde inte feriearbetsplatser erbjudas inom äldreomsorg, förskola eller LSS-verksamheter. I år fick många istället feriearbete inom entreprenörskap på platser som arbetsmarknadsförvaltningen tillhandahöll. Detta innebar bland annat att tänka ut olika innovationer och affärsidéer samt att arbeta teoretiskt inom matproduktion. Nästan hundra ungdomar arbetade inom barnverksamhet på Fryshusets dagkollo, på Barnens Ö och på Stockholms barnidrottsförbunds sportscamp.

Förvaltningen hade planerat att ytterligare 15 ungdomar skulle erbjudas feriejobb under höst- och jullov, vilket inte var möjligt med anledning av pandemin. Stadens krisledning beslutade att staden inte skulle erbjuda feriejobb under jullovet 2020.

Förvaltningens projekt för förebyggande integrationsarbete har fortsatt. Genom projektet erbjuds nyanlända kvinnor och män individuellt stöd, rådgivning och samhällsvägledning med fokus på självförsörjning och att hitta stadigvarande boende.

Samhällsvägledning erbjuds i vanliga fall både på Vintertullens- och Tanto genomgångsboende för nyanlända. Med anledning av pandemin har verksamheten behövt anpassas utifrån de restriktioner som aktualiserats under året. Detta har inneburit ett begränsat antal besökare vid drop-in-besök och en övergång till digitala möten i den mån det varit möjligt. Strax innan årsskiftet stängdes drop-in-verksamheten helt och övergick till enbart tidsbokade individuella möten. Utifrån att projektet arbetar enbart på frivillig basis för personer boende på genomgångsboendena har arbetssätt varit flexibla och har över tid utvecklats och anpassats utifrån individens behov. Det är fortsatt en omsättning av boende i stadsdelsområdets genomgångsbostäder, vilket innebär att det tillkommer nya hushåll när en utflyttning har skett. En viss ökning av antal kvotflyktingar ställer också nya krav på projektet eftersom behovet av stöd är mer omfattande för denna målgrupp.

Samarbetet med Stiftelsen Hotellhem i Stockholm (SHIS) har intensifierats inför de många utflyttningar som ska ske under år 2021. Hyreskontrakten på genomgångsboendena löper ut för cirka 100 hushåll och de behöver hitta annat boende. Genom att i samverkan kunna identifiera de boende som behöver mest individuellt stöd är det möjligt att rikta och anpassa resurser. Alla hushåll som behöver flytta ut har deltagit i work shops som integrationsprojektet och SHIS genomfört tillsammans om boendefrågan. Under perioden januari till november har 36 hushåll hittat annan bostad och flyttat ut från genomgångsboendet. Flera familjer har hyreskontrakt på gång och står inför flytt.

Verksamheten har fortsatt att utveckla former för att nå nyanlända kvinnor genom uppsökande arbete och hembesök i samverkan med civilsamhället, ideell sektor och organisationer. Kvinnorna får bland annat stöd i och svar på juridiska frågor, kontakt med värdfamiljer, läxhjälp samt att hitta och delta i fritidsaktiviteter. Förvaltningen har för

närvarande anställt två stadsdelsmammor. Stadsdelsmammornas uppgift är att nå ensamstående kvinnor för att bryta eventuell isolering och underlätta etablering i samhället. Stadsdelsmammorna är flexibla och kan besöka kvinnor i hemmet och vara stöd i kontakten med myndigheter. Inom förvaltningen finns även en fritidslots med uppdrag att söka upp och engagera nyanlända ungdomar i stadsdelsområdets utbud av aktiviteter. Fritidslotsen har ett nära samarbete med integrationsprojektet.

Under våren anställdes en samhällsvägleddare med inriktning mot arbetsmarknad som erbjudit möjlighet att identifiera kompetensområden som en förberedelse inför rekryteringsträffar och för att kunna matcha ut personer på arbetsmarknaden. De boende har erbjudits vägledningssamtal. Under perioden har 194 personer tackat ja till erbjudande om särskilt stöd av samhällsvägleddaren med inriktning mot arbetsmarknad. Av dessa har sammanlagt 55 pågående anställning och 9 har börjat yrkesutbildning med stöd av projektet. För att stärka möjligheterna för kvinnor att få arbete prioriterar projektet att kalla fler kvinnor än män till vägledning, matchning, rekrytering och intervjuer.

I början av mars genomfördes en rekryteringsträff tillsammans med förvaltningens äldreomsorg som sökte vård- och omsorgspersonal. Insatsen resulterade i att 14 personer fick anställning. Ett etablerat samarbete finns också med vårdföretagen Attendo och Ambea/Vardaga som kunnat erbjuda anställning.

Antalet praktikplatser för högskolestuderande och verksamhetsförlagd utbildning (VFU) har inte kunnat erbjudas i den utsträckning som planerats på grund av pandemin. Äldreomsorgen och förskolorna har inte kunnat ta emot det antal studenter som planerats på grund av brist på handledare. Även utbildningsanordnarna har avbokat praktikplatser då de behövt ställa in sina kurser helt eller periodvis.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barn som lever i familjer som har ekonomiskt bistånd	0,7 %			0,5 %		0,6 %	2,7 %	VB 2020
Analys								
Under året har antalet hushåll med barn som aktualiserats inom enheten för ekonomiskt bistånd ökat till följd av pandemin. Detta beror på en ökad arbetslöshet för exempelvis kulturarbetare och ekonomiska utmaningar för egna företagare och för de som haft visstidsanställningar. Behovet av ekonomiskt bistånd för nämnda hushåll är sannolikt tillfälligt, utvecklingen följs noga av enheten med särskilt fokus på aktuella barn.								
   Andel personer som har ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	0,57 %	0,71 %	0,43 %	0,56 %		0,6 %	1,5 %	VB 2020
Analys								
Fler män än kvinnor uppbär ekonomiskt bistånd. Det beror på att framförallt ensamstående män i högre grad har en psykosocial problematik och har svårare att komma ut på den reguljära arbetsmarknaden. Fler har kontakt med enheten för vuxna och enheterna samverkar kring aktuella brukare. Under pandemin har det varit fler män än kvinnor som sökt ekonomiskt bistånd.								
   Andel vuxna med långvarigt ekonomiskt	0,35 %	0,43 %	0,27 %	0,34 %		0,4 %	1,0 %	VB 2020

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare								
Analys								
Fler män än kvinnor uppbär ekonomiskt bistånd. Det beror på att framförallt ensamstående män i högre grad har en psykosocial problematik och har svårare att komma ut på den reguljära arbetsmarknaden. Flera har kontakt med enheten för vuxna och enheterna samverkar kring aktuella klienter.								
  Antal aspiranter som fått Stockholmsjobb	24 st	16 st	8 st	30 st		45 st	800 st	VB 2020
Analys								
Med anledning av pandemin har möjligheten att erbjuda personer Stockholmsjobb varit begränsad och årsmålet har inte kunnat uppnås. Fler män än kvinnor har fått Stockholmsjobb via arbetsmarknadsförvaltningens Jobbtorg. Förvaltningen fortsätter arbetet med remittering av fler kvinnor till insatser. En möjlig förklaring till skillnaden mellan hur många kvinnor respektive män som remitteras till olika insatser kan vara att kvinnor i högre utsträckning är sjukskrivna och därför har behov av andra insatser än män. Förvaltningen fortsätter arbetet med att öka möjligheterna för fler kvinnor att få Stockholmsjobb.								
  Antal tillhandahållna platser för feriejobb	635			680		635 st	Tas fram av nämnd	VB 2020
  Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	53			63		45 st	Tas fram av nämnd	VB 2020
  Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	163			152		200	Tas fram av nämnd	VB 2020
Analys								
Antalet praktikplatser för högskolestuderande och verksamhetsförlagd utbildning (VFU) har inte kunnat erbjudas i den utsträckning som planerats på grund av pandemin. Äldreomsorgen och förskolorna har inte kunnat ta emot det antal studenter som planerats på grund av brist på handledare. Även utbildningsanordnarna har avbokat praktikplatser då de behövt ställa in sina kurser helt eller periodvis.								
  Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi	620 st	302 st	318 st	651 st		635 st	9 000 st	VB 2020
Analys								
Förvaltningen hade planerat att ytterligare 15 ungdomar skulle erbjudas feriejobb under höst- och jullov. Stadens krisledning beslutade att staden inte skulle erbjuda feriejobb under jullovet 2020. Förvaltningen har därför inte uppnått årsmålet.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Arbetsmarknadsnämnden i samarbete med stadsdelsnämnderna ska utveckla ett arbetssätt för att nå nyanlända som inte ingår i etableringsprogrammet.	2020-01-01	2020-12-31	
  Arbetsmarknadsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna utveckla feriejobb och Stockholmsjobb med målet att fler kan bidra till stadens utbud av arbetsmarknadsinsatser.	2020-01-01	2020-12-31	

Nämndmål:

1.1.1. Vuxna försörjer sig själva

 Uppfylls helt

Beskrivning

Kvinnor och män som inte har tillräckliga inkomster får stöd att ta tillvara sina resurser med målet att bli självförsörjande. Insatserna är individuellt utformade utifrån en helhetssyn. Kvinnor och män som söker ekonomiskt bistånd på grund av socialmedicinska skäl eller som saknar sjukpenning får rätt insats för att uppnå egen försörjning. Arbete med kvinnor som står långt ifrån arbetsmarknaden prioriteras. Förvaltningen erbjuder ungdomar feriejobb med tydliga arbetsuppgifter som ett första steg in på arbetsmarknaden. Fler feriejobb inriktas mot renhållning och skötsel av stadsdelens parker och offentliga miljöer. Arbets sökande biståndstagare ges möjlighet att arbetsträna som en väg ut i egen försörjning. Förvaltningen arbetar för att öka jämställdheten genom att öka möjligheterna för kvinnor att arbetsträna. Förvaltningen samverkar med Jobbtorg för att förbättra möjligheterna för personer utanför arbetsmarknaden att nå egen försörjning. Förvaltningen fortsätter utveckla digitala stöd för att öka servicen till personer som söker ekonomiskt bistånd.

Familjer som söker ekonomiskt bistånd får rätt insats för att uppnå egen försörjning. Barns behov beaktas särskilt när vuxna söker ekonomiskt bistånd och barnrättsperspektivet tas tillvara i ärenden som rör barn i familjer med osäkra boendeförhållanden. Barnfamiljer i osäkra boendeförhållanden erbjuds särskilt stöd i bostadssökande av en så kallad boendelots för att hitta bättre boendelösningar. Förvaltningen vidareutvecklar mottagandet och arbetssätten kring kvotflyktingar där många har behov av ett omfattande stöd.

Förväntat resultat

- Fler vuxna försörjer sig själva.
- Andel barn som lever i familjer med ekonomiskt bistånd minskar.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet har uppfyllts. Bedömningen grundas på att det förväntade resultatet uppnås delvis och indikatorn uppnås.

Det förväntade resultatet om att andel barn som lever i familjer med ekonomiskt bistånd ska minska uppnås delvis. Förvaltningen kommer under år 2021 att fortsätta arbetet med åtgärder som bidrar till att fler personer blir självförsörjande och bidragshushåll med barn uppmärksammas särskilt.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Andel män och kvinnor i arbetsträning som blir självförsörjande	31 %	74 %	26 %	29 %		28 %		VB 2020

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Analys								
Under perioden har 74 personer varit i arbetsträning varav 19 kvinnor och 55 män. 23 av dessa, 4 (21 procent) kvinnor och 19 (35 procent) män, kom vidare till egen försörjning. En förklaring till skillnaden mellan könen är att många av de kvinnor som remitteras till verksamheten står längre från arbetsmarknaden än männen. Många gånger med en mer omfattande psykosocial problematik. En annan förklaring kan vara att kvinnor ofta har farit mer illa, på olika vis, innan verksamheterna får kännedom om deras situation. Förvaltningen behöver fortsätta arbetet med att öka andelen kvinnor som arbetstränar och därefter blir självförsörjande. Ett utvecklingsområde är att skapa fler arbetsplatser som passar kvinnor.								

Nämndmål:

1.1.2. Nyanlända etablerar sig på arbetsmarknad, bostadsmarknad och i samhällslivet

 Uppfylles helt

Beskrivning

Inom förvaltningens projekt för förebyggande integrationsarbete erbjuds nyanlända samhälls- och bo-vägledning. De nyanlända erbjuds individuellt stöd, rådgivning och vägledning med fokus på stadigvarande boende och självförsörjning. Projektets samhällsvägledare samverkar främst med berörda verksamheter inom förvaltningen, Jobbtorg City och rekryteringsföretag men även med andra myndigheter och ideella organisationer. Samhällsvägledarna erbjuder både drop-in tider och bokade besök. Förvaltningen intensifierar samarbetet med näringslivet och anordnar rekryteringsträffar för att fler nyanlända ska få arbete. Förvaltningen fortsätter att i samverkan med Skärholmens och Skarpnäcks stadsdelsförvaltningar utveckla förstärkt bo-vägledning för nyanlända och att nå fler genom regelbundna tematräffar om vägar till bostad. Förvaltningens stadsdelsmammor bedriver uppsökande arbete bland kvinnor med hemmavarande barn. Syftet är att ge kvinnorna möjlighet att bryta isolering, lära känna sin stadsdel och hitta vägar till ett självständigt liv. Inom projektet finns även en fritidslots med uppdrag att söka upp och engagera nyanlända ungdomar 13-19 år i fritidsaktiviteter.

Förväntat resultat

- Nyanlända försörjer sig själva efter etableringstiden.
- Nyanlända har trygga boendeförhållanden.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet har uppfyllts. Bedömningen grundas på att förväntat resultat och indikatorn uppnås och att aktiviteterna är genomförda.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel nyanlända kvinnor och män som får ett personligt erbjudande om	100 %	100 %	100 %	100 %		100 %		VB 2020

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Arsmål	KF:s årsmål	Period
samhällsvägledning inom en månad från det att stadsdelsförvaltningen har fått underlag över inflyttade till stadsdelsområdet								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Inom ramen för samhällsvägledning för nyanlända, utveckla arbetssätt och aktivt vägleda de nyanlända i bostadsfrågor.	2019-01-01	2020-12-31	
✓ Inom ramen för samhällsvägledning för nyanlända, utveckla samarbete med representanter för civilsamhället och/eller andra aktörer avseende etableringsfrämjande aktiviteter för nyanlända kvinnor, män, flickor och pojkar.	2019-01-01	2020-12-31	
✓ Utveckla arbetssätt för att nå nyanlända kvinnor och män (egenbosatta, anhöriga och kommunanvisade) med erbjudande om samhällsvägledning.	2019-01-01	2020-12-31	
✓ Utveckla samverkan med lokala näringslivet för att fler nyanlända ska få arbete.	2020-01-01	2020-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i

◆ Uppfylls delvis

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet delvis har uppfyllts. Bedömningen grundas på att en av fem KF-indikatorer uppnås delvis och att KF-aktiviteterna är genomförda. Ett underliggande nämndmål har uppfyllts och ett har uppfyllts delvis. Fyra indikatorer saknar utfall med anledning av att stadens medborgarundersökning på grund av den pågående covid-19-pandemin inte kunde genomföras under året enligt beslut från stadsledningskontoret. Dessa indikatorer har därför undantagits från nämndens rapportering.

Förvaltningens arbete med att genom platssamverkan utveckla Medborgarplatsen och Björns trädgård har fortsatt under året men anpassats till rådande pandemi. Målsättningen med platssamverkan är att tillsammans med polis, lokala näringslivet, fastighetsägare, civilsamhället, med flera utveckla trygghetsskapande, brottsförebyggande och trivselskapande åtgärder på platserna.

Begränsningar i antalet personer som får vistas vid tillställningar på offentlig plats har gjort att de aktiviteter och den underhållning som planerats för året fått ställas in. Förra årets möblering har etablerats och kompletterats. Tre stora träd och två runda soffor har placerats på Medborgarplatsen och nya papperskorgar har ställts ut mot Medborgarhuset. I området vid tunnelbanenedgången i Björns trädgård har två runda färgglada sittor samt tre blomsterurnor

placerats. Genom bidrag från trafikkontoret har fyra nya sittbänkar beställts och kommer att ersätta de befintliga bänkarna på Medborgarplatsen. Till detta har nya sittytor till bänkarna vid gräsmattan/isbanan beställts.

Pandemin har inneburit begränsningar i samverkan med fastighetsägare kring Medborgarplatsen. Ett arbete har inletts för att intensifiera samverkan mellan fastighetsägare och andra eventuella aktörer kring Medborgarplatsen under år 2021.

Söderandans arbete med översyn av platser inom stadsdelsområdet, som förra året upplevdes som otrygga av medborgarna, har fortsatt. Söderandan har genomfört fem trygghetsinventeringar i stadsdelsområdet i samverkan med aktuella parter. Dessa har lett till olika insatser som exempelvis åtgärder i stadsmiljön eller trygghetsinsatser från polisen. Söderandans arbetsgruppsmöten har på grund av pandemin huvudsakligen skett digitalt, vilket bland annat medfört att närvaron varit mindre på vissa möten.

Inför sommaren anställdes 30 sommararbetande ungdomar som för Söderandans räkning skötte städunderhåll på utvalda gator och torg på Södermalm och i Gamla stan. De arbetade även som sommarvärdar på Medborgarplatsen vilket bland annat innebar skötsel av sommargestaltningen på torget.

Under året har butiker i Södermalms stadsdelsområde erbjudits utbildning för att förebygga stöld, rån och misshandel. Endast en butiksinnehavare kunde delta. Hotellen som är anslutna till Söderandans hotellgrupp har erbjudits utbildning rörande brott relaterade till hotellverksamhet exempelvis att förebygga och upptäcka prostitution och narkotikabrott. Dessa brott kan vara en del av den organiserade brottsligheten. Totalt deltog 130 personer i denna utbildning som genomfördes av polisen i samverkan med Söderandan. Utbildningen kunde genomföras fysiskt då den ägde rum innan pandemin. Genom att höja kunskapsnivån och att samverka med polis och andra aktörer medverkar förvaltningen genom en arbetsgrupp till att förhindra och minska organiserad brottslighet i stadsdelsområdet.

Förvaltningen har fått förlängning av tillståndet att ha ordningsvakter enligt lagen om ordningsvakter (LOV) i områdena vid Medborgarplatsen, Fatbursparken, Johan Helmich Romanspark samt Drakenbergsparken. Förlängningen gäller till och med 9 juli 2023. Tiderna för tillstånd har även förlängts till 00.00. Ansökan om LOV har lämnats till polisens tillståndsenhet gällande Pålsundsparken och Högalidsparken.

Som ett led i arbetet med att öka den upplevda tryggheten och minska brottsligheten i Stockholm beslutade kommunfullmäktige, i november 2019, om en överenskommelse mellan Stockholms stad och polisregion Stockholm. Förvaltningen har tillsammans med lokalpolisområde Södermalm och utbildningsförvaltningens grundskoleavdelning tagit fram en lokal samverkansöverenskommelse. I överenskommelsen har den lokala styrgruppen beslutat om en gemensam lägesbild och med den som grund beslutat att prioritera samverkansområdena ”Riktat arbete mot avgränsade platser och utsatta områden”, ”Unga i risk för kriminalitet” och ”Skolan som brottsplats”. Med anledning av pandemin fördröjdes uppstarten av arbetsgrupper i förhållande till ursprungsplanen men arbetet har kunnat inledas under hösten. Arbeta med revidering av den gemensamma lägesbilden har påbörjats.

Förvaltningens fältassistenter har utvecklat och fördjupat sitt samarbete med polis, socialförvaltningens ungdomsjour och nattvandrare för att trygga utemiljön i

stadsdelsområdet. Under delar av året, framförallt sommaren och inledningen av hösten, har stadsdelsområdet haft större ungdomssamlingar i bland annat Blecktornsparken och Hammarby sjöstad. Med anledning av detta förstärkte förvaltningen fältverksamheten genom att Maria Ungdomsklubb haft fritidsledare som arbetat i stadsmiljön tillsammans med fältassistenter. Samarbete med andra stadsdelsförvaltningar och kommuner har utvecklats för att stärka fältarbetet i de områden som varit särskilt aktuella.

Arbetet med att återupprätta nämndens ungdomsråd påbörjades under våren bland annat genom möten med Sveriges ungdomsråd (SVUNG). Förslag på upplägg för ett ungdomsråd har utformats men inte varit möjligt att genomföra med anledning av pandemin.

Förvaltningen har under året genomfört utökade städinsatser i stadsdelsområdets parker. De parker som är mest välbesökta, som exempelvis Tantolunden, Drakenbergsparken, Skinnarviksparken och Vitbergsparken har prioriterats. På grund av det ökade besöksstrycket i stadsdelsområdets parker och grönområden, till följd av den pågående pandemin, har utökade städinsatser genomförts på fler platser och i större omfattning än vanligt. Insatserna har fokuserat på att parkerna ska upplevas välskötta och trygga för boende och besökare.

Klotter i stadsmiljön har en central del i hur renhållningen och därmed tryggheten upplevs. Antalet inkomna felanmälningar angående klotter i staden är högst inom Södermalms stadsdelsområde. Då trafiknämnden ansvarar för klottersaneringen har stadsmiljöverksamheten påbörjat ett närmare samarbete med trafikkontoret i syfte att få en snabbare och jämnare utförd klottersanering inom stadsdelsområdet.

För att behålla parkerna i välvårdat tillstånd, och därmed öka den upplevda tryggheten, har exempelvis slyröjningsinsatser utförts längs med Söder Mälarstrand, i Högalidsparken, i området nedanför Södersjukhuset vid Årstaviken, vid Bergssprängargränd i Vitbergsparken samt i Bergsgruvan mot fastigheterna vid Högbergsbacken. Trygghetsinsatser såsom beskärning av buskar och träd vid parkbelysning har genomförts löpande.

Särskilda insatser har utförts för att öka upplevelsen av välskötta parker. Exempelvis har nytt växtmaterial kompletterats bland annat i Rosenlundsparken, Bollhustäppan, Bysistäppan, Skinnarviksparken, Cornelisparken och vid Ringvägen samt vid Vävare Johans gata. Slitna gräsytor, exempelvis på Mariatorget, i Tengdahlsparken och vid Blecktornsstigen, har tillfälligt stängts av för renovering med ny grässådd. Slitna grusgångar och andra grusytor i utvalda parker har renoveras med nytt grus, exempelvis i Rosenlundsparken, på Skinnarviksberget, Eriksdalslunden, Bjurholmsplan, Stig Claessons Park och vid Monteliusvägen.

Under året har även nya vårlökar satts ut för att bidra till vårens blomsterprakt i parkerna, vilket också bidragit till ökad biologisk mångfald.

Under året har verksamheten tillsammans med aktörerna inom Söderandan hanterat tillfälliga insatser på platser där otrygghet uppstått. Exempelvis har tillfällig kompletterande belysning tillförts i Stora Blecktornsparken och i samverkan med trafikkontoret har belysningen förbättrats längs med vattenområdena i Hammarby sjöstad.

Förvaltningen har under hösten arbetat med insatser för att minska förekomsten av använda sprutor och kanyler i stadsmiljön. Bland annat har renhållningen av parkmarken utvecklats vid särskilt utsatta platser och en dialog med Region Stockholm har påbörjats kring det

sprututbytesprogram som finns inom stadsdelsområdet. Då även vissa förskolor haft problem med kanyler på sina förskolegårdar har dialog förts med hyresvärderna Skolfastigheter i Stockholm AB (SISAB).

Förvaltningen har under året tecknat nya avtal gällande drift av stadsdelsområdets parkmark. De nya avtalen, vilka omfattar den östra och den västra delen av stadsdelsområdet, innehåller en större grad av funktionskrav till skillnad från det tidigare avtalet som var mer inriktat på att olika moment, såsom renhållning, genomförs med olika frekvenser. De nya avtalen har också utvecklats gällande krav på entreprenören att genomföra planering, egenkontroll och avvikelserapportering kring olika arbetsmoment i parkdriften, vilket stärker avtalsuppföljningen.

Under året har även ett avtal omfattande konsulttjänster inom byggledning på parkmark, tillsammans med övriga stadsdelsförvaltningar i innerstaden, upphandlats och avtal tecknats.

Arbetet med att ansluta förvaltningen till Driftportalen Park har pågått under året. IT-systemet möjliggör en utvecklad hantering och uppföljning av inkommande felanmälningar samt förbättrar möjligheten till ekonomisk uppföljning som berör parkmark. Implementeringen av systemet kommer att ske i början av år 2021.

Stadsdelsområdet har stora naturområden där det finns förutsättning att olagliga boplatser kan uppstå. Förebyggande insatser som genomförs är löpande slyröjnings- och renhållningsinsatser. Vidare genomförs kontinuerliga platsbesök runt om i stadsmiljön för att tidigt upptäcka olagliga bosättningar. När olagliga boplatser upptäcks finns ett nära samarbete mellan sociala avdelningen och stadsmiljöavdelningen inom förvaltningen. Därtill hanteras boplatserna tillsammans med kommunpolisen som ofta bistår i samband med avhysningar.

Förvaltningen eftersträvar tryggt och långvarigt boende för alla medborgare. Under en kontakt med enheten för ekonomiskt bistånd får aktuell brukare information om vad olovlig andrahandsuthyrning innebär och vilka konsekvenser det kan medföra. Detta är också en viktig aspekt i förvaltningens vräkningsförebyggande arbete och bostadsvägledning eftersom det vid avhysningar alltid finns en risk att individer/familjer hamnar utanför den ordinarie bostadsmarknaden. Det vräkningsförebyggande arbetet berör samtliga verksamhetsområden där barnfamiljer är särskilt prioriterade.

Socialförvaltningen har tagit fram riktlinjer utifrån ändringar i lagen om underrättelseskyldighet vid felaktiga utbetalningar från välfärdssystemet som implementeras i verksamheterna.

Förvaltningen upphandlar genom kravställning, uppföljning och särskilda kontraktsvillkor. Detta förebygger och motverkar att oseriösa leverantörer och leverantörer som kan kopplas till organiserad brottslighet tilldelas avtal. Även vid uppföljning av avtal söker förvaltningen motverka att oseriösa leverantörer verkar inom verksamheterna. Inom handlägningsprocessen av föreningsbidrag genomförs granskning utifrån uppställda kriterier för att säkerställa att föreningarna grundar sig på demokratiska värderingar. Verksamheten eller aktiviteten ska vara partipolitiskt och religiöst obunden. Den ska vara öppen och tillgänglig för alla, för såväl medlemmar som ickemedlemmar och oavsett funktionsvariation, samt bygga på demokratiska värderingar. Föreningen ska i sin ansökan beskriva hur verksamheten eller aktiviteten främjar jämställdhet, delaktighet, lika rättigheter och folkhälsa.

Lokala handlingsplaner för arbetet mot våldsbejakandeextremism

Södermalms handlingsplan mot våldsbejakande extremism 2020 innehöll en grundlig lägesbild och beskrev den komplexa situation som råder på Södermalm som en arena för demonstrationer, aktioner och andra folksamlingar. Lägesbilden beskriver också problematik och/eller radikaliserings hos individer som bor eller vistas i stadsdelsområdet.

Handlingsplanen för 2020 innehöll förebyggande arbete, aktiviteter gällande föreningsbidrag och upplåtande av lokaler samt kompetenshöjande insatser. Under introduktionen av nya medarbetare är den webbaserade utbildningen i våldsbejakande extremism en del.

Under året har vissa aktiviteter enligt handlingsplanen kunnat genomföras, andra är pausade med anledning av pandemin. I december genomfördes en introduktion om säkerhet där våldsbejakande extremism var en del. Fokus har fortfarande varit att sprida information om de rutiner och arbetssätt som gäller och ha våldsbejakande extremism på dagordningen i befintliga samverkansforum. Förvaltningen har deltagit i nationella, regionala och lokala nätverk för att öka kompetens och kunskap inom området.

Under året har två individer aktualiserats inom förvaltningen med koppling till våldsbejakande extremism.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel stockholmare som upplever trygghet i den stadsdel där man bor				74 %		80 %	77 %	2020
Analys Medborgarundersökningen genomfördes inte i staden år 2020 med anledning av pandemin. Det finns därför inget utfall på indikatorn.								
  Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte blivit utsatta för hot och våld	82,62 %	79	86			95 %	88,5 %	2020
Analys Årsmålet om 95 procent nås inte helt. Fler pojkar än flickor uppger att de blir utsatta för hot och våld. Detta följer nationell statistik enligt BRÅ. Förvaltningen fortsätter arbetet med trygghetsskapande åtgärder i samverkan med polisen och skolan utifrån den lokala överenskommelsen.								
  Stockholmarnas nöjdhet med renhållning och städning				54 %		71 %	71 %	2020
Analys Medborgarundersökningen genomfördes inte i staden år 2020 med anledning av pandemin. Det finns därför inget utfall på indikatorn.								
  Stockholmarnas nöjdhet med skötsel av park och grönområden				59 %		71 %	71 %	2020
Analys Medborgarundersökningen genomfördes inte i staden år 2020 med anledning av pandemin. Det finns därför inget utfall på indikatorn.								

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Arsmål	KF:s årsmål	Period
  Stockholmarnas nöjdhet med stadsmiljön 				85 %		90 %	Tas fram av nämnd	2020
Analys								
Medborgarundersökningen genomfördes inte i staden år 2020 med anledning av pandemin. Det finns därför inget utfall på indikatorn.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska stödja stadsdelsnämnderna samt socialnämnden, utbildningsnämnden, arbetsmarknadsnämnden, idrottsnämnden och kulturnämnden i arbetet med att revidera handlingsplanerna mot våldsbejakande extremism som ska innehålla lokala lägesbilder och beslutade aktiviteter.	2020-01-01	2020-12-31	
  Trafiknämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna ta fram en handlingsplan för att minska klotter i staden samt, om möjligt, samverka med privata fastighetsägare.	2020-01-01	2020-12-31	
  Trafiknämnden ska ta fram en nämndövergripande handlingsplan för att samordna, upprätthålla och innovativt utveckla stadens arbete med skadedjursbekämpning. Arbetet sker i samarbete med fastighetsnämnden, stadsdelsnämnderna, AB Svenska Bostäder, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, Stockholms Hamn AB och Stockholm Vatten och Avfall.	2020-01-01	2020-12-31	

Nämndmål:

1.2.1. Invånare är trygga och säkra i sitt stadsdelsområde

 Uppfylles helt

Beskrivning

Trygghets- och säkerhetsarbetet sker med utgångspunkt i förvaltningens samverkansöverenskommelse med lokalpolisområde Södermalm. Förvaltningen fortsätter att tillsammans med lokalpolisen stärka det socialpreventiva arbetet genom ett särskilt fokus på insatser för att minska narkotikaanvändningen bland ungdomar inom stadsdelsområdet. Trygghetsinventeringar genomförs för att identifiera brottsutsatta och otrygga platser samt behov av säkerhetshöjande och trygghetsstärkande åtgärder. Förvaltningens trygghets- och säkerhetssamordnare har en nära dialog med verksamheterna i syfte att skapa ett tryggt, säkert och välskött stadsdelsområde. Förvaltningen planerar för platssamverkan genom samverkan med polis, lokala näringslivet, fastighetsägare, civilsamhället med flera. Förvaltningen utvecklar kommunikationen externt kring det trygghets- och säkerhetsarbete som genomförs inom stadsdelsområdet. Verksamheterna fortsätter arbetet mot våldsbejakande extremism utifrån lokala lägesbilder och aktiviteter i handlingsplanen.

Förväntat resultat

- Den upplevda tryggheten ökar.
- Brottligheten inom stadsdelsområdet minskar.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet har uppfyllts. Bedömningen grundas på att förväntade resultat uppnås och att aktiviteterna är genomförda.

Med utgångspunkt i stadens trygghetsmätning 2020 är bedömningen att upplevelsen av trygghet har ökat i stadsdelsområdet. Bedömningen görs utifrån analys av flera indikatorer i enkäten. Exempelvis ger resultatet på frågan om i vilken utsträckning man är orolig för att utsättas för brott en indikation. Sex procent av respondenterna känner oro för att utsättas för brott, vilket är en minskning med två procentenheter jämfört med undersökningen 2017. Det enda basområdet där andelen respondenter rapporterar att oron har ökat är i Södra Hammarbyhamnen, där oron ökat med två procentenheter från tre till fem procent av de som känner oro att utsättas för brott. De som besvarat trygghetsmätningen på Södermalm uppger i stort att de är trygga, endast fem procent uppger att de känner sig så otrygga att de inte går ut på kvällen på grund av oro för att utsättas för brott. Detta resultat kan jämföras med stadens snitt där tio procent är oroliga och därför inte går ut.

Antal anmälda brott i stadsdelsområdet minskar. År 2019 var antalet anmälda brott i stadsdelsområdet 41882 st. och för 2020 är den preliminära siffran 39792 st. Det innebär en minskning med fem procent. Att analysera hur brottsligheten har förändrats är en utmaning då antalet anmälda brott inte speglar antalet begångna brott. Det är svårt att bedöma på vilket sätt förvaltningens insatser har bidragit till att antalet brott minskar. Det förväntade resultatet om minskad brottslighet har därför omformulerats i VP2021 för bättre möjlighet till uppföljning.

Inom Söderandan genomför förvaltningen insatser på platser där förvaltningen, polis eller allmänhet rapporterar om en ökad oro, ordningshållningsproblem och brottslighet. Det kan vara insatser och förändringar i den fysiska miljön eller ökad närvaro av polis eller fältassistenter som i exempelvis Drakenbergsparken, Blecktornsparken och Hammarby sjöstad. Dessa platser och insatser bevakas och utvärderas kontinuerligt tillsammans med de aktörer som ingår i samverkan. Förvaltningen efterfrågar återkoppling om situationen förbättrats vilket ger en indikation på effekterna av åtgärderna. Förvaltningen använder även olika samverkansforum som referens gällande olika geografiska områden.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Arbeta för att ungdomsrådet återupptas.	2020-01-01	2020-12-31	Avvikelse
Analys Arbetet med att återupprätta nämndens ungdomsråd har pågått under året men har inte gått att fullfölja med anledning av pandemin. Aktiviteten är förlängd i verksamhetsplan 2021.			
✓ Söderandan erbjuder sommararbetande ungdomar arbete för att öka tryggheten i utvalda områden i stadsdelsområdet.	2019-01-01	2020-12-31	
✓ Söderandan utför trygghetsinventeringar. Dessa görs på platser som väljs utifrån aktuell brottsstatistik, polisens underrättelser och/eller framförda synpunkter från medborgare.	2017-01-01	2020-12-31	
! Utvärdera och uppdatera befintlig kommunikationsplan i samarbete med polisen om det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet.	2020-01-01	2020-12-31	Avvikelse
Analys Aktiviteten har inte kunnat genomföras eftersom förvaltningen har saknat en kommunikatör under första delen av året.			

Nämndmål:

1.2.2. Södermalms parker vårdas, bevaras och utvecklas

◆ Uppfylls delvis

Beskrivning

Stadsdelsområdets parker och grönområden vårdas, bevaras och utvecklas på ett hållbart sätt och med hänsyn till de kulturhistoriska värdena i enlighet med den nyligen framtagna parkplanen för Södermalm. Parkerna hålls rena, välskötta och upplevs trygga samt tillgodoser olika behov och önskemål hos invånarna. Vid drift, underhåll och utveckling av stadsdelsområdets parker tas särskilt hänsyn till behoven hos de yngre barnen, äldre och personer med funktionsnedsättningar.

För att parkerna i större utsträckning ska kunna användas vintertid avser förvaltningen att anlägga skidspår i Drakenbergsparken och i Tengdahlsparken när natursnö finns i tillräcklig omfattning. Därutöver möjliggörs skridskoåkning i parkerna då naturis spolas på ett tiotal bollplaner när temperaturen understiger noll grader under en sammanhängande period.

Vid skötsel och utveckling av stadsdelsområdets parkmark läggs stor vikt vid trygghetsskapande åtgärder. Detta görs i samband med renovering och utveckling av parker samt vid åtgärder för minskad nedskräpning, exempelvis genom strategisk utplacering av skräpkorgar med stor kapacitet och möjlighet att slänga cigarettfimpar. Gällande löpande parkskötsel är det bland annat viktigt att parkbelysningen hålls fri från överhängande vegetation och att siktlinjer längs parkstråk behålls. Klottet i stadsmiljön har en central del i hur renhållningen och därmed tryggheten upplevs. Klottersanering ansvaras av trafiknämnden varför stadsmiljöverksamheten tar initiativ till att utveckla samarbetet med trafikkontoret i syfte att snabbare få klottersanering utförd inom stadsdelsområdet.

För att utveckla och effektivisera arbetssätten i drift och underhåll av parkerna sker en nära samverkan med övriga stadsdelsförvaltningar i Stockholms innerstad. Exempelvis utbyts erfarenheter kring investeringsprojekt i parkmiljö, klimatsatsningar, upphandling samt inom verksamhetsplanering. Samverkan sker även med övriga stadsdelsförvaltningar i staden.

Olika målgruppers synpunkter och klagomål fångas upp i dialog med invånarna. Vid utveckling och upprustning av parkerna hämtas synpunkter in vid samråd, exempelvis digitalt via stadens hemsida.

Stadsmiljöverksamheten mottar årligen omkring 3 500 ärenden via Tyck till-appen. För att utveckla hanteringen av synpunkter och klagomål, med fokus på förbättrad återkoppling till invånarna, vidareutvecklas svarsmallar i syfte att korta svarstiderna. Vidare avser förvaltningen att samverka med trafikkontoret och andra stadsdelsförvaltningar med stort antal medborgarkontakter i syfte att effektivisera svarshanteringen.

Då stadsmiljöverksamhetens arbete till största del är utlagt på entreprenad är avtalsuppföljning centralt för att säkerställa kvaliteten i parkdriften. Därför fortsätter arbetet

med att utveckla den systematiska avtalsuppföljningen.

För att förbättra medborgarnas närhet och kontakt till vatten planerar förvaltningen att påbörja projektering för upprustning av bryggor. En del av projekteringen innebär att inhämta eventuella bygglov samt tillstånd om vattenverksamhet.

Strandbaden i Tantolunden och på Långholmen är tillgänglighetsanpassade och försedda med ramper för att underlätta för personer med rullstol att använda baden. Verksamheten kommer att se över hur strandbaden ytterligare kan tillgängliggöras.

För att trygga medborgarnas möjlighet att få tillgång till vatten i parkerna genomförs nödvändiga investeringsåtgärder på ett urval av de vattenutkastare som nämnden ansvarar för. Åtgärderna genomförs utifrån framtagna investeringsplan.

Verksamheten ska fortsatt skapa goda möjligheter för nya stadsodlingsplatser för medborgarna inom stadsdelsområdet. Detta bidrar till att parkerna utvecklas och aktiveras samtidigt som medborgarinflytandet ökar.

I syfte att samverka för bättre företagsklimat sker ett nära samarbete med tillståndsavdelningen på trafikkontoret gällande remisser till förvaltningen som avser ansökningar om markupplåtelse från näringsidkare.

Förväntat resultat

- Parkernas specifika värden säkerställs långsiktigt och livslängden utökas.
- Kortare svarstider på inkomna synpunkter och klagomål från invånarna.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet delvis har uppfyllts. Bedömningen grundas på att det förväntade resultatet som gäller att förlänga parkernas livslängd uppnåtts. Verksamheten har under året arbetat med flera investeringsprojekt exempelvis för Solrosparken, lekplatsen i Sickla Park samt en ny parkyta på sydöstra Reimersholme. Därtill har ett flertal reinvesteringar utförts i parker och på lekplatser, exempelvis genom utbyte av trasiga skräpkorgar, reparation av trappor med underhållsbehov samt utbyte av trasiga lekredskap.

Bedömningen grundas vidare på att förvaltningen uppskattar att svarstiderna på inkomna synpunkter och klagomål från invånarna i synpunktsportalen "Tyck Till" inte har ökat under året. Detta trots att inkommande ärenden kraftigt har ökat. Under år 2019 mottog verksamheten totalt cirka 3 600 ärenden. Under år 2020 mottog verksamheten totalt cirka 5 000 ärenden. I arbetet med att korta svarstiderna för inkommande ärenden rekryterades en extraresurs i verksamheten under sommarperioden med uppgift att besvara inkomna ärenden.

Med anledning av pågående pandemi har ingen medborgarundersökning genomförts under året. Resultatet från medborgarundersökningen ligger till grund för tre indikatorer som berör verksamheten, bland annat gällande nöjdhet med renhållning och skötseln av stadsdelsområdets parker och grönområden.

Utifrån resultatet i verksamhetsberättelsen för 2019 gör förvaltningen bedömningen att årsmålen inte skulle ha nåtts under 2020 om medborgarrundersökningen hade genomförts. Detta då det hade krävts en ökning av nöjdheten med 17 respektive 12 procentenheter för de nämnda indikatorerna.

Därutöver har nio av tio aktiviteter genomförts och färdigställt under året. Aktiviteten gällande framtagande av program inför upprustning av Tantolunden har påbörjats men kommer att fortsätta under 2021.

I parkplan för Södermalm anges att aktuell forskning visar att det generellt är en större andel pojkar än flickor som använder offentliga lekplatser från cirka 7 års ålder och uppåt. Forskningsresultat visar också att cirka 80 procent av de som använder spontanidrottsplatserna är pojkar. Ett viktigt arbete är att verka för minskade skillnader mellan hur pojkar och flickor använder lekplatser och ytor för spontanidrott. I parkupprustningsprojekt som genomförts under året har denna aspekt tagits med i planeringen. Utvecklingen av stadsdelens parkmark har under året genomförts utifrån ett jämställdhetsperspektiv enligt målsättningen i Agenda 2030.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Börja projektering för bryggrenovering.	2020-01-01	2020-12-31	
✓ Genomföra investeringsåtgärder för lekplatsutrustning.	2020-01-01	2021-12-31	
✓ Genomföra investeringsåtgärder för skräpkorgar.	2020-01-01	2021-12-31	
✓ Genomföra investeringsåtgärder för trappor och murar.	2020-01-01	2021-12-31	
✓ Genomföra investeringsåtgärder för trädförnyelse.	2020-01-01	2021-12-31	
✓ Ta fram program inför upprustning av Tantolunden.	2020-01-01	2020-12-31	
Analys			
Programarbetet är påbörjat och fortsätter under 2021.			
✓ Ta fram program och eventuellt börja projektering inför upprustning av lekplatsen i Sickla park.	2020-01-01	2020-12-31	
✓ Ta fram program och eventuellt starta projektering inför upprustning av Solrosparken.	2020-01-01	2020-12-31	
✓ Undersöka möjligheten att anpassa ett av befintliga utegym till äldres behov.	2020-01-01	2020-12-31	
Analys			
Förvaltningen har påbörjat planeringen att tillföra utegymsredskap, anpassat för äldres behov, i Älvsborgsparken. Den tidigare planeringen att anpassa utegymmet i Pålsundsparken har utgått med anledning av att platsen är föremål för en större omdaning genom trafikkontoret.			
✓ Utveckla den systematiska uppföljningen av entreprenadavtal för parkdrift.	2020-01-01	2020-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet har uppfyllts. Bedömningen grundas på att tre av fem KF-indikatorer uppnås och två uppnås delvis och att KF-aktiviteterna är genomförda. Ett av de underliggande nämndmålen har ett uppfyllts helt och två uppnås delvis.

Utöver ovanstående baserar förvaltningen sin bedömning på att verksamhetens utvecklingsarbete har fortsatt under Covid-19-pandemin. En omställning till digitala arbetssätt har skett stegvis under året och där främst möten och kompetensutveckling nästan uteslutande genomförts med hjälp av olika digitala verktyg. En del av detta utvecklingsarbete har varit att i Skolplattformen digitalt förmedla undervisningen. Införandet av Skolplattformens modul "Planering och bedömning" har underlättat för förskolorna att synliggöra barnens utveckling och lärande. Den pedagogiska dokumentationen visar på barnens frågor och lärande och är en del av det systematiska kvalitetsarbetet. Det systematiska kvalitetsarbetet innehåller uppföljning, utvärdering, analys och utveckling av verksamheten. Vårdnadshavarna informeras kontinuerligt om förskolans mål och arbetssätt via föräldramöten, veckobrev och Skolplattformen.

Utifrån resultaten i förskoleundersökningen ser förvaltningen att andelen nöjda vårdnadshavare är på samma nivå som år 2019 och andelen nöjda vårdnadshavare varierar mellan förskolorna. Som helhet är 87 procent av vårdnadshavarna nöjda med barnets förskola. Mest nöjda är vårdnadshavarna inom området normer och värden och det är ett högre resultat än i staden som helhet. Minst nöjda är vårdnadshavarna inom området utveckling och lärande. Arbetet med att säkerställa en likvärdig förskola med hög kvalitet har fortsatt under året. I vissa områden har nya gemensamma rutiner för introduktion av nya barn och familjer tagits fram. De kommunala förskolorna har även tagit fram en film som visar vad som erbjuds när barnen deltar i förskolan. Filmen har publicerats på start.stockholm och används i flera sammanhang för att berätta om förskolans utbildning och undervisning.

Förvaltningen gör även bedömningen att den pedagogiska kvaliteten har utvecklats under året. Verksamheten ger barnen förutsättningar att utvecklas i trygga, säkra och goda lek- och lärmiljöer. Barnens utveckling och lärande sker i samspel med omgivningen. Barngruppens storlek och sammansättning varierar under dagen beroende av utbildningens innehåll och aktivitet. Verksamheten har prioriterat arbetet med att ge barnen möjlighet att utveckla sitt språk och sin förståelse för matematik och naturvetenskap.

Förvaltningen uppnår delvis årsmålet om nivå 3,7 i Kvalitetsindikatorn - Självvärdering utifrån läroplansuppdraget (WKI – webbaserad kvalitetsindikator). Utfallet för år 2020 är nivå 3,5 vilket är samma som utfallet år 2019. Tillgången till digitala verktyg, dokumentation av barnens lärande och information till vårdnadshavare är de områden i självskattningsverktyget som de flesta arbetslag värderat sig lägst inom. Verksamheterna har de senaste åren säkrat uppföljningen av självvärderingen vilket lett till att medarbetarna är mer självkritiska i sin granskning av verksamheten genom de olika metoder för uppföljning och verksamhetsutveckling som har tagits fram. Förvaltningen kommer att fortsätta utveckla arbetet för att kvalitetssäkra resultaten i WKI.

Under året har det varit en hög personalfrånvaro och antal barn i verksamheten har varierat

med anledning av pandemin. Under enstaka dagar har förskolor som ligger nära varandra slagits samman för att klara personalbemanningen. Större delen av verksamheten har förlagts utomhus eller inomhus i mindre grupper. Öppning och stängning har skett utomhus, hygienrutinerna har uppdaterats samt bemannings- och pandemiplaner har upprättats.

Kartläggningen av barnens rörelseaktivitet på förskolan, som inleddes 2019, har fortsatt under året i samarbete med en forskare från Karolinska institutet. Det var 260 barn och 70 medarbetare från förvaltningen som deltog. Resultatet visar att barnen i förskolan behöver mer fysisk aktivitet än vad de får i dagsläget för bättre förutsättningar till en god fysisk och psykisk hälsa. Det slutgiltiga resultatet för forskningsprojektet presenteras under 2021. Verksamheterna har tagit fram handlingsplaner för att öka barnens fysiska aktiviteter på förskolan så att deras behov av rörelse uppfylls. Arbetet med att utveckla fysiska aktiviteter utomhus har prioriterats under året och är särskilt viktigt med anledning av den pågående pandemin. Utifrån pandemins effekter ser verksamheterna även behov av att vidareutveckla arbetssätten kring pulshöjande aktiviteter för barnen, framförallt utomhus.

I förskolorna pågår framtagande av ett nytt arbetssätt för att skapa likvärdiga förutsättningar för alla barn, barnhälsomöte. Arbetssättet syftar till att främja barnkonventionens paragraf 3 (barnens bästa ska komma i första hand i alla beslut som gäller barn). Genom att pedagoger, ledning och handledare möts i reflekterande samtal (barnhälsomöten) som tar avstamp i det vardagliga arbetet på förskolan kan fokus flyttas från akuta insatser till mer förebyggande och hälsofrämjande insatser. På så sätt skapas fler förutsättningar i verksamheten att uppnå en likvärdig förskola. Nästa steg i utvecklingsarbetet är att följa upp resultatet samt sprida och dela goda exempel mellan verksamheterna.

Förvaltningen har vidareutvecklat arbetet med barnombud som tidigare drevs i samverkan med Ersta Vändpunkten. Ett nätverk för barns rättigheter och hälsa bestående av rektorer och biträdande rektorer har bildats och under hösten har flera nätverksträffar genomförts. En av träffarna hade temat orosanmälningar där medarbetare från förvaltningens sociala avdelning var särskilt inbjudna för att presentera de arbetssätt och rutiner som används vid orosanmälningar. Med anledning av pandemin erbjöds föräldrautbildningen Alla Barn i Centrum (ABC) i ordinarie omfattning fram till och med mars. Några få utbildningstillfällen genomfördes digitalt under hösten. Förvaltningen fortsätter utbilda nya ABC-ledare för att kunna erbjuda fler tillfällen för föräldrautbildningen. Alla förskoleområden har en till två utbildade ABC-ledare och när utbildningssatsningen är klar ska det vara minst två ABC-ledare per område.

Det är de legitimerade förskollärarna som har ansvaret för det pedagogiska innehållet i undervisningen och att leda undervisningen så att målen och intentionerna i läroplanen uppfylls. Det finns en gemensam överenskommelse för pedagogisk utvecklingstid (PUT) för förskollärare inom förvaltningen. Överenskommelsen är även en av åtgärderna i förvaltningens arbete med genomförandet av stadens handlingsplan för att förbättra arbetssituationen för barnskötare och förskollärare. Syftet med överenskommelsen är att skapa en likvärdig undervisning för alla barn i förskolan och likvärdiga förutsättningar för alla legitimerade förskollärare. Överenskommelsen har under året införts i alla förskoleområden.

Södermalms pedagogiska ställningstaganden har reviderats under året för att de på ett bättre sätt ska överensstämma med den reviderade läroplanen för förskolan. De reviderade ställningstagandena kommer att implementeras under år 2021. Arbetet med att utveckla de pedagogiska miljöerna har fortsatt under året. Målet är att miljöerna ska bli än mer tillgängliga, ge utrymme för lärande och möjliggöra samspel mellan barnen. En viktig del i arbetet med miljöerna är barnens rätt till delaktighet och inflytande. Genom att barnen systematiskt involverats i utformningen av miljöerna har pedagogerna genom att observera och dokumentera vad barnen gjort kunnat identifiera prioriterade utvecklingsområden. Utvecklingsområdena tillsammans med läroplanens mål ligger sedan till grund för hur verksamheten planeras och utvecklas. Ett exempel på ett av utvecklingsområdena är det medvetna användandet av digitala verktyg som ska ge barnen förutsättningar att utveckla användbar digital kompetens.

Till största delen används digitaliseringens möjligheter i gruppaktiviteter där barnen utforskar tillsammans. Verksamheterna har fortsatt kombinera den digitala tekniken med annat material för att skapa kreativa miljöer. Det sker exempelvis i utformningen av mötesplatser i de pedagogiska miljöerna där projektorer placeras tillsammans med bygg- och konstruktionsmaterial för att använda bilder som ett ytterligare perspektiv i skapandet. I december har förvaltningens alla förskolor skaffat en app med en digital bokhylla där böcker finns översatta till många språk.

Den pedagogiska dokumentationen fortsätter att utvecklas för att på ett bättre sätt samla barnens lärande och frågor samt synliggöra det förändrade lärandet. Dokumentationen sker digitalt via Skolplattformen och används för att reflektera och planera undervisningen i förskolan. Den pedagogiska dokumentationen har legat till grund för mötet med vårdnadshavarna vid till exempel föräldramöten och utvecklingssamtal. Som en effekt av pandemin har förskolornas snabbt behövt ställa om till digital kommunikation med vårdnadshavare via Skolplattformen.

Stadens handlingsplan för barnskötare och förskollärare har varit vägledande i verksamheternas arbete med att ta fram en lokal handlingsplan för att förbättra arbetssituationen. Arbetet med att ta fram en lokal handlingsplan har genomförts i tre lokala utvecklingsgrupper som varit indelade i områdena grundläggande förutsättningar, tydliga roller och ansvar samt närvarande ledarskap. Gruppernas uppdrag har varit att ta fram förbättringar inom respektive område. Ett av målen med genomförandet av handlingsplanen är att ge förskollärarna och barnskötarna bättre förutsättningar för bland annat pedagogisk dokumentation.

Förvaltningen fortsätter att ta del av stadens kompetenssatsning för barnskötare som innebär att de har möjlighet att utbilda sig till förskollärare under arbetstid. Förvaltningen fortsätter även att ta del av stadens kompetenssatsning gällande tillsvidareanställda barnskötare som saknar utbildning för att arbeta med barn. Utbildningen är ettårig och säkerställer en pedagogisk grundkompetens för arbete i förskola.

Antal barn 1-5 år inom stadsdelsområdet har minskat under året och prognostiseras att fortsätta minska under kommande år. Förvaltningen förbereder och genomför nödvändiga

åtgärder för att möta denna utveckling. Platsgarantin har uppfyllts under perioden.

Verksamheterna har fortsatt att organisera utbildningen och undervisningen så att barnen möts, leker och lär tillsammans med varandra oberoende av könstillhörighet. En del i jämställdhetsarbetet är att verksamheterna uppmärksammar normer som kan begränsa barnen. Verksamheterna arbetar normmedvetet genom att exempelvis se över material, bilder och böcker ur ett normmedvetet perspektiv.

Arbetet med Agenda 2030, som bland annat innehåller barns rättigheter, alla barns rätt till förskola av god kvalitet och jämställdhetsintegrering, genomsyrar verksamheten. Under året har verksamheterna fortsatt sitt arbete med hållbar utveckling som inleddes år 2019. I form av olika projektarbeten kopplade till Agenda 2030 har barnen haft möjlighet att skapa en relation till naturen, sitt närsamhälle och till varandra.

Utbud och efterfrågan av förskola på nationella minoritetsspråk

Stockholms stad är förvaltningsområde för finska, samiska och meänkieli vilket innebär särskilda rättigheter för dessa grupper. Den finska förskolan erbjuder barnen utbildning och undervisning på både svenska och finska. Enligt stadens kösystem är det den 31 december 2020 18 barn som står i kö till den finska förskolan och inga barn som står i kö till förskola på samiska eller meänkieli inom stadsdelområdet.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flicko r	Perio dens utfall VB 2019	Progno s helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel legitimerade förskollärare av totalt antal anställda (årsarbetare)	36,2 %	1,3 %	34,9 %	40,9 %		32 %	32 %	VB 2020
  Andel nöjda föräldrar till barn i förskolan	87 %	87 %	88 %	87 %		90 %	90 %	2020
Analys								
Andelen nöjda föräldrar är på samma nivå som år 2020 och andelen nöjda föräldrar varierar mellan förskolorna. Ett arbete med att säkerställa likvärdighet mellan förskolorna har inletts. I vissa områden har nya gemensamma rutiner för introduktion av nya barn och familjer tagits fram. Förskolorna har även arbetat intensivt med införandet av Skolplattformen, vilket är en viktig kanal för att synliggöra arbetet som sker på förskolorna. Föräldrasamverkan är ett område som fortsatt behöver utvecklas.								
  Antal barn per grupp	14,1 barn/avd.			12,7 barn/avd.		16	16	VB 2020
  Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)	4,7 st			5 st		4,9	4,9	VB 2020
  Kvalitetsindikatorn - Självvärdering utifrån läroplansuppdraget	3,5			3,5		3,7	Tas fram av nämnd	2020
Analys								
På de förskolor som har låga skattningsvärden har en handlingsplan för att beskriva vilka åtgärder som ska genomföras för att höja verksamhetens kvalitet tagits fram. Verksamheterna har de senaste två åren säkrat uppföljningen av skattningen av webbaserad kvalitetsindikator (WKI) vilket lett till att medarbetarna är mer självkritiska i sin granskning av verksamheten genom de olika metoder för uppföljning och verksamhetsutveckling som har tagits fram. Ett fortsatt utvecklingsarbete är att använda de digitala verktygen medvetet och att de kompletterar och bidrar till barnens lärande vilket ger barnen förutsättningar att utveckla adekvat digital kompetens. Den pedagogiska dokumentationen sker främst i digital form genom Skolplattformens modul "Planering och bedömning", vilket också bidragit till ökad medvetenhet i bedömningen.								

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Arsmål	KF:s årsmål	Period
Förvaltningen kommer att fortsätta utveckla arbetet för att kvalitetssäkra resultaten i WKI.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Stadsdelsnämnderna ska säkerställa att alla förskolor har en strategi för att öka barns fysiska aktivitet och rörelse under förskoledagen	2020-01-01	2020-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna genomföra en översyn av stadens köhandläggning inom verksamhetsområde förskola med syfte att säkerställa likställighet	2020-01-01	2020-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda efterfrågan av förskoleverksamhet för förvaltningsområdet meänkieli och samiska i samråd med berörda nationella minoriteter	2020-01-01	2020-12-31	

Nämndmål:

1.3.1 Barnen har jämlika villkor i förskolan

 Uppfylls helt

Beskrivning

Verksamheten värnar om flickors och pojkars rättigheter och bidrar till att alla barn har möjlighet att lyckas i förskolan oavsett bakgrund. Varje förskoleenhet har ett barnombud som samarbetar med Ersta Vändpunkten när vårdnadshavare har missbruksproblematik. Förskolorna har rutiner för orosanmälan till socialtjänsten i enlighet med socialtjänstlagen och deltar även i socialtjänstens tidiga förebyggande arbete. Verksamheterna fortsätter samarbeta med sociala avdelningen i det preventiva arbetet för att förebygga våld i förskolan. Föräldrar till barn i åldrarna 3–12 år erbjuds föräldrastödsprogrammet ABC.

Förväntat resultat

- Alla barn lyckas i sin utbildning oavsett bakgrund.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet har uppfyllts. Bedömningen grundas på att förväntat resultat och indikatorn uppnås.

Förvaltningen har under hösten fortsatt arbetet med barnombud som tidigare drevs i samverkan med Ersta Vändpunkten. Ett nätverk bestående av rektorer och biträdande rektorer har bildats och under hösten har flera nätverksträffar genomförts. En av träffarna hade temat orosanmälningar där medarbetare från förvaltningens sociala avdelning var särskilt inbjudna för att presentera de arbetsätt och rutiner som används vid orosanmälningar.

Förvaltningen har kunna erbjuda föräldrautbildningen Alla Barn i Centrum (ABC) i ordinarie omfattning fram till och med mars och på grund av Covid-19-pandemin fick delar av höstens

utbildningstillfällen genomförs digitalt. Ett antal utbildningstillfällen har fått skjutas upp. Förvaltningen har under året fortsatt att utbilda nya ABC-ledare för att kunna erbjuda fler tillfällen för föräldrautbildningen. Alla förskoleområden har en till två utbildade ABC-ledare och när utbildningsstatsningen är klar ska det vara minst två ABC-ledare per område.

Under året har ett nytt arbetssätt för att skapa likvärdiga förutsättningar för alla barn, barnhälsomöte, inletts. Genom att pedagoger, ledning och handledare möts i reflekterande samtal (barnhälsomöten) som tar avstamp i det vardagliga arbetet på förskolan kan fokus flyttas från akuta insatser till mer förebyggande och hälsofrämjande insatser. På så sätt skapas fler förutsättningar i verksamheten att uppnå en likvärdig förskola. Nästa steg i utvecklingsarbetet är att följa upp resultatet samt sprida och dela goda exempel mellan verksamheterna.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel enheter inom förskolan som har barnombud	100 %			100 %		100 %		2020

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förskollärare utbildas till ledare för föräldrastödsprogrammet ABC.	2019-01-01	2020-12-31	

Nämndmål:

1.3.2. Barnen leker, lär och utvecklas i förskolan

 Uppfylls delvis

Beskrivning

Verksamheten ger barnen förutsättningar att utvecklas i trygga, säkra och goda lek- och lärmiljöer. Barnens utveckling och lärande sker i samspel med omgivningen. Barngruppens storlek och sammansättning varierar under dagen beroende av utbildningens innehåll och aktivitet. Verksamheten prioriterar arbetet med att ge barnen möjlighet att utveckla sitt språk och sin förståelse för matematik och naturvetenskap.

Den pedagogiska dokumentationen synliggör barnens frågor och lärande och är en del av det systematiska kvalitetsarbetet. Det systematiska kvalitetsarbetet innehåller uppföljning, utvärdering, analys och utveckling av verksamheten. Vårdnadshavarna informeras om förskolans mål och arbetssätt via föräldramöten, veckobrev och Skolplattformen.

Förväntat resultat

- Verksamheten är likvärdig, trygg, säker och har en hög pedagogisk kvalitet.
- Undervisningen i verksamheten bidrar till att alla barn leker, lär och utvecklas i förskolan.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet har uppfyllts delvis. Bedömningen grundas på att förväntat resultat och tre indikatorer uppnås helt och fyra uppnås delvis samt att aktiviteterna är genomförda.

Förskolorna kommer vidareutveckla hur de kommunicerar mål och arbetssätt till vårdnadshavarna. Skolplattformens modul "Planering och bedömning" kommer underlätta för förskolorna att synliggöra barnens utveckling och lärande.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel förskolor som använder pedagogisk dokumentation för att synliggöra barnens lärande	100 %			100 %		100 %		2020
 ♀ Andel nöjda vårdnadshavare avseende utveckling och lärande	80 %	80 %	81 %	82 %		84 %		2020
<p>Analys</p> <p>Resultatet för indikatorn är något lägre än tidigare år. En förklaring är att personalomsättningen har varit hög på dessa förskolor och det har påverkat verksamhetens utvecklingsarbete. En annan förklaring är utmaningen att genom Skolplattformen nå fram till vårdnadshavare med kommunikation om förskolornas löpande arbete och barnens utveckling och lärande. Dessa förklaringar påverkar föräldrarnas nöjdhet i likväl utveckling och lärande som inom matematik och språkutveckling. Se indikatorer nedan.</p> <p>Verksamheten har under hösten utvecklat hur de kommunicerar mål och arbetssätt till vårdnadshavarna för att på ett tydligare sätt visa vårdnadshavarna barnets utveckling och lärande. En del av detta utvecklingsarbete har varit att i Skolplattformen digitalt förmedla undervisningen.</p>								
 ♀ Andel vårdnadshavare som upplever att deras barn uppmuntras till att utveckla sin förståelse för naturvetenskapliga fenomen	84 %	84 %	83 %	84 %		84 %		2020
 ♀ Andel vårdnadshavare som upplever att deras barn uppmuntras till att utveckla sitt matematiska tänkande	80 %	80 %	80 %	82 %		82 %		2020
<p>Analys</p> <p>Resultatet för indikatorn är något lägre än tidigare år. Verksamheten fortsätter arbetet med att barnen ska uppmuntras till att utveckla sitt matematiska tänkande. Genom att förmedla hur verksamheterna arbetar med det matematiska tänkandet och vad det innebär för barnen i Skolplattformens modul "Planering och bedömning" synliggörs barnens utveckling och lärande.</p>								
 ♀ Andel vårdnadshavare som upplever att deras barn uppmuntras till att utveckla sitt språk	85 %	84 %	86 %	86 %		86 %		2020
<p>Analys</p> <p>Resultatet för indikatorn är något lägre än tidigare år. Införandet av Skolplattformens modul "Planering och bedömning" har underlättat för förskolorna att synliggöra barnens utveckling och lärande. Åtgärder i form av punktinsatser hos vissa arbetslag har genomförts och genom att dela de goda exempel som finns kan detta bidra till ett kollegialt lärande och det aktiva och systematiska arbetet med att utveckla barnens språk.</p>								

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Personalens självvärdering av "barns språkliga och kommunikativa utveckling" enligt kvalitetsindikatorn	3,6			3,6		3,6		2020
 Personalens självvärdering under området "barns matematiska utveckling" enligt kvalitetsindikatorn	3,3			3,4		3,6		2020
<p>Analys</p> <p>Resultatet av självvärderingen är något lägre än år 2019. En förklaring till att årsmålet inte nås är att personalen är mer självkritiska i sin granskning av verksamheten genom de olika metoder för uppföljning och verksamhetsutveckling som har tagits fram. Personalen erbjuds kontinuerlig kompetensutveckling i pedagogisk dokumentation vilket kan ha bidragit till en ökad medvetenhet i självvärderingen. Förvaltningen kommer fortsätta att utveckla arbetet för att kvalitetssäkra resultaten av den webbaserade kvalitetsindikatorn (WKI). Förskolorna fortsätter arbetet med att använda digitala verktyg tillsammans med barnen för att konkretisera matematik. Olika satsningar på barns matematiska utveckling har gjorts exempelvis inköp av utbildningsböcker, digitala verktyg och appar, matematikorienterat lekmaterial och böcker med innehåll kring matematiskt tänkande.</p>								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Barnskötare erbjuds vidareutbildning till förskollärare.	2020-01-01	2020-12-31	
 Förskollärarnas ansvar för undervisningen förtydligas.	2020-01-01	2020-12-31	
 Förskolorna arbetar med pedagogisk dokumentation i digital form.	2017-01-01	2020-12-31	
 Förskolorna informerar vårdnadshavarna om mål och arbetssätt via startsidan i Skolplattform.	2019-01-01	2020-12-31	
 Medarbetare som saknar pedagogisk grundutbildning erbjuds barnskötarutbildning.	2020-01-01	2020-12-31	
 Verksamheten använder stadens miljöer och kulturella utbud i undervisningen.	2020-01-01	2020-12-31	

Nämndmål:

1.3.3. Barnen är i goda pedagogiska miljöer både inom- och utomhus i förskolan

 Uppfylls delvis

Beskrivning

Den pedagogiska inom- och utomhusmiljön är utformad med utgångspunkt från läroplanens lärområden och Södermalms kommunala förskolors pedagogiska ställningstaganden. Miljöerna ger barnen möjlighet till inflytande. Verksamheten erbjuder barnen digitala verktyg för att stärka deras digitala kompetens. Miljöerna är också genomtänkta ur ett genus- och normkreativt perspektiv och barnens intressen och frågeställningar är synliga. Verksamheten fortsätter utveckla arbetssätt för att öka barnens fysiska aktivitet både inom- och utomhus.

Förväntat resultat

- De pedagogiska miljöerna på förskolan är rikt på varierat material och är tillgängliga.
- Den pedagogiska miljön är kemikaliesmart.
- Barnen får den fysiska aktivitet och utevistelse som de behöver.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet har uppfyllts delvis. Bedömningen grundas på att förväntat resultat uppnås och tre indikatorer uppnås delvis samt att aktiviteterna är genomförda.

Förskolornas pedagogiska miljöer är även fortsättningsvis ett utvecklingsområde med fokus på ett medvetet användande av digitala verktyg och ett rikligt och varierat material med utgångspunkt i läroplanens målområden.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Andel vårdnadshavare som upplever att den pedagogiska miljön på barnets förskola uppmuntrar till lek, utveckling och lärande	85 %	84 %	85 %	87 %		87 %		2020
Analys Resultatet från förskoleundersökningen är något lägre än tidigare år. Förskolorna har fortsatt utvecklingsarbetet med att använda digitala verktyg tillsammans med barnen för att förstärka den pedagogiska miljön och ge barnen rätt förutsättningar att utveckla sin digitala kompetens.								
 ♀ Andel vårdnadshavare som upplever att deras barn uppmuntras till fysisk aktivitet	84 %	84 %	84 %	82 %		90 %		2020
Analys Förvaltningen konstaterar att årsmålet inte nås men utfallet på 84 procent är en ökning med två procentenheter från år 2019. Barnens rörelseaktivitet på förskolan har kartlagts i samarbete med en forskare från Karolinska institutet. Resultatet visar att barnen i förskolan behöver mer fysisk aktivitet än vad de får i dagsläget för bättre förutsättningar till en god fysisk och psykisk hälsa. Det slutgiltiga resultatet för forskningsprojektet presenteras under 2021. Verksamheterna har tagit fram handlingsplaner för att öka barnens fysiska aktiviteter på förskolan så att deras behov av rörelse uppfylls. Arbetet med att utveckla fysiska aktiviteter utomhus har prioriterats under året och är särskilt viktigt med anledning av den pågående pandemin. Verksamheterna ser ett behov av att vidareutveckla arbetssätten kring pulshöjande aktiviteter för barnen, framförallt utomhus.								
 Personalens självvärdering av pedagogisk miljö och material enligt kvalitetsindikatorn	3,6			3,6		3,8		2020
Analys Resultatet av självvärderingen är lägre än år 2019. En förklaring till att årsmålet inte nås är att personalen är mer självkritiska i sin granskning av verksamheten genom de olika metoder för uppföljning och verksamhetsutveckling som har tagits fram. Personalen erbjuds kontinuerlig kompetensutveckling i pedagogisk dokumentation vilket kan ha bidragit till en ökad medvetenhet i självvärderingen. Förvaltningen kommer fortsätta att utveckla arbetet för att kvalitetssäkra resultaten av den webbaserade kvalitetsindikatorn (WKI). Pedagogiska miljöer är även fortsättningsvis ett utvecklingsområde med fokus på ett medvetet användande av digitala verktyg och ett rikligt och varierat material med utgångspunkt i läroplanens målområden.								

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓	Förskolan gör kemikaliesmarta val vid inköp av pedagogiskt material.	2017-01-01	2020-12-31	
✓	Förskolans miljöer skapas ur ett klimat- och hållbarhetsperspektiv.	2020-01-01	2020-12-31	
✓	Förskolans miljöer utformas ur ett tillgänglighetsperspektiv.	2019-01-01	2020-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet

◆ Uppfylls delvis

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet uppfyllts delvis. Bedömningen grundas på att sju av tjugo KF-indikatorer nås, tio nås delvis och fyra nås inte och att KF-aktiviteterna är genomförda. Ett underliggande nämndmål har uppfyllts, ett har uppfyllts delvis och ett har inte uppfyllts.

Arbetet för en sammanhållen socialtjänst har fortsatt genom ett processinriktat arbete där intern samverkan är central och fokuserar på resultat för brukaren. Detta innebär bland annat ett närmare internt samarbete i ärenden där det behövs fler kompetenser och i ärenden med komplex problematik. Arbetet med Agenda 2030, som bland annat innehåller barns rättigheter, jämställdhetsintegrering och delaktighet för personer med funktionsnedsättning, har genomsyrat verksamheten. Detta genom att skapa delaktighet för brukare, att insatser utformas utifrån individuella bedömningar och där jämställdhetsperspektivet är genomgående.

Förvaltningen har fortsatt arbetet för att de individer och familjer som hotas av vräkning ska få behålla sina boenden. Ingen barnfamilj har blivit vräkt under perioden. Barnfamiljer med ekonomiskt bistånd i osäkra boendeförhållanden erbjuds särskilt stöd i bostadssökande av en så kallad boendelots. Av de hushåll som blivit vräkta har ingen blivit utan bostad. Personerna har hittat annat boende eller fått hjälp med boendelösning. Genom förvaltningens vräkningsförebyggande arbete som sker tidigt i processen har flertalet vräkningar kunnat avvärijas.

Förvaltningen följer noggrant utvecklingen och uppmärksammar eventuella förändringar av de orosanmälningar gällande barn och ungdomar som inkommer till verksamheten. Vid en jämförelse mellan åren 2019 och 2020 har antalet anmälningar ökat med 46 procent (perioden januari till september). Av dessa avser cirka 14 procent orosanmälningar gällande barn som *inte* har kontakt med socialtjänsten. Resterande har sedan tidigare en pågående kontakt och är aktuella för utredning eller insatser inom förvaltningen. Det är för tidigt att utröna om den 14-procentiga ökningen kan vara kopplad till pågående pandemi eller om den följer den ökning som förvaltningen sett under de senaste åren. Förvaltningens bedömning är att en mer djupgående analys kan påbörjas efter årsskiftet därför att en mängd faktorer behöver belysas i såväl stadsdelsförvaltningen som i staden som helhet.

Av de anmälningar som kommit till förvaltningen avser cirka 45 procent flickor och 55 procent pojkar. Det finns skillnader gällande kön i de vanligaste anmälningsorsakerna, främst

missbruk och kriminalitet hos tonårspojkar och psykisk ohälsa hos tonårsflickor. Denna könsfördelning följer staden i stort. De mest frekventa anmälningsorsakerna när det gäller yngre barn är psykisk ohälsa, missbruk hos förälder och våld mot barn (denna statistik finns inte könsuppdelad). Det finns svårigheter i staden att löpande inhämta data ur befintliga sociala system som ger underlag för att kunna göra djupgående analyser. Socialförvaltningen sammanställer årligen statistik och analyser i en rapport. Denna är ett viktigt komplement till de uppgifter som stadsdelsförvaltningarna själva har tillgång till vilket möjliggör mer omfattande analyser. Ett nytt socialt system är under utveckling som kommer att ge bättre förutsättningar att ta fram statistik som i större utsträckning möter det behov som finns.

Förvaltningen omfattades av den granskning av barn- och ungdomsvården som Inspektionen för vård och omsorg (IVO) genomfört under pågående pandemi. IVO:s tillsyn visar sammantaget att ingen enskild kommun eller stadsdelsförvaltning signalerar stora brister i att kunna erbjuda barn det stöd och skydd som de har rätt till. Trots utmaningar med bland annat bemanning och en ovana av att använda digitala arbetsverktyg har det funnits en hög förmåga att ställa om och anpassa sig till situationen under pandemin.

I samverkan med stadsdelsförvaltningarna Norrmalm, Östermalm, Kungsholmen och Hägersten-Älvsjö och med stöd av socialförvaltningen har en ansökan om medel för att utveckla en gemensam digital familjecentral förberetts. Syftet är att skapa ett lättillgängligt sätt för förvaltningen att ge vårdnadshavare råd och stöd som ett tidigt förebyggande arbete. Förvaltningen har även tillsammans med Norrmalms och Kungsholmens stadsdelsförvaltningar bemannat en mödravårds- och barnhälsovårdsmottagning för att undersöka behov av råd och stöd hos nyblivna föräldrar. Utvärderingen visar att ett behov av råd och stöd finns. Detta behov skulle kunna tillgodoses genom en samverkan mellan förvaltningen och en mottagning belägen i stadsdelsområdet.

Under året har förvaltningen fortsatt utveckla samarbetet med den kommunala grundskolan. Ett närvaroteam finns idag etablerat som består av kompetenser från skolan samt socialtjänstens myndighets- och utförarenheter. Teamet arbetar med samlad kompetens med barn och ungdomar som har en problematisk skolfrånvaro. Syftet är att öka närvaron i skolan för att eleverna ska nå målen. Under året har förvaltningen haft stora utmaningar att nå målet att lyckas kalla barn, ungdomar och deras föräldrar till samtal efter att de misstänks för ett brott. Under hösten formerade därför förvaltningen ett team med resurser från olika enheter som samordnas av trygghets- och säkerhetssamordnaren. Teamets uppdrag är att inom 48 timmar från att det kommit till myndighetens kännedom, kalla de barn och ungdomar som är misstänkta för brott, för ett samtal och erbjuda föräldrarna stöd via föräldramottagningen.

Kommunerna i Stockholm och Region Stockholm har en gemensam överenskommelse, sedan 2012, gällande barn i behov av särskilt stöd, BUS. Syftet med arbetsgruppen är bland annat att olika huvudmän kan eskalera individärenden där samordning, ansvars- och kostnadsfördelning inte har kunnat lösas. Detta medför en förståelse och tydlighet kring huvudmännens olika uppdrag och förutsättningar. För individen resulterar samarbetet i att hen får samordnade insatser. Förvaltningen är sammankallande till både arbetsgrupp och styrgrupp och i grupperna finns representanter för grundskola, gymnasieskola, habilitering, barn- och ungdomspsykiatri och polis. Styrgruppens ansvar är att på en övergripande nivå säkerställa att samordning mellan verksamheterna fungerar på det sätt som överenskommelsen avser. Under år 2021 kommer revidering av överenskommelsen att

genomförs.

Gällande gruppen personer med samsjuklighet (personer med missbruk och psykisk ohälsa samt personer med psykisk funktionsnedsättning) har förvaltningen tillsammans med stadsdelsförvaltningarna Enskede-Årsta-Vantör, Farsta och Skarpnäck samt PRIMA Maria och Psykiatri Södra tagit fram en gemensam handlingsplan om samverkan kring målgruppen. Handlingsplanen ligger nu till grund för det fortsatta arbetet med syfte att ge brukarna en sammanhållen vårdkedja. Arbetet, som fördröjts av pandemin, har under hösten påbörjats i såväl styrgrupp och arbetsgrupp.

Relationsvårdscentrum för innerstaden (RVCI) erbjuder individuella samtal och gruppverksamhet för både våldsutsatta och våldsutövare. RVCI tar emot våldsutsatta och våldsutövare från Kungsholmen, Norrmalm, Östermalm och Södermalm. Verksamheten rapporterar en ökning av personer som efterfrågar råd och stöd men kan inte se någon direkt koppling till pandemin. Detta är en bild som delas av Stockholms stads andra relationsvårdscentrum. Verksamheten har sedan pandemin alltmer övergått till att erbjuda digitala möten. All gruppverksamhet har ställts in men i enskilda fall, där våldsutsattheten och behovet av stöd har bedömts vara särskilt omfattande, har enskilda möten kunnat erbjudas. Pandemin kan medföra att våld och våldsutsatthet kommer att öka framöver men det är i nuläget för tidigt att kunna göra en mer djupgående analys av utvecklingen på kort och lång sikt.

Tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning

Under året har förvaltningen arbetat med olika insatser för att förbättra tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning. Arbetet har utgått från stadens program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2018 - 2023.

Verksamheterna har fortsatt att stärka möjligheterna för personer med funktionsnedsättning att delta på arbetsmarknaden och underlätta övergången till praktikplats, arbete eller studier. Genom tydligare beställningar och tätare uppföljningar förbättras brukarnas möjligheter att komma vidare från daglig verksamhet. Utförarverksamheterna som arbetar i direkt kontakt med målgruppen har även fortsatt sitt arbete med implementering av metoder som syftar mot att brukarna ska bli mer självständiga i sin vardag. Exempel på detta är Måluppfyllelseskalan (en systematisk, evidensbaserad metod som används för att följa upp insatser) samt digitala verktyg. Brukaren skapar tillsammans med handläggaren och sin dagliga verksamhet ett gemensamt mål. Det kan handla om att träna på saker brukarna har svårt med eller träna på att bli mer självständig inför en praktikplats, arbete eller studier.

I samband med verksamhetsuppföljningar inom LSS-verksamheterna följs tillgänglighet upp som ett av Socialstyrelsens sex kvalitetskriterier. Av 14 verksamheter uppfyller 10 verksamheter Socialstyrelsens kvalitetskriterium gällande tillgänglighet helt, medan fyra verksamheter uppfyller till viss del kriteriet. Ett generellt utvecklingsområde avseende tillgänglighet är att det saknas en övergripande implementeringsplan och arbetssätt för införandet av och arbetet med ”Alternativ kompletterande kommunikation” (AKK) i verksamheterna.

I år var det med anledning av pandemin inte möjligt att genomföra tillgänglighetsinventeringar av förvaltningens verksamhetslokaler tillsammans med

sommarjobbade ungdomar.

Verksamheterna har fortsatt arbetet med att utvecklas inom välfärdsteknikens möjligheter för att öka brukarnas delaktighet och självständighet. Inköp av I-pads och särskilda pennor har gjorts för att underlätta planering av vardagen genom användande av bilder eller text. Robotdamsugare har köpts in för att öka självständigheten hos brukarna i hemmet. Brukare har erbjudits regelbundet stöd i användandet av digitala hjälpmedel. Verksamheterna har utsedd digitaliseringsombud som ingår i en gemensam metodgrupp vars uppdrag är att uppdatera verksamheternas digitala teknik och utrustning. I enlighet med webbtillgänglighetsdirektivet fortsätter förvaltningen arbetet med bland annat klarspråk, att texta rörligt material och att tillgängliggöra pdf:er och liknande dokument.

Verksamheterna har arbetat för att möjliggöra för de boende i gruppboende att utöva fysiska aktiviteter. Bland annat erbjuds regelbundna promenader, att träna på inne- och utegym, simning eller någon lättare form av sittgymnastik. Under året har grupp- och serviceboendena haft en mer aktiv roll avseende aktiviteter i samband med stängningar och begränsningar i dagliga verksamheter till följd av pandemin. Personal från dagliga verksamheter har istället utgått från grupp- och serviceboendena för sysselsättning och vardagliga aktiviteter.

Stadsdelsnämndens råd för funktionshinderfrågor sammanträder månatligen med representanter från förvaltningen. Rådet tar del av samtliga nämndärenden, har möjlighet att föra dialog och lämna synpunkter. Under året har upphandlingsdokumentet avseende två LSS-verksamheter på entreprenad lämnats på remiss till rådet för synpunkter.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barn och unga som bedömts ha skyddsbehov och som inte fått vänta på placering	100 %	100 %	100 %	100 %		100 %	100 %	VB 2020
  Andel barn och ungdomar anmälda för brott som tillsammans med föräldrar eller vårdnadshavare kallats till samtal med socialtjänsten inom 48 timmar	50,9 %	53,7 %	46,5 %			90 %	Tas fram av nämnd	VB 2020
<p>Analys</p> <p>Förvaltningen har inte nått årsmålet om 90 procent. Förvaltningen har under året fortsatt arbetet med att utveckla rutiner och arbets sätt för att kunna genomföra allvarssamtal inom 48 timmar efter att det kommit till socialtjänstens kännedom att ungdomar misstänks ha begått brott för första gången. Allvarssamtal förutsätter även polisens närvaro och i dagsläget har polisen inte möjlighet att prioritera denna form av samtal om inte brottet är av mycket allvarlig karaktär. Därutöver har verksamheten behövt anpassa sitt arbete för att hindra smittspridning under pandemin.</p> <p>Under hösten startade förvaltningen ett särskilt 48-timmarsteam vars uppdrag är att skapa en struktur för och genomföra denna uppgift. Detta arbete har resulterat i att andelen barn och ungdomar tillsammans med föräldrar eller vårdnadshavare som kallats till samtal med socialtjänsten inom 48 timmar har ökat med 20 procentenheter från cirka 30 procent (i T2) till 50 procent. Från att teamet började arbeta skarpt fram till den 11 januari 2021 har det totalt inkommit 25 anmälningar där barn/ungdomar är misstänkta för brott. Av dem har förvaltningen kallat 24 inom 48 timmar. En bidragande orsak till att förvaltningen inte uppnått målet är att vid grövre brott förhindras förvaltningen att kalla den misstänkte inom föreskriven tid med anledning av polisens förundersökning.</p>								
  Andel barn och ungdomar som varit aktuella för insatser inom individ och	93,4 %	93 %	93,9 %	87,3 %		84 %	84 %	VB 2020

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
familjeomsorgen och som inte är aktuella 12 månader efter avslutad insats.								
  Andel brukare inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning som inte upplever diskriminering	86 %	87 %	85 %	75 %		95 %	öka	2020
<p>Analys</p> <p>Förvaltningen når inte årsmålet om 95 procent. Utfallet har förbättrats från föregående år från 75 procent till 86 procent. Under år 2021 fortsätter förvaltningen arbetet med att identifiera på vilket sätt upplevelse om diskriminering kan undvikas i mötet med personer med funktionsnedsättning. Förvaltningen fortsätter med de kompetenshöjande insatserna på området genom att erbjuda medarbetare möjlighet till utbildning.</p> <p>Resultatet baseras på en stadsövergripande undersökning bland brukare i både egen regi, entreprenader och upphandlad verksamhet. För verksamheter i egen regi följs risk för diskriminering upp löpande inom det systematiska arbetsmiljöarbetet. Vid behov sätts kompetenshöjande insatser in för att öka medvetenhet att uppmärksamma diskriminering och om förebyggande åtgärder. För entreprenader och upphandlade verksamheter följs detta upp och adresseras för aktuell arbetsgivare.</p>								
  Andel brukare inom socialpsykiatri som inte upplever diskriminering	95 %	95 %	95 %	92 %		95 %	öka	2020
  Andel brukare som trivs - Funktionsnedsättning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	84 %	89 %	82 %	82 %		90 %	80 %	2020
<p>Analys</p> <p>Förvaltningen når inte årsmålet om 90 procent. Förvaltningen bedömer att den pågående pandemin har påverkat de boendes trivsel i stor utsträckning med bland annat restriktioner gällande att ta emot besökare och att inte få delta i sin dagliga verksamhet. Verksamheterna har så långt det varit möjligt gett utrymme för önskemål och behov gällande alternativa säkra aktiviteter. Under år 2021 fortsätter förvaltningen arbetet med att öka brukares trivsel i sitt boende.</p>								
  Andel enskilda som klarar mer på egen hand inom socialpsykiatri	75	100 %	66,67 %	18,33		26 %	30 %	2020
<p>Analys</p> <p>Utfallet skiljer sig mellan män och kvinnor. Underlaget är för litet för att göra en jämställdhetsanalys. Sammantaget handlar det om fyra personer varav tre kvinnor. En kvinna av dessa tre har angett att hon inte klarar mer på egen hand.</p>								
  Andel familjehemsplacerade barn i skolåldern som klarar målen i kärnämnen i grundskolan	53,33	40 %	80 %			75 %	75 %	VB 2020
<p>Analys</p> <p>Uppföljningen baseras på totalt 15 placerade barn som går i grundskolan, tio pojkar och fem flickor. Av pojkarna är det fem som uppnått målen, av flickorna är det fyra. Flickorna klarar skolans mål bättre än pojkar vilket stämmer överens med resultatet på nationell nivå. Forskning visar att placerade barn kommer efter i skolarbetet, vilket kan vara följd av en problematisk bakgrund, avbrott i skolgången på grund av omplaceringar, att ett barn ännu inte har tillräckliga kunskaper i svenska och/eller att barnet har egna svårigheter. Vid placeringar utanför hemmet ingår skolarbetet som en prioriterat uppdrag till uppdragstagaren. För de barn som är placerade i familjehem och ingår i Skolfams målgrupp arbetar förvaltningen tätt med nämnda verksamhet, som fungerar som ett stöd för barnet, skolan och familjehemmet. Att höja placerade barns resultat i kärnämnen är ett långsiktigt arbete och utgår från det enskilda barnets situation och förutsättningar. Det kräver också att den aktuella skolan tillsätter det stöd som är barnet behöver.</p>								

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel insats/insatser avslutade enligt plan inom vuxna missbruk	50,5 %	50 %	54,8 %	43,5 %		50 %	42 %	VB 2020
  Andel meddelanden om avhysning som inkommit till förvaltningen från Kronofogdemyndigheten som kunnat avvärjas	76,92 %			96,58 %		95 %	Tas fram av nämnd	VB 2020
Analys								
Förvaltningen har fortsatt arbetet för att de personer som hotas av vräkning ska få behålla sina boenden. Trots omfattande insatser och stöd har vräkningarna inte kunnat stoppas. Förvaltningen gör bedömningen att en anledning till det försämrade resultatet är att information om obetalda hyror i vissa ärenden har inkommit sent till förvaltningen från hyresvärd. En åtgärd som genomförts under året är att en boendekoordinator har tillsatts för att jobba med frågan. Samtliga som blivit av med sina bostäder har hittat annan boendelösning.								
  Andel personer med bostadskontrakt enligt Bostad först som behåller kontraktet efter 12 månader	50	66,67 %	0 %			75 %	Tas fram av nämnd	2020
Analys								
Fyra personer har kunnat få insatsen Bostad Först under år 2020 varav två bor kvar efter 12 månader. I staden finns många fler män än kvinnor i hemlöshet, varför fler män också får olika boendeinsatser i kombination med andra insatser. Inom stadsdelområdet finns många män med långvarigt missbruk och med psykiska problem.								
  Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de blir väl bemötta av stadens personal (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	88 %	91 %	88 %	97 %		93 %	90 %	2020
Analys								
Förvaltningen når inte årsmålet 93 procent. Resultatet har försämrats i jämförelse med tidigare år. Förvaltningen bedömer att pandemin sannolikt påverkat resultatet negativt. Förvaltningen kommer att under kommande år arbeta med att identifiera vilka eventuella problem som finns avseende bemötande från stadens personal och se över eventuella åtgärder.								
  Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan påverka insatsens utformning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	78 %	83 %	74 %	81 %		82 %	78 %	2020
Analys								
Förvaltningen når inte årsmålet om 82 procent. Förvaltningen bedömer att den pågående pandemin har påverkat personernas upplevelse av att de kan påverka insatsens utformning. Bland annat har de inte fått delta i sin dagliga verksamhet för att smittspridningen ska minska. Verksamheterna har behövt ändra arbetssätt men har så långt det varit möjligt gett utrymme för önskemål och behov gällande alternativa säkra aktiviteter. Medarbetare från den dagliga verksamheten har varit hemma hos deltagarna och genomfört olika typer av aktiviteter under smittsäkra förhållanden. Under år 2021 fortsätter förvaltningen arbetet med att öka brukares trivsel i sitt boende.								
  Andel personer med insatser inom socialpsykiatri som är nöjda med sin insats	90 %	90 %	90 %	72 %		80 %	80 %	2020

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Arsmål	KF:s års mål	Period
  Andel ungdomar som i stockholmsenkäten skattar sin hälsa som god	55,2 %	62,2 %	47,3 %			60 %	Tas fram av nämnd	2020
Analys								
Fler pojkar än flickor skattar sin hälsa som god. Tydligast skillnad finns gällande flickor som uppger att de är ledsna och deprimerade utan att veta varför. Liknande trender ses nationellt enligt Folkhälsomyndigheten. Fler flickor än pojkar uppsöker kuratorer inom förvaltningens ungdomsmottagning med anledning av nedstämdhet. Förvaltningen fortsätter arbetet att få fler pojkar/unga män att ta kontakt med ungdomsmottagningen.								
  Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder alkohol	55 %	55 %	55 %			62 %	62 %	2020
Analys								
Förvaltningens fältassistenter fortsätter i samverkan med skola och andra verksamheter arbetet med att informera unga och deras vårdnadshavare om alkoholens och tobakens skadeverkningar. Även arbetet med att informera om oönskade konsekvenser kring brott och brottsutsatthet som kan kopplas till alkohol fortsätter.								
Resultat från år 2020 i jämförelse med resultat år 2018								
Årskurs 9 - På Södermalm ser utveckling något annorlunda ut än i staden i övrigt. I årets undersökning är det lika stor andel pojkar som flickor som uppger att de inte dricker alkohol, 55 procent. För pojkarna innebär det en försämrning då det är en minskning från 68 procent medan det för flickorna innebär en förbättring med en ökning från 47 procent. Över tid är det ett positivt resultat för såväl pojkar (förutom 2020) som flickor (där andelen som rapporterat att de inte dricker traditionellt har varit lägre) även om det är svårt att uttala sig om trender.								
Årskurs 2 - På Södermalm har andelen ungdomar som uppger att de inte dricker alkohol ökat. Bland pojkarna har andelen ökat från 24 till 26 procent och bland flickor från 18 till 19 procent. Jämfört med staden som helhet så är det en mindre andel. I det gemensamma resultatet för staden uppger 35 procent av pojkarna att de inte dricker alkohol och 29 procent av flickorna.								
  Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder narkotika	79,3 %	75 %	84 %			92 %	92 %	2020
Analys								
Förvaltningen har ett väl utvecklat samarbete med lokalpolisen kring upptäckt när det gäller användning av narkotika och information till vårdnadshavare. Förvaltningen samverkar även med lokalpolisen kring en mer samlad strategi kring det förebyggande arbetet mot narkotika, särskilt cannabis som fortfarande är det mest vanliga preparat som används. Strategin innebär bland annat innebär att utveckla metoder för att tidigt upptäcka unga som röker cannabis och även att förebygga narkotikaanvändning bland ungdomar. Polisen arbetar främst med att begränsa tillgången av narkotika och förvaltningen mer med att begränsa efterfrågan. Arbetet med unga i risk för kriminalitet, som att använda narkotika är, prioriteras i förvaltningens lokala samverkansöverenskommelse med lokalpolisområdet och grundskoleavdelningen. Här ingår även ett prioriterat samarbete om skolan som brottsplats.								
Resultat år 2020 i jämförelse med resultat år 2018								
Årskurs 9 - Niondeklassarna på Södermalm rapporterar ökad användning av narkotika någon gång från 15 procent 2018 till 25 procent 2020. Motsvarande för flickor är en ökning från 13 till 16 procent. Särskilt pojkarna ligger över snittet för pojkar i staden. När det gäller ungdomar i årskurs 9 totalt i staden har narkotika användningen ökat för pojkar från 12 till 17 procent och för flickor från 9 till 12 procent.								
År 2 - Bland pojkarna på gymnasiet är det en liten minskning från 42 till 40 procent. Flickorna inom stadsdelsområdet rapporterar en stor ökning från 28 till 40 procent. Flickor och pojkar på Södermalm uppger nu samma höga nivå av att ha använt narkotika någon gång. När det gäller gymnasieungdomar i årskurs 2 totalt i staden har narkotika användningen ökat för pojkar från 30 till 32 procent och för flickor från 25 till 27 procent.								
  Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder tobak	80 %	77 %	84 %			84 %	91 %	2020
Analys								
Förvaltningen arbetar utifrån stadens ANDTS-plan (ANDTS - alkohol, narkotika, doping, tobak och spel) kring								

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
tobaksförebyggande arbete som riktar sig till skolor och kommer under år 2021 fortsätta arbetet med att sprida detta till skolor. Resultat år 2020 i jämförelse med resultat år 2018 Årskurs 9 - Bland flickor, särskilt i årskurs 9, på Södermalm var det under många år en hög andel av dem som uppgav att de rökte dagligen eller ibland. Årets resultat visar dock en ökning bland pojkar från 8 till 11 procent och en minskning bland flickor från 22 till 15 procent. I staden övergripande har pojkars rökning ökat från 6 till 8 procent, flickorna är på samma nivå som 2018 med 13 procent. År 2 - På Södermalm är ökningen särskilt tydlig bland flickor, från 31 till 38 procent. När det gäller pojkar är ökningen från 23 till 24 procent. I staden övergripande har pojkars rökning ökat från 17 till 18 procent och för flickor från 25 till 27 procent. Över tid är det en minskning gällande daglig rökning från 2002 men även här är det svårt att uttala sig om det är ett trendbrott eller inte.								
   Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte burit vapen	89,73 %	85	95			92	91 %	2020
Analys Fler pojkar än flickor uppger att de burit vapen (t.ex. kniv eller knogjärn). Andelen elever som rapporterar att de inte burit vapen under de senaste tolv månaderna är i stort sett oförändrad mellan mätningarna 2018 och 2020. En prioriterad fråga är att genomföra orossamtal inom 48 timmar efter att det kommit till socialtjänstens kännedom att ungdomar misstänks ha begått brott för första gången. Detta sker inom ramen för arbetet med förvaltningens handlingsplan för att förhindra att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet.								
   Antal vräkningar som berör barn	0	0	0	0		0	Tas fram av nämnd	VB 2020
   Brukarens upplevelse av trygghet - LSS-boende, vuxna och barn (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	74 %	82 %	66 %	77 %		93 %	Tas fram av nämnd	2020
Analys Förvaltningen når inte årsmålet om 93 procent. Fler män än kvinnor upplever mer trygghet vilket följer den allmänna trenden att kvinnor generellt upplever mer otrygghet. Förvaltningen bedömer att den pågående pandemin även har påverkat de boendes upplevelse av trygghet i stor utsträckning med bland annat begränsningar gällande att ta emot besökare och att inte kunna delta i sin dagliga verksamhet. Verksamheterna har behövt ändra arbetssätt för att minska smittspridningen. Under år 2021 fortsätter förvaltningen arbetet med att öka brukares, särskilt kvinnors, upplevelse av trygghet i sitt boende.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Arbetsmarknadsnämnden, utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna ska fortsätta att utveckla stödet till elever med funktionsnedsättning som går ut ungdomsgymnasiet och gymnasiesärskolan.	2020-01-01	2020-12-31	
  Socialnämnden ska fortsätta att utbilda personal vid stadsdelsnämnderna angående unga lagöverträdare och förbereda socialtjänsten på att kunna arbeta enligt modellen snabbare lagföring.	2020-01-01	2020-12-31	
  Socialnämnden ska ha en samordnade och styrande roll i stadsdelsnämndernas och arbetsmarknadsnämndens arbete med att permanenta sociala insatsgrupper och ska i det arbetet definiera gränsdragningen mellan sociala insatsgrupper och avhoppverksamheten samt säkerställa att det finns en tydlig vägledning för hur staden arbetar med respektive målgrupp och verksamhet.	2020-01-01	2020-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna centralisera säkerställandet av skyddet för barn och unga vid hängång från Barnahus Stockholm.	2020-01-01	2020-12-31	
✓ Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna fortsätta arbetet med att utöka arbetet med Bostad först och fördela fler bostäder för ändamålet samt i samarbete med stadsdelsnämnderna utveckla stödet till deltagarna i Bostad först.	2020-01-01	2020-12-31	
✓ Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna implementera resultatet av 2019 års utredning om hur familjehem kan erbjuda studiestöd.	2020-01-01	2020-12-31	
✓ Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samverkan med Region Stockholm fortsätta projektet STIS, Stärkt tidigt stöd i samverkan.	2020-01-01	2020-12-31	
✓ Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och kommunstyrelsen ta fram en stadsövergripande boendeplan för våldsutsatta där tillgången till akut- och genomgångsbostäder säkerställs i relation till biståndsbehovet.	2020-01-01	2020-12-31	
✓ Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och Region Stockholm verka för att fler familjecentraler kan öppnas för att stärka det tidigt förebyggande arbetet med barn, unga och deras familjer	2020-01-01	2020-12-31	
✓ Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda hur anhörigstödet till anhöriga drabbade av skjutningar och dödligt våld kan förbättras och se över hur samordningen av stödet med Region Stockholm och Polismyndigheten kan stärkas.	2020-01-01	2020-12-31	
✓ Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna, SHIS och Bostadsförmedlingen utreda möjligheterna, i fall av våld i nära relationer, att se till att det är den våldsutsatta parten, inte våldsutövaren, som bor kvar i det gemensamma boendet.	2020-01-01	2020-12-31	
✓ Socialnämnden ska i samarbete med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnden ta fram en gemensam modell för arbetet med skolsociala team i staden som också kan omfatta hur arbetet kan utvecklas genom att myndighetsutövande socialtjänst kan arbeta mer på plats i skolan/placeras på skolor	2020-01-01	2020-12-31	
✓ Socialnämnden ska i samarbete med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna säkerställa skolgången för barn som bor på skyddat boende och tillgången till förskola eller pedagogisk verksamhet för barn i förskoleålder samt utveckla stödet till placerade barn och vuxna under och efter placeringarna.	2020-01-01	2020-12-31	
✓ Socialnämnden ska i samarbetet med stadsdelsnämnderna och kommunstyrelsen implementera tak över huvudet-garantin i enlighet med den översyn som gjorts.	2020-01-01	2020-12-31	
✓ Socialnämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna inventera och utreda hur samarbetet runt gruppen unga med LSS med kompletterande psykiatriska diagnoser kan utvecklas.	2020-01-01	2020-12-31	
✓ Socialnämnden ska samordna arbetet med att implementera strategin för att minska risken att barn, ungdomar och unga vuxna dras in i kriminalitet, och stötta utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna i deras arbete.	2020-01-01	2020-12-31	
✓ Socialnämnden ska ta fram ett nytt program mot hemlöshet för perioden 2020-2025 som också omfattar arbetet mot barnfamiljer i osäkra boendeförhållanden samt arbeta enligt hemlöshetsprogrammet 2014-2019 och handlingsplanen för barnfamiljer i osäkra boendeförhållanden till dess att ett nytt program är framtaget. I arbetet ingår att i samarbete med stadsdelsnämnderna och SHIS utreda behovet av och ta fram en modell för trygga akutplaceringar av barnfamiljer i akut bostadsnöd.	2020-01-01	2020-06-30	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Socialnämnden ska utveckla och stärka arbetet med avhoppare i samverkan med berörda nämnder och bolag, samt arbeta för en breddad avhopparverksamhet dels genom att bistå stadsdelsnämnderna i särskilt komplexa ärenden, dels genom att samordna avhopparplaceringar med stark hotbild över hela staden där den föreliggande risken bedöms som hög.	2020-01-01	2020-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och Region Stockholm stärka samarbetet mellan socialtjänst och sjukvård kring de som både lider av psykisk sjukdom och missbruk, bland annat genom att säkerställa att socialtjänsten tar initiativ till att samordnade individuella planer upprättas.	2020-01-01	2020-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna ta fram ett förslag till färdplan med tillhörande kostnadsanalys för införandet av en enhetlig yrkestitulatur inom LSS-verksamheterna.	2020-01-01	2020-12-31	
  Stadsdelsnämnderna ska säkerställa att allvarssamtal med ungdomar och deras föräldrar samt polis hålls inom 48 timmar efter det att det kom socialtjänsten till kännedom att den unge för första gången begått, eller misstänks ha begått, brott.	2020-01-01	2020-12-31	
  Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med socialnämnden och äldrenämnden, inom ramen för handlingsplanen för förbättrad arbetssituation för socialsekreterare och biståndshandläggare, särskilt arbeta för att säkerställa att alla incidenter av hot och våld mot personalen registreras i stadens incidentrapporteringssystem IA och att drabbad personal upplever att de fått tillräckligt stöd av staden som arbetsgivare.	2020-01-01	2020-12-31	
  Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med utbildningsnämnden säkerställa att socialtjänst, skola och polis arbetar med lokala operativa samverkansforum för barn i behov av samlade insatser från skola och socialtjänst	2020-01-01	2020-12-31	
  Stadsdelsnämnderna ska i samarbetet med socialnämnden och utbildningsnämnden implementera SAMS-modellen för att verka för en obruten skolgång för placerade barn.	2020-01-01	2020-12-31	

Nämndmål:

1.4.1. Barn och vuxna lever ett självständigt liv i en fungerande vardag

 Uppfylls delvis

Beskrivning

Barn och vuxna som är i behov av stöd får sammanhållna insatser som ökar förutsättningarna till ett självständigt liv. Flickor och pojkar, kvinnor och män som fått insatser har strategier att hantera sin livssituation. Verksamheterna fortsätter arbetet med att analysera och uppmärksamma barnperspektivet, barnrättsperspektivet och barnets perspektiv med utgångspunkt i barnkonventionen.

Barn och ungdomar som är i riskzonen att utvecklas ogynnsamt upptäcks tidigt. Förvaltningen utvecklar det förebyggande arbetet tillsammans med lokalpolis och ungdomsjour med särskilt fokus på ungdomar och narkotika. För att upptäcka och motverka psykisk ohälsa bland barn och unga utvecklas samverkan med BUP. Förvaltningen fortsätter att samverka med skola, förskola, habilitering och BUP och har insatser för att bryta omfattande skolfrånvaro. Förvaltningen arbetar med lokala operativa samverkansforum för barn i behov av samlade

insatser från skola och socialtjänst. Barn som växer upp med förälder med missbruksproblematik erbjuds BRA-samtal (barns rätt som anhöriga). Målet är att öka barns delaktighet och stärka barns utveckling samt förebygga psykisk och fysisk ohälsa.

Förvaltningen samordnar behoven kring gruppen med samsjuklighet, det vill säga personer med missbruk och psykisk ohälsa. Verksamheten tar initiativ till att samordnade individuella planer upprättas. Intensiva funktionshöjande insatser erbjuds vid utskrivning från slutenvården till personer med psykisk funktionsnedsättning, exempelvis särskilda hälsoinsatser. Förvaltningen arbetar vräkningsförebyggande genom uppsökande arbete och nära samverkan med hyresvärdar. Kontakt med hyresgäst och hyresvärd sker skyndsamt.

Förväntat resultat

- Fler vuxna har strategier att hantera sin livssituation.
- Fler barn utvecklas gynnsamt.
- Fler barn uppmärksammas och får stöd när en förälder har missbruksproblematik.
- Inga barnfamiljer vräks.
- Fler vuxna som hotas av vräkning bor kvar.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet har uppfyllts delvis. Bedömningen grundas på att förväntat resultat och två indikatorer delvis uppnås och att en indikator uppnås helt och att aktiviteterna är genomförda.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Andel deltagare inom socialpsykiatri som upplever att deras sysselsättning är viktig	90 %	85 %	94 %	95 %		91 %		2020
Analys								
Förvaltningen når inte årsmålet om 91 procent. Förvaltningen bedömer att den pågående pandemin har påverkat personernas upplevelse av sin sysselsättningsverksamhet. Med anledning av risk för smittspridning har flertal brukare inte kunnat, velat eller vågat delta i verksamheterna. Verksamheten har i möjligaste mån anpassats till den enskildes önskemål och behov gällande alternativa säkra aktiviteter. Fler kvinnor än män upplever att deras sysselsättning är viktig. Inom sysselsättningsverksamheten deltar fler kvinnor och det finns därför mer traditionellt kvinnligt inriktade verksamheter. Förvaltningen fortsätter utveckla verksamheten så att fler män ska uppleva att deras sysselsättning är meningsfull och viktig.								
 ♀ Antal samordnade vårdplaner för vuxna (SIP)	336 st	202 st	134 st	274 st		250 st		VB 2020
 ♀ Antal vuxna med boendeinsats som flyttar till mer självständigt boende	52 st	34 st	18 st	64 st		60 st		VB 2020
Analys								
I staden finns många fler män än kvinnor i hemlöshet, varför fler män också får olika boendeinsatser i kombination med andra insatser.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Fortsätta utveckla arbetet med Peer Support tillsammans med Socialnämnden i dialog med Region Stockholm.	2020-01-01	2020-12-31	
✓ Utarbeta en konkret och detaljerad handlingsplan för det lokala arbetet i enlighet med strategin för att minska risken att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet.	2020-01-01	2020-12-31	
✓ Utbilda socialpsykiatrins personal i effektiva metoder mot samlarsyndrom.	2020-01-01	2020-12-31	

Nämndmål:

1.4.2. Barn och vuxna med funktionsnedsättning tar del av stöd och service på lika villkor som andra

■ Uppfylls inte

Beskrivning

Flickor och pojkar, kvinnor och män med funktionsnedsättning som får insatser har verktyg att hantera sin livssituation och har fått hjälp att frigöra de resurser som finns hos och runt dem. Insatserna utformas tillsammans med den enskilde så att förmågorna kan utvecklas utifrån de egna behoven och önskemålen. Målet är att identifiera möjliga vägar till ett självständigt liv. Barn ges inflytande och delaktighet i enlighet med barnkonventionens intentioner. Verksamheterna stärker möjligheterna för målgruppen att delta på arbetsmarknaden och underlätta övergången till praktikplats, arbete eller studier. Verksamheterna fortsätter utveckla användandet av digitala stöd och välfärdsteknik och stödjer deltagarna i användandet av digital teknik.

Förväntat resultat

- Den enskildes inflytande ökar.
- Fler personer kommer vidare till praktikplats, arbete eller studier.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet inte har uppfyllts. Bedömningen grundas på att förväntat resultat och indikatorerna inte uppnåtts och att en av aktiviteterna inte har kunnat genomföras.

Med anledning av pandemin har insatser inte kunnat genomföras fullt ut. För att minska smittspridning av Covid-19 har verksamheterna behövt ändra arbets sätt men har så långt det varit möjligt gett utrymme för brukares önskemål och behov gällande alternativa säkra aktiviteter och insatser.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
■ ♀ Andel ärenden som rör barn och unga inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning	42 %	38 %	53 %	100 %		90 %		VB 2020

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognoss helår	Arsmål	KF:s årsmål	Period
där barnet/den unge har tillfrågats om sin åsikt								
Analys Det låga utfallet är en direkt konsekvens av pågående pandemi. Det är fortsatt svårt att träffa barn under rådande förutsättningar och förvaltningen ser över möjligheter att utveckla andra arbetssätt för att kunna få ta del av barns och ungas åsikt. Fler pojkar är aktuella för insatser men fler flickor har varit delaktiga. Vanligtvis är flickor mer benägna att svara på våra frågor och därmed vara delaktiga. Detta är delvis också kopplat till ålder. Skillnaderna mellan könen är en fråga värd att analysera vidare. Förvaltningen behöver se över hur pojkars delaktighet kan öka.								
 ♀	Antal personer som avslutar insatsen daglig verksamhet och sysselsättning för att påbörja praktikplats, arbete eller studier	1 st	0 st	1 st	4 st	4 st		2020
Analys Daglig verksamhet har varit stängd under delar av året på grund av pandemin vilket gjort att det varit svårt för brukare att få möjlighet att komma vidare till praktikplats, arbete eller studier. Stängningen och restriktionerna som följde med pandemin har medfört att det varit svårare att följa upp brukare.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Fortsätta utveckla och införa metoder för arbetssätt som syftar till att stärka brukarinflytandet.	2017-01-01	2020-12-31	
 Följa upp vad som genomförts utifrån föregående års inventering av tillgängligheten i de kommunala verksamheterna.	2018-01-01	2020-12-31	
 Personer boende i gruppbostad erbjuds möjlighet till regelbunden fysisk aktivitet.	2019-01-01	2020-12-31	

Nämndmål:

1.4.3. Barn och vuxna utsätts inte för våld

 Uppfylls helt

Beskrivning

Alla verksamheter har grundläggande kunskap om våld i nära relationer och kan vägleda våldsutsatta kvinnor och män i vart de kan vända sig för att få råd, stöd och information. Våldsutsatta flickor och pojkar, kvinnor och män i behov av skydd erbjuds skyddat boende eller tillfälligt boende med boendestöd. Våldsutsatta kvinnor och män samt våldsutövare erbjuds stöd och behandling inom Relationsvåldscentrum Innerstaden (RVCI). Medarbetarna på RVCI har lång erfarenhet och kompetens i att möta särskilt sårbara grupper, exempelvis personer utsatta för hedersrelaterat våld och förtryck. Förvaltningen fortsätter att utveckla samarbetet internt och med polisen för att upptäcka och motivera fler våldsutövare att ta emot insatser. Risk- och skyddsbedömningar görs kontinuerligt i arbetet med barn som utsätts, upplever eller riskerar att utsättas för våld. Våldsutsatta flickor och pojkar erbjuds stöd inom Södermalms öppenvård som är samlokaliserad med RVCI. I det tidigt våldsförebyggande arbetet riktat mot barn och unga sker samverkan mellan socialtjänst och förskola.

Förvaltningen utvecklar arbetet med att förebygga att personer med funktionsnedsättning utsätts för våld i nära relationer.

Förväntat resultat

- Flickor och pojkar, kvinnor och män utsatta för våld i nära relation eller hedersrelaterat våld och förtryck, får stöd och skydd utifrån sina behov.
- Fler våldsutövare får insatser att bryta sitt beteende.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet har uppfyllts. Bedömningen grundas på att förväntat resultat och indikatorerna uppnås.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Andel våldsutsatta som fullföljer behandling på RVCi	77 %	73 %	77 %	84 %		70 %		2020
 ♀ Andel våldsutövare som fullföljer behandling på RVCi	64 %	64 %	67 %	89 %		60 %		2020

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande

 Uppfylls delvis

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet har uppfyllts delvis. Bedömningen grundas på att sex av tio KF-indikatorer uppnås, tre uppnås delvis och en uppnås inte och att KF-aktiviteterna är genomförda. Ett av underliggande nämndmål har uppfyllts och tre har uppfyllts delvis.

Verksamheten har under året snabbt ställt om och flexibelt anpassat insatser, innehåll och aktiviteter till det nya läget med Covid-19-pandemin. Verksamheten har varit hårt belastad men fungerat väl tack vare fantastiska insatser från medarbetare och chefer.

På Södermalm bor det cirka 21 000 personer som är 65 år eller äldre och av dessa är cirka 3 700 aktuella på förvaltningens beställarenhet för någon form av biståndsbedömd insats som exempelvis hemtjänst, trygghetslarm, dagverksamhet, servicehus, vård- och omsorgsboende eller anhörigstöd. I många fall är den äldre beviljad flera olika insatstyper och dessa kan variera över tid. I flera situationer stärks även äldreomsorgens insatser med stöd från sociala avdelningens vuxenenhet som till exempel vid missbruksproblematik, behov av stödboende eller när det förekommer våld i nära relationer.

Arbetet för en mer personcentrerad äldreomsorg där den äldre har huvudrollen i sitt liv pågår

ständigt. Utgångspunkten är den enskildes behov och önskemål. Rätten till självbestämmande är grundläggande i biståndsbedömningen. Det är viktigt att biståndsbedömningen är jämställd, tillgänglig och likvärdig så att beslutet blir korrekt och de äldre känner trygghet inför ålderdomen. Genomförandeplanerna är centrala för att säkerställa att den äldre får den hjälp och det stöd som beviljats. Den äldre involveras både i planeringen och i genomförandet av den beviljade insatsen.

Med anledning av den pågående pandemin har verksamheten arbetat med stort fokus på att undvika smittspridning inom vård- och omsorgsboende och inom hemtjänsten. Inom förvaltningens hemtjänst har ett så kallat förstärkningsteam organiserats. Förstärkningsteamet besöker endast kunder som har konstaterad smitta eller misstanke om smitta. Detta för att inte sprida smittan mellan kunder. Förvaltningens förstärkningsteam har även besökt kunder hos privata utförare om dessa inte haft egna förstärkningsteam. En studie kring snabbtester har pågått under ett par veckor i december i vilken Familjeläkarna, Folkhälsomyndigheten och Smittskydd Stockholm haft ansvaret. Två av Södermalms vård- och omsorgsboenden, Nytorrgården och Magdalenagården, har deltagit i studien. Provtagning har skett av medarbetare för att testa kvaliteten på snabbtestet. Slutsatser som dragits av studien är att testerna är tillförlitliga och man vill införa detta brett och därmed fånga upp asymtomatiska personer. Vaccinering av de boende på vård- och omsorgsboendena startade i slutet av december, först ut var Nytorrgårdens vård- och omsorgsboende. Vaccineringen fortsätter under kommande år och så snart som möjligt kommer även personal att erbjudas vaccinering.

Eftersom det under året varit besöksförbud på vård- och omsorgsboendena under några perioder har medarbetarna på olika sätt hjälpt till för att underlätta för de äldre att hålla kontakt med sina anhöriga. Umgänge kan till exempel ske genom olika digitala kanaler med både bild och tal eller genom att de äldre får hjälp att träffa anhöriga utomhus. På förvaltningens vård- och omsorgsboenden både i egen regi och de som drivs på entreprenad finns möjlighet att träffa anhöriga och vänner på terrassen eller balkongen på varsin sida om ett plexiglas. Där det är möjligt finns också stora tält med infravärme där det går att träffas med avstånd. I rådande situation har samverkan med närstående varit central och verksamheterna har satsat ytterligare på tydlig muntlig och skriftlig information om arbetsätt, rutiner och riktlinjer. Kommunikation som bidrar till trygghet bland närstående skapar också förutsättningar för att den enskilde ska uppleva trygghet trots pandemins nuläge.

Förvaltningens medicinskt ansvariga sjuksköterska, MAS, har utbildat medarbetarna i basala hygienrutiner och informerat om hur skyddsutrustningen ska användas med mera. Hon har varit ute olika tider på dygnet så att samtliga medarbetare fått möjlighet till utbildning och information. Utbildningar har även genomförts i samverkan med äldreförvaltningen och Åsö vårdgymnasium. Utbildningen har skett på plats i verksamheten med handledning av vårdlärare från Åsö gymnasium.

Inom hemtjänsten ligger fokus på arbetet med att öka personalkontinuiteten. Detta sker bland annat genom förbättrad samverkan runt den äldres behov och ökad flexibilitet för att tillmötesgå den äldres önskemål inom ramen för biståndsbeslutet. Arbetsättet stämmer väl överens med arbetsättet med ramtid som innebär att beställningarna är mindre detaljrika och utförandet lättare att påverka för den äldre. Insatsernas kvalitet säkerställs genom löpande och strukturerad hantering av avvikelser, klagomål och synpunkter. Verksamheten arbetar kontinuerligt för att förbättra sina kontinuitetssiffror genom att effektivisera sin planering,

arbeta med områdesindelning och arbetslag.

Förebyggande och hälsofrämjande insatser är ett viktigt område som spelar en stor roll för ett friskare åldrande. En del av det hälsofrämjande arbetet är att utveckla mat och måltider. Arbetet med verksamhetsnära matlagning är nu infört på förvaltningens fyra vård- och omsorgsboenden. Vid starten fanns dietist och kock på plats för handledning och stöd på våningsplanen. Maten tillagas nu på samtliga våningsplan och merparten av maten tillagas helt från grunden förutom kött och kyckling som kommer färdiglagat fryst detta på grund av regler som gäller vid hantering av livsmedel. I Hemlagat ingår att måltiden ska vara en gemensam aktivitet och att varje boende får en möjlighet att aktivt delta i matlagningen och måltiderna. Doft från matlagning och aktivitet i köket kan bidra till ökad aptit och ökat energiintag. Förvaltningen arbetar med att på ett strukturerat sätt följa upp vad de äldre tycker om maten och måltidssituationen. Hittills har det kommit positiva reaktioner från de äldre på det nya arbetssättet.

Ett prioriterat område för förvaltningen är äldre med psykisk ohälsa, ensamhet och social isolering. På beställarenheten arbetar tre särskilda biståndshandläggare med målgruppen. De har färre antal ärenden än andra biståndshandläggare för att ha mer tid till dessa äldre och samverka kring dem. Förvaltningen har sedan i mars en äldreкуратор som har arbetat med att bland annat handleda personal och fortsätta att höja kompetensen inom äldreomsorgen. Detta arbete har fått en lite annan inriktning på grund av fokus på pandemin men handledning har nu påbörjats.

Arbetet med Agenda 2030, som bland annat innehåller mål om hälsa och välbefinnande och jämställdhetsintegrering, genomsyrar verksamheten.

Stockholm stad ingår också i förvaltningsområde för finska, samiska och meänkieli vilket innebär att de äldre erbjuds information på dessa språk till väsentlig del om så önskas. Information på samiska och meänkieli har inte efterfrågats och färre än fem gånger per år efterfrågas information på finska.

Verksamheten har fortsatt arbetet med utvecklingen av digitala arbetssätt på olika sätt. Verksamheten har köpt in digital teknik för att stimulera enskilda, vara en del i arbetet med kognitiv sjukdom och för att kommunicera med brukare och anhöriga. Allt görs som en del i det personcentrerade arbetssättet. Exempel på detta är elektriska gungstolar med inbyggd musik, informationsskärmar till verksamheterna, pekkskrmar till personalrummen, talpuckar, Ipads, smartphones, robotkatter och Tovertafel. Tovertafel är ett interaktivt spel som är speciellt anpassat till personer med demens.

Förvaltningen har samarbetat med Bromma och Kungsholmens stadsdelsförvaltningar i en gemensam upphandling av digitala inköp inom hemtjänsten. Upphandlingen är klar och leverantör blev Mathem. Utbildning av medarbetarna i hur de hjälper de äldre att beställa mat pågår. Den rådande situationen med pandemin har gjort att den digitala utvecklingen gått framåt på olika sätt. Under hösten startade förvaltningen en digital fixartjänst som innebär att fixaren kommer hem och hjälper de äldre med att komma igång med videosamtal och annat. Förvaltningen har under året deltagit i ett samarbete med Kungliga tekniska högskolan, KTH, som inneburit att mastersstudenter skriver uppsatser om vilka olika utmaningar som visat sig, i de icke biståndsbedömda verksamheterna, i samband med pandemin och hur dessa kan lösas.

Studenterna har tagit fram olika koncept som fri lunch för nya gäster, en guidebok till event och hur verksamheten kan arbeta ännu mer med marknadsföring. När verksamheten får öppna kommer de olika koncepten att testas och utvärderas.

Aktivitetscenter

Den 13 mars stängdes förvaltningens sociala mötesplatser med anledning av pandemin. Förvaltningen ställde då om verksamheten till en stödverksamhet via telefon. Det finns fem telefonnummer dit stadsdelens äldre kan vända sig med sina frågor eller om de helt enkelt bara vill prata med någon. Broschyrer om detta delas ut bland annat med hjälp av hemtjänsten och det annonseras i dagspressen. Verksamheten arbetar med att hitta alternativa aktiviteter och ställa om från fysiska till digitala möten så länge aktivitetscentret och träffpunkterna måste vara stängda. Till exempel har en kulturkatalog tagits fram med upplevelser på webben, det erbjuds digitala fikaträffar och matlagen för herrar som tidigare ordnats sker via Skype och alla har varit välkomna till förvaltningens kolonilott även om där inte är någon speciell verksamhet. Mötesplatserna öppnade i oktober igen men på grund av den ökade smittspridningen i samhället och nya rekommendationer kunde dessa bara vara öppna några veckor innan de fick stängas igen.

Tryggt mottagande i hemmet

Verksamheterna har under året ställt om med stort fokus på att minska smittspridningen vilket gjort att det ordinarie arbetet med att de äldre ska känna trygghet fortsatt med ytterligare tyngd. Till exempel arbetar verksamheten enligt arbetsmodellen, Tryggt mottagande i hemmet, för att säkerställa en trygg hemgång efter vistelse på sjukhus. Efter ett uppehåll med anledning av pandemin är arbetet åter igång. De uppföljningar som gjorts visar att upplevelsen av trygghet hos den enskilde är stor och att inga återinläggningar på sjukhus har skett.

Ungdomsbesök inom äldreomsorgen

Vård- och omsorgsboendena arbetar med ungdomsbesök i verksamheterna. Dessa har under pandemin inte kunnat genomföras men kommer återupptas så snart rådande situation med pandemin förbättras.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Arsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel boende på vård- och omsorgsboende som upplever att måltiden är en trevlig stund på dagen	69 %	56 %	74 %	67 %		75 %	Tas fram av nämnd	2020
Analys								
Det är något fler som upplever att måltiden är en trevlig stund på dagen jämfört med förra året men verksamheten når inte målet. Satsning på maten och måltiderna fortsätter. På förvaltningens vård- och omsorgsboenden kommer det nya arbetssättet "Hemlagat" att utvärderas tillsammans med de boende.								
Det är svårt att dra någon slutsats av varför det är skillnad mellan män och kvinnor. Männen är färre i antal än vad kvinnorna är vilket gör att männens svar får större genomslag.								
  Andel boende på vård- och omsorgsboende som upplever att möjligheten att komma utomhus är bra	56 %	48 %	59 %	57 %		65 %	Tas fram av nämnd	2020

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Arsmål	KF:s årsmål	Period
Analys								
Brukarundersökningen genomfördes under mars-maj då pandemin pågick för fullt. Den 30 mars infördes besöksförbud på stadens vård- och omsorgsboenden. Trots detta är resultatet i stort sett det samma som 2019. Förvaltningens fortsätter att arbeta med att alla ska få komma ut i den utsträckning och på det sätt som de önskar. Det är svårt att dra någon slutsats av varför det är skillnad mellan män och kvinnor. Männerna är färre i antal än vad kvinnorna är vilket gör att männens svar får större genomslag.								
   Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs i hemtjänsten	88 %	89 %	87 %	84 %		86 %	86 %	2020
   Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs på vård- och omsorgsboende	80 %	75 %	82 %	75 %		77 %	77 %	2020
   Andel trygga omsorgstagare i hemtjänsten	81 %	80 %	81 %	78 %		81 %	Tas fram av nämnd	2020
   Andel trygga omsorgstagare i vård- och omsorgsboende	85 %	82 %	86 %	87 %		90 %	Tas fram av nämnd	2020
Analys								
Resultatet har försämrats något lite men visar att verksamheterna trots de konsekvenser pandemin inneburit kunnat behålla känslan av trygghet bland de boende. Det är svårt att dra någon slutsats av varför det är skillnad mellan män och kvinnor. Männerna är färre i antal än vad kvinnorna är vilket gör att männens svar får större genomslag.								
   Andelen nöjda omsorgstagare i dagverksamhet	98 %	98 %	98 %	89 %		92 %	92 %	2020
   Andelen nöjda omsorgstagare i hemtjänst	86 %	87 %	86 %	84 %		85 %	85 %	2020
   Andelen nöjda omsorgstagare i vård- och omsorgsboende	83 %	81 %	85 %	82 %		82 %	82 %	2020
  Antal personal en hemtjänsttagare med minst två besök om dagen möter under en 14-dagarsperiod	12,4			12,4		10	Max 10 personer	2020
Analys								
Detta är ett fokusområde för samtliga hemtjänstutförare. Enheterna arbetar kontinuerligt för att förbättra sina kontinuitetssiffror genom att effektivisera sin planering, arbeta med områdesindelning och arbetslag. Södermalm har ett stort antal utförare med varierande storlek i antal kunder och geografiskt område vilket ger olika förutsättningar i förbättringsarbetet. Bedömningen är att målet om 10 är svårt att nå för samtliga utförare. Denna indikator mäts på nationell nivå och förvaltningens resultat ligger bland den fjärdedel av Sveriges kommuner som har bäst resultat.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med äldre- och stadsdelsnämnderna påbörja ett pilotsamarbete med Region	2020-01-01	2020-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Stockholm för att stärka en sammanhållen vård och omsorg för äldre samt utveckla ett relevant systemstöd för detta			
  Stadsdelsnämnderna ska införa möjligheten till digitala inköp	2020-01-01	2020-12-31	
  Äldrenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna införa IBIC inom biståndsbedömning för äldre	2020-01-01	2020-12-31	
  Äldrenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna se över reglerna för biståndsbedömningen för och behovet av dagverksamhet	2020-01-01	2020-12-31	
  Äldrenämnden ska i samarbete med socialnämnden och stadsdelsnämnderna stärka tillgången till personliga ombud för äldre personer med psykisk ohälsa	2020-01-01	2020-12-31	
  Äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna se över koncepten aktivitetscenter och sociala träffpunkter och hur dessa ska förhålla sig till varandra	2020-01-01	2020-12-31	

Nämndmål:

1.5.1. Äldres stöd, vård och omsorg är av hög kvalitet

 Uppfylls delvis

Beskrivning

Verksamheten skapar en god kvalitet genom att ha en dialog med den äldre och individanpassa insatserna. I verksamheterna ges möjlighet till regelbundna utevistelser, vällagad mat och social gemenskap. Äldre vet att det under hela året finns möjlighet att komma utomhus, ta en promenad eller att delta i utflykter. Verksamheten arbetar aktivt med att förbättra måltidsupplevelsen för den äldre. Verksamheten har rekryterat en kock/utbildare med erfarenhet från äldreomsorgen. Kocken håller utbildningar tillsammans med förvaltningens dietist och skapar menyer med rätta näringsvärden samt stöttar chefer och medarbetare i arbetet med att utveckla maten och måltiderna på förvaltningens vård- och omsorgsboenden.

Förvaltningens vård- och omsorgsboenden och servicehuset fortsätter utveckla teambaserat arbetssätt där olika professioners kompetens tas tillvara.

För att främja sociala och kulturella upplevelser deltar förvaltningen i stadens satsning med ungdomsbesök på vård- och omsorgsboendena.

Förväntat resultat

- Äldre upplever att de har tillgång till en äldreomsorg med hög kvalitet som präglas av respekt för den enskildes behov och önskemål.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet har uppfyllts delvis. Bedömningen grundas på att förväntat resultat och en av indikatorerna uppnås och tre uppnås delvis. Indikatorernas resultat bygger på individuppföljningar som görs av beställarenheten. Med anledning av

pandemin har det inte gjorts så många individuppföljningar under året. Detta gör att analysen av resultatet från indikatorerna, som bygger på individuppföljningar, baseras på ett väldigt litet underlag.

Verksamheterna har under året ställt om med stort fokus på att minska smittspridningen medan arbetet med att på olika sätt ge stöd, vård och omsorg av hög kvalitet också har fortsatt. Arbetet med verksamhetsnära matlagning är nu infört på förvaltningens fyra vård- och omsorgsboenden. Maten tillagas nu på samtliga våningsplan utifrån näringsberäknade menyer och recept som tagit fram av kock och dietist. Eftersom det under året varit besöksförbud på vård- och omsorgsboendena under några perioder har medarbetarna på olika sätt underlättat för de äldre att hålla kontakt med sina anhöriga. På förvaltningens vård- och omsorgsboenden både i egen regi och de som drivs på entreprenad finns möjlighet att träffa anhöriga och vänner på terrassen eller balkongen på varsin sida om ett plexiglas. Där det är möjligt finns också stora tält med infravärme där det går att träffas med avstånd.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Andel äldre i vård- och omsorgsboende som tycker att de får komma ut i den utsträckning de önskar	82 %	83 %	82 %	75 %		80 %		VB 2020
Analys Indikatorns resultat bygger på individuppföljningar som görs av beställarenheten. Med anledning av pandemin har inte tillräckligt många individuppföljningar gjorts under året för att kunna dra några slutsatser av resultatet. Antal svar från personer med beslut om vård- och omsorgsboende är 74 stycken vilket är 17 % av de som har beslut från nämnden. Indikatorn är därför inte särskilt tillförlitlig och lämpar sig inte för analys. Förvaltningen arbetar nu enligt ett nytt arbetssätt som innebär att medarbetarna ringer till de boende istället för att besöka dem. Detta så att uppföljningen ska fungera framöver även om pandemin fortsätter.								
 ♀ Andel äldre i vård- och omsorgsboende som upplever att måltiderna är trevliga	91 %	91	91	94 %		100 %		VB 2020
Analys Indikatorns resultat bygger på individuppföljningar som görs av beställarenheten. Med anledning av pandemin har inte tillräckligt många individuppföljningar gjorts under året för att kunna dra några slutsatser av resultatet. Antal svar från personer med beslut om vård- och omsorgsboende är 74 stycken vilket är 17 % av de som har beslut från nämnden. Indikatorn är därför inte särskilt tillförlitlig och lämpar sig inte för analys. Förvaltningen arbetar nu enligt ett nytt arbetssätt som innebär att medarbetarna ringer till de boende istället för att besöka dem. Detta så att uppföljningen ska fungera framöver även om pandemin fortsätter.								
 ♀ Andel äldre i vård- och omsorgsboende som är nöjda med maten	83 %	91 %	80 %	91 %		100 %		VB 2020
Analys Indikatorns resultat bygger på individuppföljningar som görs av beställarenheten. Med anledning av pandemin har inte tillräckligt många individuppföljningar gjorts under året för att kunna dra några slutsatser av resultatet. Antal svar från personer med beslut om vård- och omsorgsboende är 74 stycken vilket är 17 % av de som har beslut från nämnden. Indikatorn är därför inte särskilt tillförlitlig och lämpar sig inte för analys. Förvaltningen arbetar nu enligt ett nytt arbetssätt som innebär att medarbetarna ringer till de boende istället för att besöka dem. Detta så att uppföljningen ska fungera framöver även om pandemin fortsätter. Det är svårt att dra någon slutsats av varför det är skillnad mellan män och kvinnor. Av de 74 som svarat är 51 kvinnor och 23 män. Resultatet skiljer sig åt på de olika vård- och omsorgsboendena så djupare analys får göras på varje boende.								

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognoss helår	Arsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Andel äldre med hemtjänst som tycker att det är ungefär samma personer som hjälper dem	70 %	62 %	71 %	73 %		75 %		VB 2020
<p>Analys</p> <p>Indikatorns resultat bygger på individuppföljningar som görs av beställarenheten. Med anledning av pandemin har inte tillräckligt många individuppföljningar gjorts under året för att kunna dra några slutsatser av resultatet. Antal svar från personer med beslut om insatser från hemtjänsten är 245 stycken vilket är 14 % av de som har beslut från nämnden. Indikatorn är därför inte särskilt tillförlitlig och lämpar sig inte för analys. Förvaltningen arbetar nu enligt ett nytt arbetssätt som innebär att medarbetarna ringer till de boende istället för att besöka dem. Detta så att uppföljningen ska fungera framöver även om pandemin fortsätter.</p> <p>Det är svårt att dra någon slutsats av varför det är skillnad mellan män och kvinnor. Av de 245 som svarat är 186 kvinnor och 59 män. Resultatet skiljer sig åt hos de olika utförarna så djupare analys får göras där.</p>								

Nämndmål:

1.5.2. Äldre ska känna trygghet inför att åldras

 Uppfylls delvis

Beskrivning

Verksamheten ska erbjuda ett gott bemötande samt arbeta proaktivt och bedriva en uppsökande verksamhet för att ge äldre och deras anhöriga information om vilket stöd som finns att få vid behov av äldreomsorg. Verksamheten skapar förutsättningar för en äldreomsorg av god kvalitet genom att ha dialog med den äldre och genom att möta varje individ på ett respektfullt sätt. Verksamheten arbetar även för att dialogen med de anhöriga ska vara bra. Den äldre ska ha huvudrollen i sitt eget liv och ha stora möjligheter till påverkan och inflytande på sin vardag. Informationen om vilka aktiviteter som finns ska utvecklas för att nå fler besökare.

Verksamheten har börjat arbeta enligt arbetsmodellen, Tryggt mottagande i hemmet, för att säkerställa en trygg hemgång efter vistelse på sjukhus. Det innebär att ett team av undersköterskor besöker den äldre på sjukhuset och sedan möter upp den äldre i hemmet när hen skrivs ut från sjukhuset.

Förväntat resultat

- Äldre upplever att de vet vilket stöd som finns att få vid behov av äldreomsorg.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet har uppfyllts delvis. Bedömningen grundas på att förväntat resultat uppnås och samtliga indikatorer uppnås delvis.

Två av indikatorerna bygger på resultat från individuppföljningar som görs av beställarenheten. Med anledning av pandemin har det inte gjorts så många individuppföljningar under året. Detta gör att analysen av resultatet från indikatorerna, som bygger på individuppföljningar, baseras på ett väldigt litet underlag.

Verksamheterna har under året ställt om med stort fokus på att minska smittspridningen men arbetet med att de äldre ska känna trygghet har också fortsatt. Som exempel arbetar verksamheten enligt arbetsmodellen, Tryggt mottagande i hemmet, för att säkerställa en trygg hemgång efter vistelse på sjukhus. Efter ett uppehåll med anledning av pandemin är arbetet åter igång. De uppföljningar som gjorts visar att upplevelsen av trygghet hos den enskilde är stor och att inga återinläggningar på sjukhus har skett.

Förutom kommunikation via digitala kanaler och annonsering skickar förvaltningen ut information per post om äldreomsorgens erbjudande om stöd och service genom öppna och biståndsbedömda verksamheter till alla seniorer som fyllt 80 år. Genom ett inbjudande tilltal där pensionärsrådet använts som referensgrupp ser vi att detta är en viktig del i att äldre vet vilket stöd som finns att få.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Andel äldre i vård- och omsorgsboende som tycker att de bemöts på ett respektfullt sätt.	93 %	100 %	90 %	97 %		100 %		VB 2020
Analys Indikatorns resultat bygger på individuppföljningar som görs av beställarenheten. Med anledning av pandemin har inte tillräckligt många individuppföljningar gjorts under året för att kunna dra några slutsatser av resultatet. Antal svar från personer med beslut om vård- och omsorgsboende är 74 stycken vilket är 17 % av de som har beslut från nämnden. Indikatorn är därför inte särskilt tillförlitlig och lämpar sig inte för analys. Förvaltningen arbetar nu enligt ett nytt arbetssätt som innebär att medarbetarna ringer till de boende istället för att besöka dem. Detta så att uppföljningen ska fungera framöver även om pandemin fortsätter. Det är svårt att dra någon slutsats av varför det är skillnad mellan män och kvinnor. Av de 74 som svarat är 51 kvinnor och 23 män. Resultatet skiljer sig åt på de olika vård- och omsorgsboendena så djupare analys får göras på varje boende.								
 ♀ Andel äldre med hemtjänst som tycker att de får ett respektfullt bemötande	99 %	98 %	99 %	99 %		100 %		VB 2020
Analys Indikatorns resultat bygger på individuppföljningar som görs av beställarenheten. Med anledning av pandemin har inte tillräckligt många individuppföljningar gjorts under året för att kunna dra några slutsatser av resultatet. Antal svar från personer med beslut om insatser från hemtjänsten är 245 stycken vilket är 14 % av de som har beslut från nämnden. Indikatorn är därför inte särskilt tillförlitlig och lämpar sig inte för analys. Förvaltningen arbetar nu enligt ett nytt arbetssätt som innebär att medarbetarna ringer till de boende istället för att besöka dem. Detta så att uppföljningen ska fungera framöver även om pandemin fortsätter.								
 ♀ Andel äldre som känner sig trygga i dagverksamheten	95 %	91 %	98 %	94 %		100 %		2020
Analys Det är ett högt resultat där förvaltningen nästan når målet. Männen känner sig dock inte lika trygga som kvinnorna. Förvaltningen fortsätter arbetet med att alla ska känna sig trygga genom bland annat individuella samtal med gästerna. Det är få manliga gäster på dagverksamheterna vilket gör att det statistiska genomslaget blir stort om enstaka eller få män känner sig otrygga.								

Nämndmål:

1.5.3. Äldre är med och utformar sin beviljade insats

 Uppfylls delvis

Beskrivning

Genomförandeplanerna är centrala för att säkerställa att den äldre får den hjälp och det stöd som beviljats. Den äldre involveras både i planeringen och i genomförandet av den beviljade insatsen.

Inom hemtjänsten ligger fokus på arbetet med att öka personalkontinuiteten. Detta sker bland annat genom förbättrad samverkan runt den äldres behov och ökad flexibilitet för att tillmötesgå den äldres önskemål inom ramen för biståndsbeslutet. Arbets sättet stämmer väl överens med arbets sättet med ramtid som innebär att beställningarna är mindre detaljrika och utförandet lättare att påverka för den äldre.

Förebyggande och hälsofrämjande insatser är ett viktigt område som spelar en stor roll för ett friskare och bättre åldrande. Aktiviteterna i dagverksamheten, på aktivitetscentret och de sociala mötesplatserna utvecklas kontinuerligt i dialog med de äldre. Även informationen om, och sättet att kommunicera, vilka aktiviteter som finns utvecklas för att nå fler besökare.

Förväntat resultat

- Äldre upplever att de har möjlighet att påverka utformningen av de dagliga insatserna.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet har uppfyllts delvis. Bedömningen grundas på att förväntat resultat och en av indikatorerna uppnås och tre uppnås delvis.

Tre av indikatorerna bygger på resultat från individuppföljningar som görs av beställarenheten. Med anledning av pandemin har det inte gjorts så många individuppföljningar under året. Detta gör att analysen av resultatet från indikatorerna, som bygger på individuppföljningar, baseras på ett väldigt litet underlag.

Verksamheterna har under året ställt om med stort fokus på att minska smittspridningen men arbetet med att de äldre ska vara med och utforma sin beviljade insats har också fortsatt. Utgångspunkten är den enskildes behov och önskemål. Rätten till självbestämmande är grundläggande i biståndsbedömningen. Det är viktigt att biståndsbedömningen är jämställd, tillgänglig och likvärdig så att beslutet blir korrekt och uppnår målet att de äldre känner trygghet inför ålderdomen. Genomförandeplanerna är centrala för att säkerställa att den äldre får den hjälp och det stöd som beviljats.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Andel äldre i biståndsbeslutad dagverksamhet som kan påverka vilka aktiviteter som ska finnas i dagverksamheten	68 %	67 %	68 %	56 %		60 %		2020
 ♀ Andel äldre i vård - och omsorgsboende som kan	93 %	95 %	91 %	95 %		100 %		VB 2020

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognoss helår	Arsmål	KF:s årsmål	Period
påverka hur hjälpen genomförs								
Analys								
Indikatorns resultat bygger på individuppföljningar som görs av beställarenheten. Med anledning av pandemin har inte tillräckligt många individuppföljningar gjorts under året för att kunna dra några slutsatser av resultatet. Antal svar från personer med beslut om vård- och omsorgsboende är 74 stycken vilket är 17 % av de som har beslut från nämnden. Indikatorn är därför inte särskilt tillförlitlig och lämpar sig inte för analys. Förvaltningen arbetar nu enligt ett nytt arbets sätt som innebär att medarbetarna ringer till de boende istället för att besöka dem. Detta så att uppföljningen ska fungera framöver även om pandemin fortsätter.								
 ♀ Andel äldre med hemtjänst som får hjälp på önskade tider	88 %	84 %	89 %	88 %		90 %		VB 2020
Analys								
Indikatorns resultat bygger på individuppföljningar som görs av beställarenheten. Med anledning av pandemin har inte tillräckligt många individuppföljningar gjorts under året för att kunna dra några slutsatser av resultatet. Antal svar från personer med beslut om insatser från hemtjänsten är 245 stycken vilket är 14 % av de som har beslut från nämnden. Indikatorn är därför inte särskilt tillförlitlig och lämpar sig inte för analys. Förvaltningen arbetar nu enligt ett nytt arbets sätt som innebär att medarbetarna ringer till de boende istället för att besöka dem. Detta så att uppföljningen ska fungera framöver även om pandemin fortsätter.								
 ♀ Andel äldre med hemtjänst som får hjälp så som överenskommit	95 %	90 %	96 %	96 %		100 %		VB 2020
Analys								
Indikatorns resultat bygger på individuppföljningar som görs av beställarenheten. Med anledning av pandemin har inte tillräckligt många individuppföljningar gjorts under året för att kunna dra några slutsatser av resultatet. Antal svar från personer med beslut om insatser från hemtjänsten är 245 stycken vilket är 14 % av de som har beslut från nämnden. Indikatorn är därför inte särskilt tillförlitlig och lämpar sig inte för analys. Förvaltningen arbetar nu enligt ett nytt arbets sätt som innebär att medarbetarna ringer till de boende istället för att besöka dem. Detta så att uppföljningen ska fungera framöver även om pandemin fortsätter.								

Nämndmål:

1.5.4. Äldre som lever i hemlöshet eller riskerar att bli hemlösa har stöd utifrån sina behov

 Uppfylls helt

Beskrivning

Hemlöshet i Stockholm förekommer i alla åldersgrupper och det finns ett växande stödbehov bland kvinnor och män som är 65 år och äldre. Genom samordnade och gemensamt utvecklade arbetssätt stödjer verksamheterna den enskilde på ett effektivare sätt. Äldre hemlösa med särskilda behov, som psykisk ohälsa, missbruk och våldutsatthet, uppmärksammas särskilt.

Förväntat resultat

- Äldre som lever i hemlöshet eller riskerar att bli hemlösa upplever att de får det stöd som de har behov av.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet har uppfyllts. Bedömningen grundas på att förväntat resultat uppnås och att aktiviteten har genomförts.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Avdelningen för äldreomsorg och sociala avdelningen samverkar kring personer över 65 år som är hemlösa.	2018-01-01	2020-12-31	

KF:s inriktningsmål:

2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

Förvaltningen gör bedömningen att inriktningsmålet har uppfyllts. Bedömningen grundas på att samtliga mål för verksamhetsområdet som är kopplade till inriktningsmålet har uppfyllts. Hur nämnden har bidragit till att uppfylla inriktningsmålet redovisas under respektive mål för verksamhetsområdet.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet har uppfyllts. Bedömningen grundas på att underliggande nämndmål har uppfyllts.

Förvaltningen fortsätter att arbeta för att det ska finnas kompetens för att genomföra upphandlingar och följa upp upphandlad verksamhet. Ett stöd i arbetet är stadens samverkansytta som ger vägledning vid inköp.

Under året har butiksinnehavare i stadsdelsområde erbjudits en utbildning för att förebygga stöld, rån och misshandel. På grund av Covid-19-pandemin erbjöds utbildningen digitalt och endast ett företag anmälde sig. Förvaltningen planerar att under år 2021 erbjuda samma typ av utbildning igen.

Söderandan är stadsdelsförvaltningens lokala brottsförebyggande råd. De hotellföretagare som är anslutna till Söderandans hotellgrupp har erbjudits utbildning kring hur hotellen kan bli ännu bättre på att förebygga och upptäcka prostitution och narkotikabrott på hotellen. Utbildningen genomfördes av polisen i samverkan med Söderandan och cirka 130 hotellanställda deltog. Utbildningen kunde genomföras fysiskt då den ägde rum innan pandemin.

Stockholm Business Region har under året haft i uppdrag att upprätta samverkansformer med stadsdelsförvaltningarna. I uppdraget ligger bland annat framtagande av ett koncept för hur den utökade dialogen med näringslivet i stadsdelsförvaltningarna kan se ut och ett första planeringsmöte genomfördes i augusti. I november genomförde förvaltningen, som en av tre

pilotförvaltningar, en näringslivsdialog med lokala företagare. Syftet med dialogen var att ge de deltagande företagen förstahands information om vad som händer i närområdet med fokus på vad förvaltningen kan erbjuda det lokala näringslivet. Frågor som diskuterades var bland annat trygghet, platsamverkan och rena parkmiljöer.

Nämndmål:

2.1.1. Kontinuerligt pröva att upphandla verksamhet i konkurrens

 Uppfylls helt

Beskrivning

Som ett medel att driva utvecklingen i en ekonomiskt, socialt och ekologiskt hållbar riktning sker inköp av varor och tjänster genom stadens inköpsportal. Vid utgångna avtal och när ny verksamhet ska startas prövar förvaltningen alltid möjligheterna till upphandling. Förvaltningen fortsätter att arbeta för att det finns tillräcklig kompetens för att genomföra upphandlingar och följa upp upphandlad verksamhet.

Förväntat resultat

- Andelen upphandlad verksamhet i förhållande till den totala verksamheten ökar.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet har uppfyllts. Bedömningen grundas på att förväntat resultat uppnås och att aktiviteten är genomförd.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Använda stadens gemensamma arbetssätt, vägledningar och systemstöd för upphandling.	2019-01-01	2020-12-31	

Nämndmål:

2.1.2. Det är tryggt och säkert att vara företagare i Södermalms stadsdelsområde

 Uppfylls helt

Beskrivning

I förvaltningens trygghetsarbete ingår att säkerställa goda förutsättningar för företagande inom stadsdelsområdet. Genom Söderandan samverkar förvaltningen med företag, företagarföreningar och polis i syfte att bland annat förebygga brott inom handeln. Söderandan informerar företagare om åtgärder som kan vidtas för att minska risken för hot, rån och stöld. Genom medlemskap i Söderandan erbjuds företagare ett stort nätverk. Om en företagare är otrygg erbjuds möjlighet att boka ett möte med lämpliga representanter från Söderandan för att diskutera hur tryggheten och säkerheten kan öka. Genom fortsatt arbete i Söderandan där även lokala näringslivet är involverat möjliggörs trygga och välfungerande platser inom stadsdelsområdet för att driva företag.

Förväntat resultat

- Anmälda hot, rån och tillgrepp mot företagare minskar.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet har uppfyllts. Bedömningen grundas på att förväntat resultat uppnås och att aktiviteten är genomförd. Bedömningen av det förväntade resultatet uppnås grundar sig utifrån en samlad bedömning av uppföljning av situationen via samverkan genom Söderandan samt genom att analysera statistiskt för anmälda brott mot företagare. Anmälda stölder mot företagare minskade från 1716 st. år 2019 till 1385 ärenden 2020. Det är en minskning med 19 procent. Anmälda rån mot företagare har däremot ökat från 8 st. år 2019 till 11 ärenden år 2020. Det är en höjning med 37,5 procent.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Söderandan erbjuder sina medlemsföretag en frukostföreläsning under året inriktad på trygghet och säkerhet samt förebyggande åtgärder mot stöld och snatteri.	2020-01-01	2020-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet har uppfyllts. Bedömningen grundas på att KF-indikatorn uppnås och att underliggande nämndmål har uppfyllts.

Inga grupp- och servicebostäder har färdigställts under året. Förvaltningen har planerat två grupp- och servicebostäder samt åtta servicebostäder inom kvarteret Persikan som beräknas bli färdiga tidigast under år 2023. För en av dessa grupp- och servicebostäder har förvaltningen fått en kostnadskalkyl där hyresnivån bedömts bli alltför hög. Förvaltningen har därför beslutat att avstå den grupp- och servicebostaden och arbetar istället för att om möjligt bygga om en befintlig lokal i samma område. Förvaltningen anmäler intresse i lämpliga kommande byggprojekt.

Förvaltningens arbete bidrar till målet i Agenda 2030 om hållbara städer och samhällen. Under året har detta bland annat gjorts genom att i den offentliga miljön förse trädgröpar och planteringsytor med biokol. Detta bidrar till att minska koldioxidhalten i atmosfären eftersom biokolet tjänar som koldioxidfälla. Utöver detta har insekshotell placerats ut i ett antal parker och en ängsytta har anlagts med syftet att främja den biologiska mångfalden.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Arsmål	KF:s årsmål	Period
  Antal färdigställda bostäder med särskild service (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	0			0		0	Tas fram av nämnd	2020

Nämndmål:

2.2.1 Inom Södermalms stadsdelsområde byggs attraktivt och hållbart så att människors och verksamheters olika behov av samhällsservice tillgodoses

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen bevakar de lokala intressena inom de områden förvaltningen har rådighet över när nya bostäder planeras i stadsdelsområdet. Förvaltningen framför tidigt behov av exempelvis nya förskolor, bostäder med särskild service och boenden för äldre, samt initierar samarbete för att säkerställa att förutsättningar skapas för att bedriva kommunal verksamhet. Förvaltningen bevakar också att parkmark som används för bostäder kompenseras.

Förväntat resultat

- Vid nybyggnation planeras invånarnas behov av anpassade bostäder och lokaler in tidigt i processen.
- Använd parkmark kompenseras.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet har uppfyllts. Bedömningen grundas på att förväntat resultat uppnås och att aktiviteterna är genomförda.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Anmäla intresse i lämpliga byggprojekt.	2018-01-01	2020-12-31	
 Samverka med övriga stadsdelsförvaltningar i innerstaden i arbetet med att ta fram underlag till stadsövergripande boendeplanering av särskilt boende för personer med funktionsnedsättning.	2020-01-01	2020-12-31	
 Samverka med övriga stadsdelsförvaltningar i innerstaden i arbetet med att ta fram underlag till stadsövergripande äldreboendeplan.	2020-01-01	2020-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet uppfyllts. Bedömningen grundas på att förväntat resultat uppnås även om inte aktiviteten inte kunnat genomföras.

Stadens nya rese- och mötespolicy har inte beslutats i kommunfullmäktige och förvaltningen har därför inte kunnat genomföra den planerade aktiviteten. Förvaltningen har dock sin lokala Rese- och mötespolicy som ska följas av samtliga. Med anledning av rådande pandemi som medfört förändrade direktiv för att resa kollektivt har många av förvaltningens medarbetare varit tvungna att gå och cykla mer. Medarbetare har rest kollektivt endast om inget annat alternativ funnits. Hemarbete har också på grund av pandemin ökat markant och resandet har minskat.

Nämndmål:

2.3.1. Nämndens transporter och resor är klimatsmarta

 Uppfylls helt

Beskrivning

Stockholms stads nya Rese- och mötespolicy ger vägledning i ett hållbart resande. Resor och transporter sker på ett hållbart och klimatsmart sätt vilket exempelvis innebär att medarbetare så långt det är möjligt går, cyklar eller åker kollektivt i tjänsten.

Förväntat resultat

- Minskade utsläpp av växthusgaser genom hållbart resande.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet har uppfyllts. Bedömningen grundas på att förväntat resultat uppnås även om inte aktiviteten utförts.

Stadens nya rese- och mötespolicy har inte beslutats i kommunfullmäktige och förvaltningen har därför inte kunnat genomföra den planerade aktiviteten. Förvaltningen har dock sin lokala Rese- och mötespolicy som ska följas av samtliga. Med anledning av rådande pandemi som medfört förändrade direktiv för att resa kollektivt har många av förvaltningens medarbetare varit tvungna att gå och cykla mer. Medarbetare har rest kollektivt endast om inget annat alternativ funnits. Hemarbete har också på grund av pandemin ökat markant och resandet har minskat.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningens alla verksamheter ska ha kännedom om stadens nya Rese- och mötespolicy.	2020-01-01	2020-12-31	Avvikelse
Analys Aktiviteten har inte kunnat genomföras då policyn inte är tagen i kommunfullmäktige än.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet har uppfyllts. Bedömningen grundas på att alla KF-indikatorer uppnås och att KF-aktiviteterna är genomförda. Det underliggande nämndmålet har uppfyllts.

Parklekarna har under året fortsatt arbetet med att öka intresset för rörelse hos barn och unga och majoriteten av de fysiska aktiviteterna har genomförts utomhus. Under våren, sommaren och hösten ökade antalet besökare i parklekarna och för att möta efterfrågan genomfördes fler utomhusaktiviteter än tidigare. Med anledning av pandemin har det varit sommaröppet i parklekarna Draken, Skåneglantan och Högalid. Dessa parklekar har tidigare år varit stängda under sommaren. I öppna förskolan fortsatte utvecklingsarbetet av den pedagogiska verksamheten.

Förvaltningens fritidsverksamheter har delvis varit öppna under sommaren och aktiviteter genomförts med anpassning till stadens och Folkhälsomyndighetens rekommendationer. Så många aktiviteter som möjligt har genomförts utomhus. På uppdrag från förvaltningen har vissa av fritidsverksamheterna periodvis bidragit med mobila fritidsledare. Under hösten har flertalet aktiviteter även kunnat erbjudas digitalt via olika chatttrum. Fritidsledare har varit online i chatttrummen och där kunnat leda olika planerade aktiviteter, som exempelvis filmkvällar, sällskapsspel och läxhjälp.

Arbetet med att säkerställa att verksamheterna är jämställda har fortsatt. Det övergripande målet är att flickor och pojkar har samma möjligheter att ta del av fritids- och kulturaktiviteter på lika villkor. Resultat från genomförda jämställdhetsanalyser visar bland annat att det fortfarande är fler pojkar än flickor som besöker fritidsverksamheterna. De senaste årens trend mot en jämnare fördelning mellan könen vad gäller fritidsverksamheternas besökare fortsätter. Könsfördelningen bland besökarna på samtliga fritidsverksamheter inklusive hemgårdarnas ungdomsverksamheter är 42 procent flickor och 56 procent pojkar, vilket är en ökning med 2 procentenheter av besökande flickor jämfört med föregående år. En procent av besökarna har inte angett kön. Totalt har 92 besökare definierat sig som hen vilket är en ökning sedan förra året. Fritidsgårdarna har under året fortsatt utveckla sina arbetssätt för att locka fler flickor till verksamheterna. Exempelvis har Maria Ungdomsklubb, som drivs i Fryshusets regi, startat projektet Femme Zone som är en verksamhet riktad till endast tjejer och icke-binära. Spektrum är en verksamhet för hbtq-ungdomar som drivs i samverkan med hemgården Södergården. Verksamheten har flertalet återkommande besökare. Förvaltningen erbjuder också gruppverksamhet med fokus på transpersoner med autismspektrumstörning.

Förvaltningen har fortsatt erbjuda studiehjälp utifrån behov och önskemål inom fritidsgårdarnas verksamhet i samverkan med civilsamhället. Under året har förvaltningens

fritidsgårdar arbetat med att motivera ungdomar till fysiska aktiviteter. I samverkan med föreningslivet har olika aktiviteter erbjudits, bland annat basket, dans och thaiboxning. Vissa aktiviteter har delvis fått pausas under pandemin. Verksamheterna har även möjliggjort för ungdomar att ta del av en mängd olika kulturaktiviteter bland annat dramakurs, teaterföreställning, filmskapande, dans och musikproduktion. Antal besökare inom fritidsverksamheterna minskade under våren på grund av pandemin.

Förvaltningens fritidslots har under hela året arbetat uppsökande och relationsskapande på Vintertullens och Tanto genomgångsboende i nära samarbete med förvaltningens integrationsprojekt. En gott exempel är det samarbete och informationsutbyte lotsen byggt upp med ungdomarnas vårdnadshavare. Lotsen har även arbetat relationsskapande i de skolor där det finns nyanlända elever genom att regelbundet vara på plats i skolorna. Lotsens motiverande arbete har lett till att nyanlända elever använt den studiehjälp som erbjudits i de ordinarie fritidsverksamheterna. Genom samverkan med exempelvis Stockholms idrottsförbund har förvaltningen kunnat erbjuda simundervisning för unga boende på Vintertullen. Under pandemin har en hel del föreningsaktiviteter inte kunnat genomföras. För att nå fler nyanlända flickor har fritidslotsen byggt upp ett samarbete med två kvinnliga fritidsledare från Duvnäs gatans fritidsgård som har erfarenhet av mångkulturella miljöer och språkkompetens. Detta samarbete har resulterat i att fler flickor från stadsdelsnämndsområdet nyanlända familjer nu besöker fritidsverksamheten.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Perio dens utfall VB 2019	Progno s helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till idrottsaktiviteter	76 %	77 %	76 %	76,6 %		75 %	75 %	2020
  Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till kulturaktiviteter	78 %	76 %	81 %	78,2 %		76 %	75 %	2020
  Andel ungdomar som deltar i föreningsliv	66 %	66 %	68 %			65 %	65 %	2020

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Idrottsnämnden ska i samarbete med berörda nämnder utreda möjligheten att i vattennära stadsdelar att anlägga bryggor där föreningar kan förtöja föreningsflottar, exempelvis bastuflottar och förråd för utrustning till vattenidrotter, för självkostnadspris.	2020-01-01	2020-12-31	
  Idrottsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda möjligheten att från 2021 samla ansvaret för stadens samtliga motionsspår under idrottsförvaltningen.	2020-01-01	2020-12-31	
  Idrottsnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna, kulturnämnden och arbetsmarknadsnämnden ta fram en modell för hur man ska arbeta uppsökande mot nyanlända för att få dem aktiva i föreningslivet.	2020-01-01	2020-12-31	
  Kulturnämnden ska i samråd med fastighetsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, stadsdelsnämnderna och bolagsstyrelser utforma en strategi för gatukonst och	2020-01-01	2020-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kulturnämnden ska i samråd med kommunstyrelsen, fastighetsnämnden, exploateringsnämnden, trafiknämnden, stadsdelsnämnderna och bolagsstyrelser ta fram en stadsövergripande strategi för att främja fler kulturlokaler- och scener i staden.	2020-01-01	2020-12-31	

Nämndmål:

2.4.1. Barn och unga har tillgång till fritids- och kulturaktiviteter

 Uppfylls helt

Beskrivning

Den öppna förskolan, parklekarna och fritidsverksamheterna är öppna och attraktiva för alla barn och unga.

Parklekarna är en öppen verksamhet som erbjuder pedagogiska och lekfulla miljöer. Verksamheten arbetar för att engagera även annan barn- och ungdomsverksamhet som vill driva kompletterande aktiviteter i parklekarnas lokaler eller i utemiljön. Den öppna förskolan erbjuder en pedagogisk gruppverksamhet och gemenskap till både barn och vårdnadshavare.

Fritidsverksamheterna utvecklas för att få en jämnare könsfördelning genom att nå fler flickor, öka medarbetarnas genusmedvetenhet och normkreativa tänkande. Förvaltningen arbetar riktat mot nyanlända ungdomar som bor på anvisningsboenden inom ramen för projekt för förebyggande integrationsarbete. Förvaltningen arbetar också med att motivera flickor och pojkar till fysisk aktivitet bland annat i samverkan med föreningslivet. Verksamheten fortsätter att erbjuda studiehjälp inom fritidsgårdarna i samverkan med civilsamhället.

Flickor och pojkar, kvinnor och män har lika möjligheter att ta del av verksamheternas kulturutbud oberoende av funktionsförmåga. Barn och unga i förskolan, den öppna fritidsverksamheten och på fritidsgårdarna har möjlighet att ta del av kulturaktiviteter.

Förväntat resultat

- Flickor och pojkar har tillgång till fritidsaktiviteter.
- Flickor och pojkar har tillgång till kulturaktiviteter.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet har uppfyllts. Bedömningen grundas på att förväntat resultat har uppnåtts och två av fyra aktiviteter genomförts och två har genomförts delvis.

Idrotts- och motionsaktiviteter har inte kunnat genomföras fullt ut under den pågående pandemin. Verksamheten har i möjligaste mån förlagt aktiviteter utomhus i närområdet vilket har gett möjlighet till spontanidrott/motion i viss omfattning.

Prova-på-tillfällena på fritidsgårdarna har varit svåra att organisera utifrån pandemin. De flesta av föreningarna har anpassat sina verksamheter utifrån rådande restriktioner och de har inte kunnat erbjuda utåtriktad verksamhet i någon större omfattning. Flera av verksamheterna har istället erbjudit olika aktiviteter i digital form.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Fritidsverksamheterna och fritidsgårdarna arrangerar idrotts- och motionsmöjligheter för barn, ungdom och personer med funktionsnedsättning.	2019-01-01	2020-12-31	Avvikelse
Analys Idrotts- och motionsaktiviteter har inte kunnat genomföras fullt ut under den pågående pandemin. Verksamheten har i möjligaste mån förlagt aktiviteter utomhus i närområdet vilket har gett möjlighet till spontanidrott/motion. Resor med kollektivtrafik har undvikits utifrån Folkhälsomyndighetens riktlinjer.			
✓ Föreningar ges möjlighet att visa upp sin verksamhet genom exempelvis prova på-tillfällen på fritidsgårdar.	2019-01-01	2020-12-31	Avvikelse
Analys Utifrån pandemin som pågått under nästan hela året har det varit svårt att få till prova-på-tillfällen. Under året har de flesta föreningar anpassat sin verksamhet utifrån pandemin och inte erbjudit utåtriktad verksamhet i någon större omfattning.			
✓ Parklekarna arrangerar idrotts- och motionsaktiviteter.	2019-01-01	2020-12-31	
✓ Utöka öppettiderna i parklekarna.	2018-01-01	2020-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet har uppfyllts. Bedömningen grundas på att fyra KF-indikatorer uppnås och två uppnås delvis och att KF-aktiviteten är genomförd.

Från och med den 1 januari 2021 blev det obligatoriskt med matavfallsinsamling för verksamheter med storkök som serverar fler än 25 portioner per dag. Under året har 6 verksamheter börjat med matavfallssortering. Detta innebär att 29 av 33 hämtställen har i dag matavfallsinsamling.

För att kunna följa upp indikatorn "Klimatpåverkan från upphandlade livsmedel och måltider" har förvaltningen ordnat en licens i "Hantera livs" och kan på så vis få åtkomst till information om förvaltningens inköp av livsmedel från stadens centrala ramavtal. För året 2020 kan förvaltningen redovisa förskolornas klimatpåverkan från upphandlade livsmedel. Under år 2021 fortsätter arbetet med att inkludera alla förvaltningens verksamheter som berörs.

Nämnden har under året investerat klimatpengar i form av nya LED-armaturer på Hornstulls servicehus, Nytorngårdens vård- och omsorgsboende samt på förskolan Malmgården. Klimatpengar har också investerats i nya torkskåp på flertalet förskolor. Dessa klimatinvesteringar har bidragit till att lokalerna idag har lägre elförbrukning.

En inventering av förvaltningens inventarier har genomförts inför förvaltningskontorets flytt till Hammarby sjöstad under år 2021. Flertalet möbler har renoverats och klätts om och de möbler som inte tas med i flytten ska fördelas ut i andra verksamheter samt läggas ut på stadens interna återbrukstjänst "Stocket". Under året har förvaltningen haft 42 annonser på "Stocket".

Flertalet av förvaltningens verksamheter har under hösten genomfört en hållbarhetsdag med olika teman inom miljö och hållbarhet, medan några verksamheter haft svårt att genomföra detta på grund av rådande Covid-19-pandemi.

Stadens nya miljöprogram med tillhörande handlingsplaner har arbetats in i förvaltningens nya Miljö- och klimathandlingsplan för år 2021.

I samband med verksamhetsplanen för år 2020 ansökte nämnden om medel för förbättrings- och skötselåtgärder av befintliga naturreservat. Nämnden erhöll samtliga sökta medel om 1,7 mnkr.

För dessa medel har ängsslåtter genomförts på Årsta holmar (Lillholmen och på Alholmen). Vidare har friställning av gamla och grova tallar på Bergsholmen genomförts. Därutöver har bänkbord placerats ut för att underlätta för besök på Årsta holmar. I Sickla Park har slåtter utförts i linje med miljöförvaltningens program för parken avseende slåtterytor. En kompletterande informationsskylt om naturreservatet Sickla Park har beställts för placering vid lekplatsen. Förvaltningen har även efter upphandling upprättat en båtförbindelse till Årsta holmar. Båtförbindelse har möjliggjort för medborgarna att under perioden augusti till september få tillträde till holmarna. Vidare har en upphandling för bortforslande, destruktion och återvinning av övergivna och olovligt förtöjda båtar vid Årsta holmar genomförts. Under året har inga övergivna båtar påträffats vid Årsta holmar.

För erhållna medel för klimatinvesteringar har en del av stadsdelsområdets befintliga planteringar och trädgröpar försetts med nya växtbäddar innehållande biokol. Åtgärden bidrar till att minska koldioxidhalten i atmosfären och bidrar dessutom till att fördröja dagvatten vid skyfall. Exempelvis har nya växtbäddar med biokol anlagts vid Wollmar Yxkullsgatan. Platsen har haft ett stort behov av att utveckla möjligheten att hantera stora mängder dagvatten. Insatsen har genomförts i samband med att en ny hundrastgård anlagts på samma plats. Därutöver har den nedsänkta gräsytan i Björns trädgård samt en plantering i parken renoverats med biokol. Vidare har för erhållna medel tolv nya självkomprimerande solcellsdrivna skräpkorgar placerats ut i Fatbursparken, på Bjurholmsplan och Mosebacke Torg samt på Sickla udde.

För att utveckla den biologiska mångfalden har insektshotell placerats ut i Tantolunden, Vitabergsparken och Sickla Park. Ett insektshotell är en byggd konstruktion där insekter ska kunna bo och övervintra. På Långholmen har en sandbädd för solitärbin anlagts. I Tjurbergsparken har en ängsyta iordningställt.

Under året har ett 40-tal nya träd planterats på olika platser i stadsdelsområdets parker främst på Reimerholme, i Tantolunden, Vitabergsparken, Tjurbergsparken, Högalidsparken, Skinnarviksparken, Stora Blecktornsparken och på Danviksklippan. De trädsorter som planterats ut är i första hand björk och körsbär men även ek.

Under året har 6 verksamheter (som har sopabonnemang), fler än föregående år börjat

matavfallsortera men det finns fortfarande de verksamheter där förutsättningarna innebär större utmaningar, där sophanteringen är inkluderad i hyresavtalen. Förvaltningen har inför detta inventerat vilka verksamheter, utöver de som har sopabonnemang genom förvaltningen, som har matavfallsinsamling eller inte. 22 av 35 av dessa har inte matavfallsinsamling. Arbetet fortsätter under år 2021.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel bygg- och anläggningsentreprenader i stadens regi som uppfyller stadens krav avseende användning av Byggarubedömningen (BVB) eller därmed jämförliga system	80 %			80 %		100 %	100 %	2020
Analys								
Gällande inköp av material inom avtalen för drift av parkmark finns krav på användande av BVB. Då upphandlingen har varit föremål för överprövning kommer implementeringen av BVB inom parkdriften starta under 2021.								
  Andel hämtställen med matavfallsinsamling av hämtställen med möjlighet till matavfallsinsamling	87 %			87 %		70 %	70 %	2020
  Andel inköpta ekologiska måltider och livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta måltider och livsmedel	64,58			62		70 %	55 %	2020
Analys								
Vissa av förvaltningens enheter klarar det högt uppsatta nämndmålet på 70 %. Förskoleavdelningen når exempelvis årsmålet. Men vissa enheter har svårt att nå detta mål då det inte finns rätt upphandlat sortimentet som styr inköpen. Månatliga uppdateringar och riktande insatser mot enheter med förbättringspotential görs för att öka andelen och nå nämndens mål.								
  Klimatpåverkan från upphandlade livsmedel och måltider	1,6					1,9	1,9 kg CO ₂ per kg livsmedel	2020
Analys								
Periodens utfall återspeglar förskoleverksamhetens klimatpåverkan. Under 2021 ska andra verksamheter även inkluderas i indikatorn.								
  Totalt köpt energi i stadens verksamheter	3,47 GWh			3,59 GWh		3,64 GWh	1945 GWh	2020
  Återbruk inom stadens egen verksamhet (Stocket)	42					40 st	4 500 st	2020

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, äldrenämnden, stadsdelsnämnderna samt Stockholm Vatten och Avfall AB	2020-01-01	2020-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
utarbete en handlingsplan för klimatanpassning, främst inriktad på skyfall och värmeböljor.			

Nämndmål:

2.5.1. Nämndens verksamheter bidrar till en hållbar livsmiljö

 Uppfylls helt

Beskrivning

Verksamheterna arbetar med utgångspunkt i Stockholms stads miljöprogram. Verksamheterna arbetar systematisk med att minska sin energiförbrukning. I samband med ny- och ombyggnationer av förvaltningens lokaler sker samarbete med hyresvärdar om energieffektivisering.

Alla verksamheter arbetar för att användningen av plast fasas ut så långt som möjligt. Verksamheter som köper livsmedel och måltider förhåller sig till Strategi för god, hälsosam och klimatsmart mat. Arbetet med att få fler verksamheter att sortera matavfall fortsätter.

Förväntat resultat

- Användningen av plast minskar.
- Energiförbrukningen i verksamhetslokaler minskar.
- Antal verksamheter som sorterar matavfall ökar.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet har uppfyllts. Bedömningen grundas på att förväntat resultat uppnås och att alla sex aktiviteter är genomförda.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Alla verksamheter arbetar för att användningen av plast fasas ut så långt som möjligt.	2020-01-01	2020-12-31	
 Anordna en dag för hållbarhet i förvaltningens verksamheter.	2020-01-01	2020-12-31	
 Fortsätta arbetet med att sortera matavfall och förbättra källsorteringen i förvaltningens verksamheter.	2020-01-01	2020-12-31	
 Införa det nya miljöprogrammet med tillhörande handlingsplaner i förvaltningens verksamheter.	2020-01-01	2020-12-31	
 Inventera och planera för energieffektivisering i förvaltningens verksamhetslokaler.	2020-01-01	2020-12-31	
 Verksamheter som köper livsmedel och måltider förhåller sig till Strategi för god, hälsosam och klimatsmart mat.	2020-01-01	2020-12-31	

Nämndmål:

2.5.2. Parker och grönområden bidrar till en mångfald av ekosystemtjänster och utvecklas för att mildra effekterna av extrema klimatförhållanden

 Uppfylls helt

Beskrivning

Ekosystemtjänsterna utvecklas i stadsdelens parker och grönområden, exempelvis genom att upprätthålla förvaltningen av värdefulla naturmiljöer. Parkträden bidrar till att rena luften, binda och förbättra jord samt utjämna temperaturskillnader varför trädförnyelse och tillämpning av framtagna trädvårdsplaner är viktigt.

Inom stadsdelens område finns två naturreservat. Skötseln av reservaten görs utifrån framtagna fördjupade skötselplaner.

Vid valet av nytt växtmaterial läggs stor vikt vid att främja pollinerande egenskaper med syfte att bidra till biologisk mångfald och utveckling av ekosystemtjänster. Anlagda växtbäddar bidrar bland annat med att fördröja stora mängder dagvatten i samband med skyfall. Nektarrika örter tillåts blomma innan klippning på lämpliga platser för att främja biologisk mångfald. Vid gräsrenovering sås ängsfröer in där det bedöms lämpligt.

Stadsmiljöverksamheten fortsätter arbetet att tillskapa faunadepåer och insekshotell där det bedöms lämpligt, detta i syfte att bland annat underlätta för pollinerande insekter.

Förväntat resultat

- Ekosystemtjänster bidrar till att rena luften, minska halterna av växthusgaser, utjämna temperaturväxlingar och främja pollinerarnas förutsättningar.
- Parkerna hanterar stora mängder dagvatten på ett bättre sätt.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet har uppfyllts. Bedömningen grundas på att förväntat resultat uppnås och att fem av sex aktiviteter är genomförda.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Anlägga boplatser för bin av återanvänd baksand från lekplatserna.	2020-04-01	2020-12-31	
✓ Genomföra skötselåtgärder i naturreservatet Sickla Park enligt skötselplan.	2019-01-01	2021-12-31	
✓ Genomföra skötselåtgärder i naturreservatet Årsta holmar enligt fördjupad skötselplan.	2019-01-01	2021-12-31	
✓ Genomföra trädförnyelse.	2020-01-01	2021-12-31	
✓ I samband med parkutveckling välja växtmaterial med goda egenskaper för pollinering.	2020-01-01	2021-12-31	
! Implementering av eldrivna lövblåsar i parkdriften inom nytt skötselavtal.	2020-04-01	2021-12-31	Avvikelse
Analys			
Med anledning av att upphandlingen för parkdrift överklagades sker implementeringen först 2021.			

KF:s inriktningsmål:

3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Förvaltningen gör bedömningen att inriktningsmålet har uppfyllts delvis. Bedömningen

grundas på att ett mål för verksamhetsområdet som är kopplade till inriktningsmålet har uppfyllts och ett har uppfyllts delvis.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet har uppnåtts. Bedömningen grundas på att två av tre KF-indikatorer nås och ett uppnås delvis och att underliggande nämndmål har uppnåtts.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognoss helår	Arsmål	KF:s årsmål	Period
  Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	96,7 %			100 %		100 %	100 %	VB 2020
  Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	96,3 %			99,8 %		100 %	100 %	VB 2020
  Nämndens prognossäkerhet T2	-2 %			0 %		+/- 1 %	+/- 1 %	2020
Analys Nämndens överskott har ökat under året. Kostnaderna för ekonomiskt bistånd har inte ökat i den omfattning som tidigare prognostiserats, köp av platser för vård- och omsorgsboende har minskat mer än beräknat. Vidare är en stor förklaring att nämnden erhållit mer statliga kompensationer till följd av pandemin än vad som uppskattades i tertialrapport 2.								

Nämndmål:

3.1.1. Nämndens verksamheter drivs inom givna ekonomiska ramar och uppfyller verksamhetens mål

 Uppfylls helt

Beskrivning

Stadsdelsnämndens ekonomi är långsiktigt hållbar. En budget i balans skapar trygghet och kontinuitet. Stadsdelsnämndens verksamheter följs upp och anpassas kontinuerligt så att de ryms inom fastställd budgetram för att invånarna ska få största möjliga nytta för skattepengarna.

Prognossäkerheten är central i arbetet med att nå en budget i balans. Enheternas budgetar följs regelbundet upp genom kontakter mellan enhetschef, avdelningschef och controller där åtgärder vidtas vid behov. Vid befarat budgetöverskridande vidtas åtgärder för att undvika obalans i budget.

Förväntat resultat

- Verksamheten ryms inom tilldelad budget.
- Prognossäkerheten är god.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet har uppfyllts. Bedömningen grundas på att förväntat resultat uppnås. Förvaltningens överskott har ökat under året då det har varit svårt att prognosticera statliga kompensationer för pandemin samt ekonomiska effekter av pandemin, exempelvis ökat behov av ekonomiskt bistånd, kostnad för turbundna resor eller köp av platser inom vård- och omsorgsboende.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna

◆ Uppfylls delvis

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet har uppfyllts delvis. Bedömningen grundas på att underliggande nämndmål har uppfyllts och att fyra av åtta KF-indikatorer uppnås, två uppnås delvis och två KF-indikatorer om sjukfrånvaro nås inte. Resultatet för sjukfrånvaron har påverkats kraftigt av Covid-19-pandemin.

Systematiskt arbetsmiljöarbete för ett långt och hållbart arbetsliv

Medarbetarna är förvaltningens viktigaste resurs och förvaltningen ska vara en attraktiv arbetsgivare som både attraherar nya medarbetare och behåller kompetens. För att skapa förutsättningar för ett långt och hållbart arbetsliv är det viktigt att ha en god och hälsofrämjande arbetsmiljö och goda arbetsvillkor.

Förvaltningen har bedrivit ett systematiskt arbetsmiljöarbete som integrerats i alla verksamheter. På varje arbetsplatsträff har arbetsmiljöarbetet funnits med och man har reflekterat över rutiner samt undersökt, riskbedömt, tagit fram åtgärder och följt upp arbetsmiljörisker. På individnivå har det gjorts löpande avstämningar angående arbetsbelastning och arbetssituation. Under pandemin har cheferna haft tät dialog med medarbetare för att följa upp arbetet och bemöta bland annat oro. De övergripande rutinerna och chefsverktygen har setts över i syfte att de ska vara enkla att följa och förstå.

Förvaltningen har fortsatt att arbeta för att skapa en god och hälsofrämjande arbetsmiljö. Förvaltningen har jobbat aktivt med tidiga insatser vid korttidsfrånvaro, exempelvis genom metoden omtankesamtal.

Sjukfrånvaron är högre hos kvinnor än hos män inom förvaltningen, vilket speglar situationen i Stockholms stad i övrigt och i samhället i stort. Sjukfrånvaron har analyserats utifrån ett könsperspektiv. Förvaltningen har uppmärksammat att korttidsfrånvaron är förhållandevis hög bland yngre medarbetare inom förskolan och avser framöver att rikta särskilt fokus mot den gruppen.

Utifrån den rådande pandemin har resurser delvis behövt omfördelas och fokus har riktats mot att upprätthålla förvaltningens kritiska verksamheter. Detta har medfört att vissa planerade aktiviteter har skjutits fram, alternativt prioriterats om. Flera aktiviteter planeras istället för genomförande under våren 2021. Arbetet med att minska sjukfrånvaron blir särskilt haltande. I så stor utsträckning som möjligt har ändå de uppsatta aktiviteterna i handlingsplanerna och de planerade insatserna för att minska korttidssjukfrånvaron genomförts. Pandemin har av naturliga skäl, och trots insatser, lett till en ökad sjukfrånvaro under 2020.

Inom förskolan har arbetet med att förbättra arbetssituationen för förskollärare och barnskötare fortsatt. Arbetet har varit fokuserat på tre huvudområden under året. Under 2019 reviderades handlingsplanen för förbättrad arbetssituation inom socialtjänsten och äldreomsorgens myndighetsutövning. Den reviderade planen innebar en uppdatering av de tretton punkterna samt särskilda skrivningar om arbete mot hot och våld, jämställdhetsarbete samt fördjupad samverkan med universitet och lärosäten. Det samarbete som inleddes mellan förvaltningen och socialförvaltningen i början av året avstannade på grund av pandemin och ett omtag har gjorts under hösten i syfte att identifiera och prioritera områden.

Kompetensutvecklingsatsningen

Förvaltningen har fått särskilda medel för kompetensutveckling inom äldreomsorgen, som resultat av ansökan i och med nämndens verksamhetsplan 2020, bilaga 9.

Kompetensutvecklingsatsningen "Första hjälpen till psykisk hälsa" har genomförts.

Sextiofyra undersköterskor och vårdbiträden har genomgått utbildningen under 2020.

Medarbetarna har, under två dagar, fått teoretisk och praktisk kunskap i hur de ska bemöta, agera och lotsa äldre vidare vid olika psykiatriska tillstånd och vid akuta kristillstånd (trauma och suicidrisk). En utvärdering direkt efter kursen visade att medarbetarna kände sig mer trygga i hur de ska bemöta brukare/boende vid psykiska tillstånd och att de utvecklat kunskaper om psykiska sjukdomar som de inte hade innan. Utvärdering efter tre månader, med en utvald grupp, visade att de flesta använt delar av vad de lärt sig, men att de önskar mer handledning och förslag kring hur de ska hjälpa specifika brukare. Utbildningen i lågaffektivt bemötande blev inte av på grund av att det är en utbildning som kräver fysisk kontakt/beröring.

Kompetensförsörjningsmodellen

En förutsättning för att säkerställa rätt kompetens och för att nå verksamhetens mål inom Södermalms stadsdelsförvaltning är ett strategiskt kompetensförsörjningsarbete på både kort och lång sikt. Medarbetarna är förvaltningens viktigaste resurs och förvaltningen ska vara en attraktiv arbetsgivare som både attraherar nya medarbetare och behåller kompetens.

Kompetensförsörjning är en process som omfattar flera delar och delas upp i områdena utveckla, behålla, attrahera, rekrytera, introducera och avsluta. Förvaltningen har arbetat kontinuerligt för att utvecklas som attraktiv arbetsgivare med god kompetensförsörjning som möjliggörs genom kompetensutveckling, god arbetsmiljö och goda arbetsvillkor.

Förvaltningen har arbetat enligt stadsledningskontorets anvisningar kring kompetensförsörjningsprocessen med att ta fram kompetensförsörjningsplaner. I dessa har förvaltningens ledningsgrupper bland annat identifierat och kartlagt verksamhetens kompetensbehov, identifierat aktiviteter och därefter genomfört dessa. Uppföljning och

utvärdering av kompetensförsörjningsplanen har skett på avdelningsnivå, och på individnivå i medarbetarsamtalet.

Lika rättigheter och möjligheter samt diskriminering

Verksamheternas systematiska arbetsmiljöarbete inkluderar aktiva åtgärder mot diskriminering. Alla verksamheter har arbetat med resultatet från medarbetarenkäten och stort fokus ligger på bemötande och respekt för allas lika värde. Förvaltningsövergripande aktiva åtgärder är bland annat att se över och implementera förvaltningens rutiner, mallar och checklistor.

Förvaltningen använder sig av kompetensbaserad rekrytering för att i så stor utsträckning som möjligt rekrytera icke-diskriminerande.

Under året har det inte förekommit några diskrimineringsärenden.

Chefer och ledarskap

Ledarskapet på förvaltningen fortsätter att utvecklas och ska präglas av tillit, mod, kommunikation och förmåga att leda i förändring. Ett särskilt fokus har riktats mot att lyfta cheferna under pandemin och arbete pågår med att kartlägga behov av ledarskapsinsatser. Arbetet med att aktivt praktisera förvaltningens kärnvärden; professionella, engagerade och nytänkande och att lyfta goda exempel på detta i verksamheterna pågår.

Förvaltningen uppvisar ett gott resultat för index "Bra arbetsgivare" i medarbetarenkäten. Resultaten ligger strax över resultaten för staden som helhet. Förvaltningen har presenterat resultatet för medarbetarenkäten på alla enheter, och tagit fram handlingsplaner för att utveckla prioriterade områden.

Engagerade medarbetare med rätt kompetens

Alla chefer har erbjudits utbildning i löneöversynsprocessen och arbete pågår med att tydliggöra löneprocessen och förvaltningens lönebildning. På enheterna har lönekriterier tydliggjorts för medarbetarna. Cheferna erbjuds också kompetensutvecklande utbildningar som leds av specialister inom förvaltningen, inom flera områden.

All rekrytering är kompetensbaserad och medarbetarna erbjuds kontinuerlig kompetensutveckling. Under året genomfördes flera kompetensutvecklande insatser inom verksamheterna såsom exempelvis hbtq-certifiering och insatser för att öka kunskaper inom psykisk hälsa.

Inom förskolan pågår arbete med att införa planerings- och uppföljningstid på ett mer strukturerat sätt samt att öka det kollegiala lärandet. Medarbetare inom förskolan har deltagit i 7,5 p flerspråkighet och interkulturalitet på Södertörns högskola. Under året har en kompetenssatsning för barnskötare genomförts som innebär en möjlighet att utbilda sig till förskollärare under arbetstid. Detta sker på olika lärosäten i landet, de flesta barnskötarna går utbildningen på Stockholms universitet och Södertörns högskola. Fyra stycken blev förskolelärare. Dessutom har medarbetare deltagit i stadens kompetenssatsning gällande tillsvidareanställda barnskötare som saknar utbildning för arbete med barn. Utbildningen är ettårig och säkerställer en pedagogisk grundkompetens för arbete i förskola.

Inom den sociala avdelningen har en gemensam utbildning i säkerhetsplanering, enligt

metoden Signs of safety, genomförts på enheten för barn och ungdom, tillsammans med medarbetare i familjebehandlargruppen. Säkerhetsplanering enligt Signs of Safety är en arbetsmodell som syftar till att intensifiera samarbetet mellan socialtjänsten och familjerna och syftar till att säkerställa skydd för det enskilda barnet. Inom relationsvårdscentrum har medarbetare från verksamheten deltagit i en utbildning i andrologi som syftar till att fördjupa kunskap och förståelse för hur kroppslig och psykisk sjukdom kan påverka våldsutövares beteende. Inom familjebehandlargruppen har verksamheten kontinuerligt utbildat nya medarbetare i Utväg Skaraborg, en metod för att bedriva gruppverksamhet för våldutsatta kvinnor och barn samt personer med intellektuell funktionsnedsättning. Under året har även familjebehandlargruppen deltagit i utbildning i anknytningsteori. Enheten för vuxna har fortsatt att utveckla sitt arbete för brukare med både beroendeproblematik och psykisk ohälsa.

Särskild kompetensutvecklingssatsning inom äldreomsorgen beskrevs under särskild rubrik ovan.

Under rådande pandemi finns flera exempel på hur medarbetarna visat stort engagemang och nytänkande och där enheter genom ökat samarbete säkerställt att verksamheten fungerar tillfredsställande. Detta skapar också förutsättningar för att lyfta goda exempel och utveckla verksamheten. Viktiga kompetenshöjande insatser har gjorts kring bland annat basala hygienrutiner och förhindrande av smittspridning.

Under året har flera arbetssätt och förmågor inom förvaltningen stärkts och utvecklats exempelvis samverkan, kunskaper kring digitala verktyg och arbetet med riskanalyser.

Genom digitalisering och införande av ny teknik har förvaltningen bidragit till att skapa effektiva verksamheter. Införandet av det nya verksamhetssystemet Esset inom socialtjänsten, äldreomsorgen och den kommunala hälso- och sjukvården har påverkats av pandemin med följd att tidsplanen har förskjutits. Ett första införande bedöms ske under nästa år.

Mer digitala arbetssätt till följd av ett ökat hemarbete har ställt särskilda krav på förvaltningens chefer, särskilt på ett närvarande ledarskap. Cheferna har därför tillsammans med medarbetare behövt utveckla nya arbetssätt för att kunna leda på distans och samtidigt behålla det kollegiala stödet. De flesta av de återkommande utbildningar som HR-avdelningen vanligtvis genomför fysiskt har, under pandemin, i stället genomförts digitalt.

I och med pandemin har digitala och tekniska lösningar hamnat i fokus. Nya arbetssätt har bidragit till en ökad samverkan både inom förvaltningen och med externa aktörer. Inom äldreomsorgen hittade verksamheterna nya sätt att möjliggöra att äldre, utan risk för smittspridning, kunde träffa sina anhöriga. Förvaltningens verksamheter har på flera sätt hjälpts åt för att hantera den brist på skyddsutrustning och handsprit som fanns initialt exempelvis genom tillverkning av visir.

Innovationer och digitala arbetssätt

Förvaltningen arbetar med att öka användandet av digitala arbetssätt och stärka chefers och ledares förmåga att leda digital utveckling. I ett led att effektivisera användandet av digitala hjälpmedel utreds möjligheten till fler supportguider där chefer och medarbetare enkelt ska kunna lära sig att använda system ändamålsenligt. Ett arbete har också genomförts för att optimera användandet av de tekniska hjälpmedel som finns tillgängliga. I samband med pandemin har förvaltningen utvecklat arbetssätt som tar tillvara digitala hjälpmedel, så som

Skype eller Teams, för att kunna arbeta hemifrån med bevarad kvalitet. Förvaltningen har etablerat nya digitala arbetssätt, bland annat i mötet med klienter och familjer. Detta leder till en ökad transparens för brukarna och en effektivare dokumentation och administration för förvaltningens personal.

Förvaltningen fortsätter arbetet med att effektivisera administrativa rutiner för att frigöra mer tid till kärnverksamhet. Ett arbete har exempelvis påbörjats inom sociala avdelningens administration där de administrativa processerna har kartlagts. På grund av pandemin har delar av arbetet skjutits fram till år 2021.

Förvaltningens inköpsprocess

Stadens system för e-handel används för inköp från anslutna leverantörer. De som beställer och godkänner i e-handelssystemet och de som har rollen som superanvändare utbildar sig i samverkan med serviceförvaltningens e-handelsfunktion.

Internationella sammanhang och samverkansytor

Förvaltningen har för närvarande bara ett internationellt samarbete. Det är ett utvecklingsområde att söka dessa sammanhang och nätverk mer som kan bidra till förvaltningens verksamhetsutveckling. Ett projekt som förskoleområde 1 har deltagit i är Erasmusprojektet ”From majority to everyone”. Deltagarna förutom Södermalms stadsdelsförvaltning är skolor från Spanien, Tyskland, Italien och Härryda kommun.

Det handlar om ojämlika och olika förutsättningar för tillgång till utbildning. Under projekttiden har deltagarna besökt varandras skolor, haft föreläsningar (vetenskapliga och erfarenhetsbaserade) och olika uppdrag att arbeta med och presentera för varandra vid projekträffarna. På grund av pandemin har projektet under 2021 genomförts via digitala konferenser istället för fysiska träffar.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Arsmål	KF:s årsmål	Period
  Aktivt Medskapandeindex 	80	80	80	81		82	82	2020
Analys								
Förvaltningens AMI har sjunkit med en enhet per år de två senaste åren. Utfallet har sjunkit mer för kvinnliga medarbetare än för manliga. Förvaltningen fortsätter att analysera resultatet och dess orsaker. Verksamheterna arbetar med att presentera resultat av medarbetarenkäten och ta fram handlingsplaner. Stadsdelsförvaltningen ligger dock fortsatt på en relativt hög nivå.								
  Andel av personalkostnader inom socialtjänstens myndighetsutövning som är för externa konsulter	0,66 %					2 %	Tas fram av nämnd	VB 2020
  Andel tjänsteutlåtanden som innehåller en jämställdhetsanalys	100 %			100 %		100 %	Tas fram av nämnd	VB 2020
Analys								
Förvaltningen har behandlat totalt 22 egeninitierade ärenden inklusive skrivelser från stadsdelsnämnden. I 11 av dessa har en jämställdhetsanalys gjorts. Förvaltningen reviderade sitt arbetssätt i september månad och började därefter skriva								

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
<p>jämställdhetsanalyser även i svar på nämndens skrivelser vilket inte gjorts tidigare. Från och med september är måluppfyllelsen 100 procent. Om utfallet innan september räknas exklusive skrivelser uppfylls även då årsmålet med 100 procent.</p>								
  Andel upphandlade avtal där en plan för systematisk uppföljning har tagits fram	100 %			100 %		90 %	90%	2020
  Andel upphandlingar där marknadsdialog har genomförts	100 %					100 %	Tas fram av nämnd/styrelse	2020
  Index Bra arbetsgivare	83			82		84	84	2020
<p>Analys</p> <p>Förvaltningen har ett bra resultat som har ökat med en enhet sedan förra året och är två indexenheter högre än för staden som helhet. Att årsmålet endast uppfylls delvis beror på att årsmålet för 2020 är mycket ambitiöst uppsatt. Indexet består av tre delindex där förvaltningen ökat index för jämställdhet med hela fyra enheter. Samtidigt ligger index för jämställdhet fem indexenheter högre jämfört med staden som helhet. Index för att rekommendera arbetsplatsen har dock minskat med en enhet sedan förra året. Förvaltningen fortsätter att analysera resultatet.</p>								
   Sjukfrånvaro	9,7 %	7,9 %	10,1 %	7,3 %		6,9 %	Tas fram av nämnd/styrelse	VB 2020
<p>Analys</p> <p>Det systematiska arbetet med att sänka sjukfrånvaron har fortsatt och enheterna har arbetat med handlingsplaner för att sänka sjukfrånvaron. Kombinationen av förebyggande och främjande arbetsmiljöarbete och aktivt rehabiliteringsarbete ger resultat på sikt. Den långa sjukfrånvaron har dock ökat något och under pågående pandemi ser förvaltningen en ökande korttidsfrånvaro som får effekt på den totala sjukfrånvaron. De förhållningsregler som finns under pandemin, till exempel att vara hemma vid minsta symptom, gör också att sjukfrånvaron ökar. Förvaltningen behöver vidare analysera orsaker till den ökande långtidsfrånvaron.</p> <p>Sjukfrånvaron var högre hos kvinnor än hos män inom förvaltningen, vilket speglade situationen i Stockholms stad i övrigt och i samhället i stort. Förvaltningen har fortsatt att rikta särskild uppmärksamhet mot att minska sjukfrånvaron hos kvinnor, genom att de insatser som genomförts, exempelvis tidiga rehabiliteringsinsatser, omtankesamtal och det systematiska arbetsmiljöarbetet, även har ett könsperspektiv.</p>								
   Sjukfrånvaro dag 1-14	3,9 %	3,7 %	4 %	2,5 %		2,3 %	Tas fram av nämnd/styrelse	VB 2020
<p>Analys</p> <p>Pandemin har bidragit till en kraftigt ökad korttidsfrånvaro. Uppmaningen om att stanna hemma med minsta symptom kvarstår och sjukfrånvaron ökar därför kraftigt. För flertalet av förvaltningens medarbetare är det inte möjligt att arbeta hemifrån vid lindriga symptom. De aktiviteter som planeras angående korttidsfrånvaron blir samtidigt haltande, även om förvaltningen arbetar aktivt med olika typer av förebyggande åtgärder.</p>								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med kulturnämnden: kulturförvaltningen och stadsdelsnämnderna utreda möjligheten till ökad samlokalisering mellan folkbibliotekens verksamheter och stadsdelarnas medborgarservice i syfte att förenkla för medborgarna, effektivisera stadens lokalförsörjning och stärka stadens offentliga mötesplatser	2020-01-01	2020-12-31	
  Kommunstyrelsen ska stödja stadsdelsnämnderna och berörda nämnder i deras arbete med vidareutbildning och	2020-01-01	2020-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
kompetensutveckling av medarbetare som saknar relevant grundutbildning			
  SISAB ska i samarbete med kommunstyrelsen, utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna genomföra anpassningar i lokalprogrammet för att säkerställa att investeringsutgifterna per elevplats blir så låga som möjligt	2020-01-01	2020-12-31	

Nämndmål:

3.2.1. Chefer utövar ett ledarskap präglat av tillit, mod, kommunikation och har förmåga att leda i förändring

 Uppfylls helt

Beskrivning

Ledarskapet är präglat av tillit, mod och kommunikation. Varje chef uppmuntrar medarbetarna till nya idéer och lösningar för att utveckla verksamheten. Chefer utövar ett ledarskap som uppmuntrar ett aktivt och ansvarstagande medarbetarskap samt har kompetens och verktyg att leda i förändring.

Cheferna utövar ett ledarskap som baseras på Stockholms stads personalpolicy, förvaltningens kärnvärden och relevant ledarutbildning och som möjliggörs genom ett professionellt verksamhetsstöd.

Förväntat resultat

- Organisationen präglas av nytänkande och öppet klimat där alla medarbetare bidrar aktivt.
- Chefer känner sig trygga i utövandet av sitt ledarskap.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet har uppfyllts under året, även om det har skett på ett annat sätt beroende på pandemin. Ett antal av de planerade aktiviteterna har genomförts. Pandemin har ställt delvis nya krav på ledarskapet och förvaltningen har genomfört ett antal insatser i syfte att stärka det ledarskap som målet beskriver. Exempel på insatser är digitala chefsutbildningar, chefsforum, kommunikation riktat direkt till chefer med mera.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Fortsätta arbetet med förvaltningens kärnvärden inom alla verksamheter.	2020-01-01	2020-12-31	
 Utredda och kartlägga behov och insatser för ledarutveckling.	2020-01-01	2020-12-31	

Nämndmål:

3.2.2. I förvaltningen råder en god och hälsofrämjande arbetsmiljö med goda arbetsvillkor

 Uppfylls delvis

Beskrivning

Det systematiska arbetsmiljöarbetet är aktivt och utvecklas ständigt med fokus på organisatorisk och social arbetsmiljö (OSA). Kompetensutveckling erbjuds till både chefer och medarbetare avseende OSA.

Förvaltningen arbetar hälsofrämjande och för ett hållbart arbetsliv där minskad sjukfrånvaro och tillfredsställande personalomsättning är prioriterade områden för aktiviteter, uppföljning och stöd. För att uppnå målet med att minska sjukfrånvaron är det viktigt med tidiga insatser.

I förvaltningen råder nolltolerans mot kränkande särbehandling, trakasserier, sexuella trakasserier och diskriminering. Verksamheterna arbetar förebyggande och stödjande när medarbetare utsätts för hot och våld.

I förvaltningen råder goda arbetsvillkor där en trygg anställning är en självklarhet och ofrivillig deltid minskar. Förvaltningen fortsätter arbetet med handlingsplanen för heltid som norm.

Förväntat resultat

- Minskad sjukfrånvaro och tillfredsställande personalrörlighet.
- Verksamheterna har en god och hälsosam arbetsmiljö som är fri från diskriminering, kränkande särbehandling, trakasserier, sexuella trakasserier samt repressalier.
- Medarbetare med ofrivilligt deltidsarbete minskar.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet har uppfyllts delvis under året. Bedömningen grundar sig på att det förväntade resultatet har uppnåtts delvis och flertalet aktiviteter har genomförts. Arbetsvillkoren har påverkats av pandemin, men förvaltningen har hela tiden arbetat med att göra justeringar och anpassningar utifrån de direktiv som har kommit. Frågan kommer att vara aktuell och viktig även framöver. Förvaltningen har arbetat med det systematiska arbetsmiljöarbetet (SAM) i en särskild process, där både arbetsmiljö och diskrimineringsfrågor tas upp. Under året har ett antal utbildningar genomförts inom arbetsmiljöområdet, och där har frågor som trakasserier, stress och psykosocial arbetsmiljö funnits med. Under året har det inte inkommit några anmälningar om kränkande särbehandling/trakasserier. Personalomsättningen följs löpande inom förvaltningen och under året har en kompetensförsörjningsplan tagits fram. Sjukfrånvaron har ökat, och kommer sannolikt att vara förhöjd en tid framöver. Förvaltningen arbetar däremot med ett antal olika insatser för att långsiktigt sänka sjukfrånvaron.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Använda medarbetarenkäten som ett stöd i SAM, (systematiska arbetsmiljöarbetet).	2020-01-01	2020-12-31	
✓ Chefer och medarbetare arbetar enligt OSA (organisatorisk och social arbetsmiljö), bland annat genom att delta i arbetsmiljöutbildning.	2020-01-01	2020-12-31	
✓ Fortsätta arbetet med att förbättra arbetssituationen för förskollärare och barnskötare enligt stadens handlingsplan.	2020-01-01	2020-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Analys Arbete fortgår enligt plan under 2021.			
✓ Genomföra och följa upp de aktiviteter som tagits fram i handlingsplanen för att minska andelen medarbetare med ofrivillig deltid.	2020-01-01	2020-12-31	
✓ Handlingsplan tas fram i verksamheter med hög sjukfrånvaro.	2020-01-01	2020-12-31	
✓ Revidera rutiner för att hantera och motverka, diskriminering, hot och våld, trakasserier, sexuella trakasserier, repressalier och kränkande särbehandling.	2020-01-01	2020-12-31	
Analys Arbetet har inte avslutats, och kommer att fortgå under 2021, men då med fokus på att förenkla och förtydliga materialet.			
✓ Säkerställa att alla chefer har kompetens i att ta fram och följa upp adekvat personalstatistik.	2020-01-01	2020-12-31	
✓ Tydliggöra vikten av arbetet med tidiga insatser vid korttidsfrånvaro, såsom omtankesamtalen.	2020-01-01	2020-12-31	
Analys Arbetet fortsätter under 2021, men då med fokus på att hantera korttidssjukfrånvaron med koppling till pandemin.			

Nämndmål:

3.2.3. Medarbetarna är engagerade och har rätt kompetens

● Uppfylls helt

Beskrivning

Medarbetarna är engagerade och innovativa för att utveckla verksamheten. Samtliga avdelningar har en långsiktig planering för att behålla, utveckla samt rekrytera medarbetare med rätt kompetens för både nutid och framtid. All rekrytering sker kompetensbaserat. Lönebildningen stärker förmågan att behålla, attrahera, rekrytera och utveckla önskvärd kompetens.

Förväntat resultat

- Verksamheterna utvecklas genom medarbetarnas engagemang och nytänkande.
- Den långsiktiga kompetensförsörjningen säkerställs genom aktiva åtgärder.
- Cheferna har kunskap i kompetensbaserad rekrytering.
- Cheferna har kunskap i lönesättning.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet har uppfyllts under året. Bedömningen grundas på att förväntat resultat har uppnåtts och att aktiviteterna i stor utsträckning har genomförts. Under året har förvaltningen bland annat jobbat med en strategisk kompetensförsörjningsplan, vilket gör att alla avdelningar har en beredskap inför framtida bemanningsutmaningar. Cheferna har också erbjudits utbildning i kompetensbaserad rekrytering och kring lönefrågor.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Arbeta med kompetensförsörjningsplanens aktiviteter på lång och kort sikt.	2020-01-01	2020-12-31	
✓ Cheferna utbildas i lönesättning.	2020-01-01	2020-12-31	
✓ Säkerställa att chefer har kunskap i att rekrytera kompetensbaserat.	2020-01-01	2020-12-20	Avvikelse
Analys Arbetet har inte hunnits med fullt ut, under pandemin.			

Nämndmål:

3.2.4. Innovationer och digitala arbetssätt leder till effektivitet och ökad kvalitet i verksamheten

● Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen stödjer en innovativ kultur för att möta förändrade behov hos medborgarna och framtidens utmaningar. I digitaliseringsprojekt ska det finnas tydliga metoder för projektarbete, uppföljning och utvärdering som leder till effektivisering och/eller ökad kvalitet och medborgarnytta. Förvaltningen samverkar för innovation och strategiska digitaliseringsfrågor med olika aktörer bland annat stadsledningskontoret och övriga förvaltningar. En ökad digital kompetens och kompetensutveckling att använda digitala verktyg effektivt prioriteras.

Förväntat resultat

- Digitala arbetssätt är införda.
- En ökad insikt i hur digitaliseringens möjligheter kan effektivisera förvaltningens administrativa processer.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet har uppfyllts under året. Pandemin har kraftigt skyndat på digitaliseringen och förvaltningen har arbetat med att rusta chefer och medarbetare i ett nytt arbetssätt. Den här frågan kommer att bli än mer viktig framöver. Vissa planerade insatser har behövt skjutas fram på grund av pandemin.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Stärka chefer och ledares förmåga att leda digital utveckling.	2019-01-01	2021-12-31	
Analys Fortsätter under 2021.			
✓ Ta fram rutiner för effektivt informationssäkerhetsarbete.	2019-01-01	2020-12-31	
! Utredda möjligheter till en mer kostnadseffektiv administration.	2020-01-01	2020-12-31	
Analys Arbetet har inte varit möjligt att slutföra under året på grund av pandemin. Arbetet fortsätter därför under år 2021.			

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Öka användande av digitala arbetssätt.	2019-01-01	2020-12-31	

Nämndmål:

3.2.5. Förvaltningens inköpsprocess är effektiv genom att verksamheterna använder stadens system för e-handel

● Uppfylls helt

Beskrivning

Som ett medel att driva utvecklingen i en ekonomiskt, socialt och ekologiskt hållbar riktning sker inköp av varor och tjänster genom stadens inköpsportal. För detta används stadens system för e-handel för inköp från anslutna leverantörer. Genom att använda det elektroniska inköpsstödet ökar förutsättningarna för att inköpen sker på rätt sätt och ökar avtalstroheten gentemot leverantörer. De som hanterar tjänstebeställningar i e-handelssystemet och de som har rollen som superanvändare utbildar sig i samverkan med serviceförvaltningens e-handelsfunktion.

Förväntat resultat

- Förvaltningens avtalstrohet ökar genom inköp i stadens system för e-handel.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet har uppfyllts. Bedömningen grundas på att förväntat resultat uppnås och att aktiviteten är genomförd. Under året har 75,3 procent av alla inköp varit elektroniska via inköpsportalen vilket kan jämföras med 68,0 procent år 2019. Fem personer har utbildat sig genom serviceförvaltningens e-handelsfunktion.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Medarbetare som hanterar tjänstebeställningar i e-handelssystemet och medarbetare som har rollen som superanvändare utbildar sig i samverkan med serviceförvaltningens e-handelsfunktion.	2019-01-01	2020-12-31	

Uppföljning av ekonomi

Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget

Mnkr	Budget 2020 (inkl. budgetjusteringar)	Bokslut 2020 (utfall)	Avvikelse	Bokslut 2019
Anslag för nämndens verksamhet (netto)	2 436,7	2 345,6	91,1	2 360,8
Intäkter	-349,7	-387,7	38,0	-417,4
Kostnader	2 786,4	2 733,3	53,1	2 778,2

Prognos/avvikelse före resultatdispositioner			91,1	4,7
Resultatenheterna överskott från 2019			23,9	19,4
Resultatenheterna överskott till 2021			-34,9	-23,9
Prognos/avvikelse efter resultatdispositioner			80,1	0,2

Nämnden redovisar år 2020 ett överskott om 80,1 mnkr efter resultatdispositioner. Resultatenheterna har en ingående resultatfond om 23,9 mnkr från år 2019 och överför till år 2021 ett överskott om 34,9 mnkr. Detta innebär en ökad resultatfond med 11,0 mnkr till år 2021.

Mnkr	Budget 2020 (kostnader)	Budget 2020 (intäkter)	Budget 2020 (netto)	Bokslut 2020 (före resultat överföringar)	Bokslut efter resultat överföringar)	Avvikelse efter resultatöverföringar (+/-)
Nämnd och administration	74,0	-2,8	71,2	69,8	69,8	1,4
Individ- och familjeomsorg	261,1	-34,9	226,2	231,9	231,9	-5,7
<i>varav socialpsykiatri</i>	63,6	-2,5	61,1	62,9	62,9	-1,8
<i>varav vuxen</i>	63,7	-8,1	55,6	56,3	56,3	-0,7
<i>varav barn och ungdom</i>	110,1	-2,1	108,0	111,6	111,6	-3,6
<i>varav flykting</i>	15,2	-15,2	0,0	-0,5	-0,5	0,5
Stadsmiljöverksamhet	30,7	-0,8	29,9	31,8	31,8	-1,9
avskrivningar	18,0	0,0	18,0	18,1	18,1	-0,1
internräntor	0,9	0,0	0,9	0,8	0,8	0,1
Förskoleverksamhet	485,9	-51,0	434,9	425,0	435,8	-0,9
Äldreomsorg	1 256,9	-185,3	1 071,6	1 013,3	1 013,3	58,3
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	501,3	-43,6	457,7	435,7	435,7	22,0
Barn, kultur och fritid	31,3	-6,6	24,7	24,7	24,9	-0,2
Arbetsmarknadsåtgärder	40,5	-16,5	23,9	23,9	23,9	0,0
Ekonomiskt bistånd	75,8	-8,1	67,7	70,6	70,6	-2,9
Övrig verksamhet	10,0	0,0	10,0	0,0	0,0	10,0
Totalt utfall	2 786,4	-349,7	2 436,7	2 345,6	2 265,5	80,1

Nämnd- och förvaltningsadministration

Budget 2020			Bokslut 2020			Avvikelse bokslut 2020	Avvikelse prognos T2/2020
Kostnader	Intäkter	Netto	Kostnader	Intäkter	Netto	Netto	Netto
74,0	-2,8	71,2	72,2	-2,4	69,8	1,4	3,0

Verksamhetsområdet nämnd- och förvaltningsadministration redovisar ett överskott om 1,4 mnkr främst beroende på vakanta tjänster.

Individ- och familjeomsorg

Budget 2020			Bokslut 2020			Avvikelse bokslut 2020	Avvikelse prognos T2/2020
Kostnader	Intäkter	Netto	Kostnader	Intäkter	Netto	Netto	Netto
261,1	-34,9	226,2	267,5	-35,6	231,9	-5,7	-11,0

Verksamhetsområdet individ- och familjeomsorg redovisar ett underskott om 5,7 mnkr. Budgetunderskottet hänförs till ökade kostnader för externa placeringar. Underskottet har minskat jämfört med tertialrapport 2 och det beror på minskade placeringskostnader och vakanta tjänster.

Under året har en översyn av tre av förvaltningens öppenvårdsverksamheter (Södermalms beroendeteam, Familjebehandlargruppen och Aktivitetshuset) genomförts. Översynen visar att verksamheterna är kostnadseffektiva men att utbudet av insatser behöver utvecklas utifrån ett föränderligt behov av stöd och hjälp hos brukarna. Den visar också att det finns möjligheter att utveckla verksamheterna att i större utsträckning kunna erbjuda hemmaplanslösningar för barn och ungdom, att utveckla former för att arbeta med unga lagöverträdare, erbjuda gruppverksamhet och utveckla insatser för samsjukliga. Översynen visar också potential att ytterligare utveckla samverkan med skolan för barn och unga med problematisk skolgång. Förvaltningen kan se att utveckling av verksamheterna kommer att kunna ge effekt i form av ökad kvalitet och kostnadseffektivitet.

Vad gäller vuxen och socialpsykiatri har förvaltningen arbetat med att följa upp brukarnas omvårdnadsbehov vilket har inneburit en lägre kostnad. Vidare har förvaltningen arbetat tillsammans med andra stadsdelsförvaltningar för att förhandla om priser för individuella avtal. Det pågår även ett arbete med att se över nuvarande boendeformer inom socialpsykiatri i förvaltningens egen regi i syfte att minska kostnaderna för externa placeringar.

	Budget 2020			Bokslut 2020			Avvikelse bokslut 2020	Avvikelse prognos T2/2020
	Kostnader	Intäkter	Netto	Kostnader	Intäkter	Netto	Netto	Netto
Individ och familj varav	261,1	-34,9	226,2	267,5	-35,6	231,9	-5,7	-11,0
-Barn och ungdom	110,1	-2,1	108,0	114,5	-2,9	111,6	-3,6	-6,0
-Vuxna	63,7	-8,1	55,6	63,4	-7,1	56,3	-0,7	-2,0
- Socialpsykiatri	63,6	-2,5	61,1	72,9	-10,0	62,9	-1,8	-3,0
-Flykting	15,2	-15,2	0,0	15,0	-15,5	-0,5	0,5	0,0

Stadsmiljö

	Budget 2020			Bokslut 2020			Avvikelse bokslut 2020	Avvikelse prognos T2/2020
	Kostnader	Intäkter	Netto	Kostnader	Intäkter	Netto	Netto	Netto
Stadsmiljöverk	49,6	-0,8	48,8	51,6	-0,9	50,7	-1,9	-2,0
Varav parkdrift	30,7	-0,8	29,9	32,7	-0,9	31,8	-1,9	-2,0
Varav avskrivn/ int ränta	18,9	0,0	18,9	18,9	0,0	18,9	0,0	0,0

Verksamhetsområdet stadsmiljö redovisar ett underskott om 1,9 mnkr. I avvaktan på nytt avtal angående parkdriften har det gamla avtalet förlängts vilket inneburit ökade kostnader. Underskottet beror även på kostnader för extra toaletter, renhållning och skyltar i parkerna i samband med de rådande omständigheterna med pandemin.

Det ökade besöksstrycket i stadsdelsområdets parker och grönområden har även medfört behov av en viss utökning av renhållningsinsatser vilket även inneburit ökade kostnader.

Förskola

	Budget 2020			Bokslut 2020			Avvikelse bokslut 2020	Avvikelse prognos T2/2020
	Kostnader	Intäkter	Netto	Kostnader	Intäkter	Netto	Netto	Netto
	485,9	-51,0	434,9	485,0	-60,0	425,0	9,9	11,0
Resultatöverföring från 2019							23,4	
Resultatöverföring till 2021							-34,2	
Netto efter resultatöverföring							-0,9	

Verksamhetsområdet förskola redovisar ett överskott om 9,9 mnkr före resultatöverföring och ett underskott om 0,9 mnkr efter resultatöverföring. Nettoöverskottet om 9,9 mnkr beror främst på kompensation för sjuklönekostnader i samband med pandemin.

Förskolans resultatenheter redovisar ett överskott om 10,7 mnkr före resultatöverföring. Detta innebär att fonden ökar från 23,4 mnkr till 34,2 mnkr. Resultatet för respektive enhet redovisas under avsnittet "Resultatenheter".

Antal inskrivna barn exklusive kommunövergripande verksamhet (KÖV)

	Budget 2020	Bokslut 2020	Avvikelse	Bokslut 2019
1-3 år	1 302	1 291	-11	1 348
4-5 år	1 523	1 498	-25	1 578
Allmän förskola	0	0	0	0
Familjedaghem	3	2	-1	7
Totalt antal barn	2 828	2 791	-37	2 933

Det genomsnittliga antalet inskrivna barn under år 2020 uppgick till 2 791, vilket är något lägre jämfört med förvaltningens budgeterade genomsnittliga barnantal.

Äldreomsorg

Budget 2020			Bokslut 2020			Avvikelse bokslut 2020	Avvikelse prognos T2/2020
Kostnader	Intäkter	Netto	Kostnader	Intäkter	Netto	Netto	Netto
1 256,9	-185,3	1 071,6	1 226,4	-213,1	1 013,3	58,3	29,0

Verksamhetsområdet äldreomsorg redovisar ett nettoöverskott om 58,3 mnkr. Överskottet beror främst på minskade kostnader för placeringar inom vård- och omsorgsboende och minskade kostnader för hemtjänst. Överskottet för intäkterna beror på kompensation för ökade kostnader i samband med pandemin samt sjuklöneersättningar.

Överskottet har ökat med 29,3 mnkr i förhållande till tertialrapport 2. Förklaringen är främst att antalet placeringar i vård och omsorgsboende har minskat och att statlig kompensation i samband med pandemin har blivit högre än tidigare beräknat.

Utförarna inom äldreomsorgen redovisar en budget i balans.

Insatser för äldre

	Budget 2020	Bokslut 2020	Avvikelse
Antal personer med hemtjänst i ordinärt boende/månad	2 125	2 053	-72
Antal personer med hemtjänst i servicehus/månad	148	129	-19
Antal personer Vård- och omsorgsboende	770	706	-64
Varav korttidsboende	18	17	-1
Antal personer Dagverksamhet	185	175	-10

Antalet personer med hemtjänst i ordinärt boende har minskat med 72 personer. Antalet personer med hemtjänst i servicehus är 19 personer lägre än budgeterat.

Inom vård- och omsorgsboende är antalet boende i genomsnitt 64 färre jämfört med budgeterat antal. Antalet boende i december månad var 681.

Antal personer inom dagverksamheten är 10 personer lägre än budget.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Budget 2020			Bokslut 2020			Avvikelse bokslut 2020	Avvikelse prognos T2/2020
Kostnader	Intäkter	Netto	Kostnader	Intäkter	Netto	Netto	Netto
501,3	-43,6	457,7	480,4	-44,7	435,7	22,0	17,0

Verksamhetsområdet stöd och service till personer med funktionsnedsättning redovisar ett överskott om 22,0 mnkr. Överskottet beror främst på rådande omständigheter till följd av pandemin och statlig kompensation av kostnader.

Av verksamhetsområdets överskott hänförs sig 7,0 mnkr till minskade kostnader för turbundna

resor. Den främsta anledningen är att dagliga verksamheter har varit stängda alternativt haft begränsat antal deltagare vilket har resulterat i färre persontransporter.

Av överskottet hänförs sig 6,8 mnkr till minskade kostnader inom hemtjänst och boende enligt socialtjänstlagen (SoL). Den främsta anledningen är att brukarna har varit oroliga för att bli smittade och har därför av sagt sig sin hemtjänst. Det har även varit ett minskat behov av SoL-boende.

Utförarna inom verksamhetsområdet redovisar ett överskott om 3,3 mnkr. Överskottet beror delvis på lägre personalkostnader på grund av stängningen av dagliga verksamheter med anledning av pandemin.

Två gånger under året justerades budgeten efter antalet personer med LSS-insatser vilket under år 2020 innebar en ökad budgetram om 12,8 mnkr.

	Budget 2020	Bokslut 2020	Avvikelse bokslut 2020
Månadsinsatser hemtjänst ordinärt boende	165	161	-4
Antal personer på SoL- boende/månad	12	10	-2

Barn, kultur och fritid

	Budget 2020			Bokslut 2020			Avvikelse bokslut 2020	Avvikelse prognos T2/2020
	Kostnader	Intäkter	Netto	Kostnader	Intäkter	Netto	Netto	Netto
	31,3	-6,6	24,7	31,7	-7,0	24,7	0,0	0,0
Resultatöverföring från 2019							0,5	
Resultatöverföring till 2021							-0,7	
Netto efter resultatöverföring							-0,2	

Verksamhetsområdet barn, kultur och fritid redovisar en budget i balans före och ett underskott om 0,2 mnkr efter resultatöverföringar.

Arbetsmarknadsåtgärder

Budget 2020			Bokslut 2020			Avvikelse bokslut 2020	Avvikelse prognos T2/2020
Kostnader	Intäkter	Netto	Kostnader	Intäkter	Netto	Netto	Netto
40,5	-16,6	23,9	40,7	-16,8	23,9	0,0	0,0

Verksamhetsområdet arbetsmarknadsåtgärder redovisar en budget i balans. Trots rådande omständigheter med pandemin har förvaltningen haft 620 feriearbetande ungdomar under sommaren.

Ekonomiskt bistånd

Budget 2020			Bokslut 2020			Avvikelse bokslut 2020	Avvikelse prognos T2/2020
Kostnader	Intäkter	Netto	Kostnader	Intäkter	Netto	Netto	Netto
75,8	-8,1	67,7	77,8	-7,2	70,6	-2,9	-7,0

Verksamhetsområdet ekonomiskt bistånd redovisar ett underskott om 2,9 mnkr, vilket är en förbättring med 4,1 mnkr jämfört med tertialrapport 2. Kostnaderna har inte ökat i den takt som förvaltningen tidigare under året befarat trots rådande omständigheter med pandemin.

Antal bidragshushåll

Antal	Budget 2020	Snitt jan – nov
Bidragshushåll	450	461

I genomsnitt för året har 461 hushåll varit aktuella vilket är 11 fler än budgeterad nivå.

Övrig verksamhet

Budget 2020			Bokslut 2020			Avvikelse bokslut 2020	Avvikelse prognos T2/2020
Kostnader	Intäkter	Netto	Kostnader	Intäkter	Netto	Netto	Netto
10,0	0,0	10,0	0,0	0,0	0,0	10,0	10,0

Under övrig verksamhet finns avsatta medel om 10,0 mnkr för oförutsedda kostnader. Verksamheten prognostiserar ett överskott om 10,0 mnkr

Analys av resultaträkning

Mnkr	Budget 2020	Bokslut 2020	Avvikelse mot budget 2020	Bokslut 2019	Bokslut 2020 jmf med bokslut 2019
Anslag för nämndens verksamhet, netto	2 436,7	2 345,6	91,1	2 360,8	15,2
Intäkter	-349,7	-387,7	38,0	-417,4	-29,7
Kostnader	2 786,4	2 733,3	53,1	2 778,2	44,9

Totalt har förvaltningens intäkter minskat med 29,7 mnkr och kostnaderna har minskat med 44,9 mnkr jämfört med år 2019. Sammantaget är det en nettokostnadsminskning om 15,2 mnkr.

De största förändringarna på intäktssidan förklaras av:

- Minskade bidrag med netto 14,2 mnkr.
- Minskad försäljning av verksamhet 13,3 mnkr.

Individ och familjeomsorgen har minskade bidragsintäkterna från Migrationsverket till följd av färre ensamkommande barn och ungdomar. Förvaltningen har även på intäktssidan fått ökade ersättningar för extrakostnader i samband med pandemin.

Försäljningsintäkterna minskade under år 2020. Av minskningen på 13,3 mnkr avser 5,2 mnkr

2019 års semesterlöneskuld vid verksamhetsövergång av Bergsund och Magdalenagårdens vård- och omsorgsboenden. På grund av pandemin har förvaltningen sålt färre platser inom vård och omsorgsboenden till andra förvaltningar.

De största avvikelserna på kostnadssidan förklaras av:

- Minskade kostnader för köp av verksamhet (entreprenader) med 47,1 mnkr.
- Ökade personalkostnader med 5,3 mnkr.
- Ökade fastighetskostnader med 7,6 mnkr.
- Minskade kostnader hyra/leasing för anläggningstillgångar 4,6 mnkr.
- Ökade kostnader för förbrukningsmaterial med 6,1 mnkr.
- Minskade kostnader för transporter med 5,2 mnkr.
- Minskade kostnader för främmande tjänster med 10,7 mnkr.

Entreprenadkostnaderna har minskat på grund av färre ensamkommande flyktingbarn samt ett minskat behov av platser på vård och omsorgsboenden på grund av pandemin.

De ökade personalkostnaderna avser främst sjuklönekostnader.

De ökade fastighetskostnaderna förklaras främst av kostnader av engångskaraktär avseende projektering av förskola.

Minskade kostnader inom leasing avser nytt IT-avtal.

Ökade kostnader av förbrukningsmaterial förklaras främst av pandemin.

De minskade kostnaderna för persontransporter förklaras av att dagliga verksamheter har varit stängda eller haft begränsade öppettider under pandemin.

De minskade kostnaderna för främmande tjänster förklaras främst av semesterlöneskulden vid verksamhetsövergång år 2019.

Gräns för periodisering av kostnader och intäkter har i detta bokslut fastställts till 50 tkr. Fakturor med lägre belopp har hanterats om detta inte fördröjt bokslutsarbetet.

Jämförelse utfall nettokostnader årsbokslut 2019 och 2020

Mnkr, netto	2020-12-31	2019-12-31	Avvikelse
Nämnd och administration	69,8	69,3	0,5
Individ- och familjeomsorg	231,9	211,5	20,4
Stadsmiljöverksamhet	50,7	47,4	3,3
Förskoleverksamhet	425,0	434,1	-9,2
Äldreomsorg	1 013,3	1 029,0	-15,7
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	435,7	454,1	-18,4
Barn, kultur och fritid	24,7	24,3	0,5
Arbetsmarknadsåtgärder	23,9	22,9	1,0
Ekonomiskt bistånd	70,6	68,2	2,4
Totalt	2 345,6	2 360,8	-15,2

Södermalms stadsdelsförvaltning har i bokslutet år 2019 jämfört med föregående år minskade nettokostnader om 15,2 mnkr vilket motsvarar -0,6 procent.

Inom nämnd och administration beror ökningen om 0,5 mnkr på pris- och löneökningar.

Individ- och familjeomsorgen har ökade nettokostnader om 20,4 mnkr jämfört med år 2019. Förutom pris- och löneökningar beror differensen på minskade intäkter från migrationsverket.

Förskoleverksamheten har minskade nettokostnader om 9,2 mnkr jämfört med år 2019. Minskningen förklaras av att det under året har varit i genomsnitt 142 färre barn inskrivna än under år 2019. Verksamheten har anpassat personal- och lokalkostnader till det nya barnantalet. Dessutom har verksamhetsområdet erhållit kompensation för kostnader i samband med pandemin.

Kostnadsminskningen inom äldreomsorgen om 15,7 mnkr motsvarar 1,5 procent och förklaras främst av minskade kostnader för placeringar inom vård- och omsorgsboende.

Inom verksamhetsområdet stöd och service till personer med funktionsnedsättning har nettokostnaderna minskat med 18,4 mnkr jämfört med år 2019, vilket motsvarar 4,1 procent. Minskningen förklaras främst av minskade kostnader för persontransporter och minskade placeringskostnader enligt SoL.

Arbetsmarknadsåtgärder har en nettokostnadsökning om 1,0 mnkr vilket förklaras av ökade personalkostnader.

Ekonomiskt bistånd har en nettokostnadsökning om 2,4 mnkr. Ökningen beror på fler bidragshushåll vilket förklaras av rådande pandemi.

Utfall jämfört med prognoser under året

Mnkr	Prognos T1/2020	Prognos T2/2020	Bokslut 2020	Diff T2/2020 - Bokslut 2020
Anslag för nämndens verksamhet, netto	2 439,5	2 385,2	2 345,6	39,6
Intäkter	-355,3	-351,2	-387,7	36,5
Kostnader	2 794,8	2 736,4	2 733,3	3,1

I förhållande till tertialrapport 2 blev bokslutet 39,6 mnkr lägre vilket motsvarar 1,7 procent. Differensen är främst på intäktssidan och beror främst på ökade statliga kompensationer för Covid-19.

Resultatenheter

Resultatenhetens namn	Resultatenheternas bruttobudget 2020	Varav 5 % av resultatenheternas bruttobudget 2020	Resultatöverföring från 2019 Överskott (-) Underskott (+)	Resultat 2020 Överskott (-) Underskott (+)	Har resultatet uppkommit av resultatenhetens eget handlande? JA / NEJ	Resultatöverföring till 2021 (max 10 %) Överskott (+) Underskott (-)
Kommunal förskola						
Område 1	69,6	3,5	-4,8	-2,0	JA	6,8

Resultatenhetens namn	Resultatenheternas bruttobudget 2020	Varav 5 % av resultatenheternas bruttobudget 2020	Resultatöverföring från 2019 Överskott (-) Underskott (+)	Resultat 2020 Överskott (-) Underskott (+)	Har resultatet uppkommit av resultatenhetens eget handlande? JA / NEJ	Resultatöverföring till 2021 (max 10 %) Överskott (+) Underskott (-)
Område 2	66,2	3,3	-5,7	-0,9	JA	6,6
Område 3	73,7	3,7	-4,9	-2,4	JA	7,3
Område 4	86,2	4,3	-3,7	-3,2	JA	6,9
Område 5	74,1	3,7	-4,3	-2,3	JA	6,6
Södermalms parklekar	9,6	0,5	-0,5	-0,2	JA	0,7
Summa resultatenheter	379,4	19,0	-23,9	-11,0		34,9

Under år 2020 har nämnden haft fem förskoleområden och en fritidsenhet och samtliga är resultatenheter. Vid bokslut 2020 har enheterna ökat sitt resultat med 11,0 mnkr. Sammantaget överförs ett överskott om 34,9 mnkr från år 2020 till år 2021.

Investeringar

Mnkr, netto	Budget 2020	Bokslut 2020	Avvikelse bokslut	Avvikelse mellan prognos T2 och bokslut 2020
Parkinvesteringar	8,3	5,4	2,9	2,9
Reinvesteringar	13,6	11,5	2,1	2,1
Investeringar med nycklade medel	9,6	8,6	1,0	1,0
Inventarier och maskiner	7,0	9,6	-2,6	-2,6
Klimatinvesteringar	4,2	4,0	0,2	0,2
Trygghetsinvesteringar	2,5	1,2	1,3	1,3
Totalt	45,2	40,3		

Parkinvesteringar

Stadsdelsnämnden har för år 2020 tilldelats 9,4 mnkr av kommunfullmäktige för parkinvesteringar och reinvesteringar. Därutöver har nämnden erhållit begärd ombudgetering om 8,0 mnkr avseende det stora parkinvesteringsprojektet i Kvarteret Rosendal mindre från år 2019. Nämnden har dessutom under året erhållit 4,5 mnkr för renovering av träkonstruktioner i Hammarby sjöstad.

Sickla Park

Under året har ett program för upprustning av lekplatsen i Sickla Park tagits fram. Kommande upprustning innebär bland annat att lekplatsen erhåller ny lekutrustning och åtgärder för minskat slitage av naturreservatets ekmiljö. Utförandet av upprustningen planeras att påbörjas under år 2021.

Projektets budget utgörs av parkinvesteringsmedel (3,4 mnkr) och reinvesteringsmedel (1,0

mnkr).

Kostnaderna för Sickla Park har under året blivit 2,0 mnkr lägre än planerat. 2,0 mnkr av dessa medel har använts för marksaneringsåtgärder inom upprustningsprojektet som omfattar parkyta på Reimersholme. Då anläggningsåtgärder inte hann påbörjas under 2020 som planerat begär nämnden ombudgetering om 1,0 mnkr.

Solrosparken

Under året har ett program för en kommande upprustning av Solrosparken tagits fram. Projektering inför anläggande har även påbörjats. Utförandet av upprustningen planeras att påbörjas under år 2021.

Tantolunden

Under året har arbetet med att ta fram ett program för en kommande upprustning av Tantolunden påbörjats. Arbetet med programhandlingen fortsätter under 2021. Som ett förberedande arbete har inköp och utplacering av 8 stycken solcellsdrivna och självkomprimerande skräpkorgar skett.

Kvarteret Rosendal mindre

Nyanläggande av parkyta vid kvarteret Rosendal mindre påbörjades under år 2019 men i samband med markarbeten påträffades arkeologiska fynd. Under 2019 och 2020 genomfördes arkeologiska utgrävningar under ledning av länsstyrelsen i Stockholm. Utgrävningarna är nu klara och arbetet med anläggandet av den nya parken kan fortsätta med start våren 2021.

Då utgrävningarna inneburit en försening av planerad insats, begär nämnden ombudgetering om 2,9 mnkr för ej förbrukade medel.

Reimersholme parkyta

På sydöstra Reimersholme inleddes under år 2019 anläggningsskedet för upprustning av parkytan. Arbetet fick avbrytas efter uppmaning från miljöförvaltningen då markföroreningar påträffades. Som en följd av hanteringen av markföroreningarna har upprustningen delats upp i tre etapper. Under året har etapp ett och två färdigställt. I både etapp 1 och 2 har förvuxet sly röjts bort så att platsen blivit öppnare och mer genomsläpplig. Etapp 1 innebär att parken försetts med öppnare gräsytor och erhållit nya sittmöjligheter i form av bänkar, solsängar, hammockar och sittrappor vid mur. Etapp 2 innebär att 10 nya träd samt 3 större buskar planterats ut samt att bollplanen fått ny asfalt, ny basketkorg och nya skolgårdsmål. Runtom bollplanen har även nya sittmöjligheter tillförts.

Utbyte av trasiga skräpkorgar (reinvestering)

Under året har ett 40-tal trasiga skräpkorgar ersatts med nya runt om i stadsdelsområdet. På vissa platser har det även kompletterats med nya korgar där behov har funnits.

Reparera trappor och murar med underhållsbehov (reinvestering)

Under året har en besiktning av samtliga av stadsdelsområdets drygt 350 trappor genomförts. Vid besiktningen har både trappornas tekniska status och tillgänglighet bedömts. Utifrån resultatet valdes att under året renovera trappsystemet mellan Fåfången och Londonviadukten. I samband med renoveringen utförde även trafikkontoret belysningsarbeten längs med

trappsystemet. Parallellt med insatsen har även kör- och gångvägen upp till Fåfången renoverats i samverkan mellan trafikkontoret och stadsdelsförvaltningen. Kör- och gångvägen är den tillgänglighetsanpassade vägen upp till Fåfången.

Trädförnyelse (reinvestering)

Under året har ett 40-tal nya träd planterats på olika platser i stadsdelsområdets parker främst på Reimerholme, i Tantolunden, Vitabergsparken, Tjurbergsparken, Högalidsparken, Skinnarviksparken, Stora Blecktornsparken och på Danviksklippan. De träsorter som planterats ut är i första hand björk och körsbär men även ek.

Renovering av träkonstruktioner i Hammarby sjöstad (reinvestering)

Utifrån en besiktning av träkonstruktioner i Hammarby sjöstad framkom högprioriterade behov av renovering av trädäcken vid Lugnets terrass och vid ytterligare ett par mindre bryggor och gångsystem. Insatsen innebär utbyte av det överliggande trävirket som stadsdelsnämnden ansvarar för. Konstruktionernas bärande delar är inte påverkade och var utan anmärkning vid besiktning. Genom trafikkontoret har renovering av trädäcken på ovanstående platser pågått under höst och vinter. Merparten färdigställdes innan årsskiftet och samtliga platser beräknas bli klara till våren 2021. Då insatsen kommer att fortsätta under våren 2021 begär nämnden ombudgetering om 0,4 mnkr för ej förbrukade medel.

Investeringar med nycklade medel

Stadsdelsnämnden har tilldelats 9,6 mnkr för investeringar med nycklade medel under år 2020. Medlen har bland annat använts till följande parkprojekt:

- Färdigställande av upprustning gällande lekplatsen i Bergsgruvan.
- Färdigställande av upprustning gällande parken vid Baggensgatan i Gamla stan.
- Renovering av vattenleken i Rosenlundsparken.
- Renovering av bollplanen i parken Droskan.
- Tillfört bänkar och bord i trä vid en brygga på Reimersholmes norra del.
- Utplacering av nya lekdjur i betong i Tengdahlsparke och vid tillfällig lekyta i Hammarby Sjöstad (Skeppsmäklargatan).
- Renovering av trasiga bänkar och bänkbord runt om i stadsdelsområdet.
- Anläggande av en ny tillgänglig gångväg ned till rampen vid Långholmens strandbad.
- Färdigställande av en ny hundrastgård i kvarteret Skjutsgossen.
- Anläggande av en ny hundrastgård och ett nytt utegym i Fatbursparken i samverkan med exploateringskontoret.
- Påbörjat renoveringsarbete av lekbåten i Anders Franzéns lekplats.

Inventarier och maskiner

Förvaltningens budget för inventarier och maskiner är 7,0 mnkr. Förvaltningen har förbrukat 9,6 mnkr varav 5,8 mnkr avser kostnader för inköp av sängar och möbler till flera vård- och omsorgsboenden och 2,5 mnkr kostnader i samband med ny förvaltningslokal. Resterande avser kostnader för underhåll av förskolelokaler och gruppboheter.

Klimatinvesteringar

Stadsdelsnämnden har erhållit 4,2 mnkr för klimatinvesteringar, som har finansierats:

- 10 stycken självkomprimerande solcellsdrivna skräpkorgar har placerats ut i Fatbursparken, Tengdahlsparke, på Bjurholmsplan och Mosebacke Torg samt på Sickla udde.
- Trädgröpar med biokolsbäddar har anlagts vid Wollmar Yxkullsgatan i syfte att förbättra platsens möjlighet att hantera dagvatten på platsen. Därutöver har den nedsänkta gräsytan i Björns trädgård samt en plantering i parken renoverats med biokol.
- Ny LED belysning på Hornstulls servicehus, Nytorosgårdens vård- och omsorgsboende samt på förskolan Malmgården.
- Ett 30-tal nya torkskåp till olika förskolor.

Trygghetsinvesteringar

Stadsdelsnämnden har erhållit 2,5 mnkr för trygghetsinvesteringar, som har finansierat:

Trygghetsskapande åtgärder i Björns Trädgård

De planerade insatserna i parken är genomförda. Insatserna har bland annat omfattat åtgärd av slitna grusytor vid restaurang Babylon och under körsbärstråden, anläggande av ny lekutrustning, ny belysning samt nytt fallskydd vid befintlig klätterställning.

Trygghetsskapande fysiska åtgärder längs med parkstråket mellan Maria Prästgårdsgata och Rosenlundsgatan

Under året har projektering och framtagandet av bygghandling genomförts. Dock har de fysiska anläggningsarbetena inte hunnits påbörjats. I samband med projekteringen har även framkommit att anläggningskostnaden är högre än den planerade varför förvaltningen i samband med verksamhetsplan 2021 föreslagit nämnden att ansöka om ytterligare medel för att färdigställa projektet.

Ombudgeteringar

	Mnkr
Rosendal mindre	2,9
Renovering av träkonstruktioner i Hammarby sjöstad	0,4
Sickla Park	1,0
Totalt ombudgeteringar	4,3

Rosendal mindre

Nyanläggande av parkyta vid kvarteret Rosendal mindre påbörjades under år 2019 men i samband med markarbeten påträffades arkeologiska fynd. Under 2019 och 2020 genomfördes arkeologiska utgrävningar under ledning av länsstyrelsen i Stockholm. Utgrävningarna är nu klara och arbetet med anläggandet av den nya parken kan fortsätta med start våren 2021.

Då utgrävningarna inneburit en försening av planerad insats, begär nämnden ombudgetering om 2,9 mnkr för medel som inte förbrukats.

Renovering av träkonstruktioner i Hammarby sjöstad

Utifrån en besiktning av träkonstruktioner i Hammarby sjöstad framkom högprioriterade

behov av renovering av trädäcken vid Lugnets terrass och vid ytterligare ett par mindre bryggor och gångsystem. Insatsen innebär utbyte av det överliggande trävirket som stadsdelsnämnden ansvarar för. Genom trafikkontoret har renovering av trädäcken på ovanstående platser pågått under höst och vinter. Merparten färdigställdes innan årsskiftet och samtliga platser beräknas bli klara till våren 2021.

Då insatsen kommer att fortsätta under våren 2021 begär nämnden ombudgetering om 0,4 mnkr för medel som inte förbrukats.

Sickla Park

Under året har ett program för upprustning av lekplatsen i Sickla Park tagits fram. Kommande upprustning innebär bland annat att lekplatsen erhåller ny lekutrustning och åtgärder för minskat slitage av naturreservatets ekmiljö. Utförandet av upprustningen planeras att påbörjas under år 2021.

Projektets budget utgörs av parkinvesteringsmedel (3,4 mnkr) och reinvesteringsmedel (1,0 mnkr).

Kostnaderna för Sickla Park har under året blivit 2,0 mnkr lägre än planerat. 2,0 mnkr av dessa medel har använts för marksaneringsåtgärder inom upprustningsprojektet som omfattar parkyta på Reimersholme.

Då anläggningsåtgärder inte hann påbörjas under 2020 som planerat begär nämnden ombudgetering om 1,0 mnkr.

Analys av balansräkning

Tillgångar, mnkr	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Skulder och kommunkapital, mnkr	Bokslut 2019	Bokslut 2020
Mark, byggnader & tekniska anläggningar	186,7	201,2	Kommunkapital	-50,7	-42,8
Kundfordringar	34,3	42,1	Diverse kortfristiga skulder	-1,0	-0,2
Varav osäkra fordringar	-2,0	-2,3	Leverantörs-skulder	-152,9	-168,8
Kortfristiga fordringar	13,2	9,4	Moms och särskilda punktskatter	0	0
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	58,6	56,2	Övriga kortfristiga skulder	-14,0	-23,7
Likvida medel	0,4	0,4	Upplupna kostnader & förutbetalda intäkter	-74,6	-73,8
Summa	293,2	309,3	Summa	-293,2	-309,3

Tillgångar

Det bokförda värdet på förvaltningens anläggningstillgångar har ökat med netto 14,5 mnkr. Ökningen avser investeringar efter avdrag för avskrivningar. Investeringarna i parker har ökat med netto 12,6 mnkr och investeringar i inventarier har ökat med 1,9 mnkr.

Kundfordringar har ökat med 7,8 mnkr. Förändringen beror på att det i bokslut för år 2020 finns en större faktura av engångskaraktär till Stadsledningskontoret avseende ersättning för merkostnader för Covid-19-pandemin.

Kortfristiga fordringar har minskat med 3,8 mnkr. Förändringen beror på minskade fordringar på Migrationsverket avseende ersättning för ensamkommande flyktingbarn.

Skulder

Kortfristiga skulder har minskat med 0,8 mnkr, förändringen beror på ändrade redovisningsregler för leasingbilar.

Ökningen av leverantörsskulderna om 15,9 mnkr beror främst på kostnader av engångskaraktär från stadens bolag, samt fördröjd fakturering av kostnader för LASS från Stadsledningskontoret.

Övriga kortfristiga skulder har ökat med 9,7 mnkr. Förändringen avser förutbetalda intäkter från Migrationsverket avseende ersättning för ensamkommande flyktingbarn.

Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter har minskat med netto 0,8 mnkr. Förutbetalda intäkter har minskat med 3,6 mnkr beroende poster av engångskaraktär i bokslut 2019.

Upplupna kostnader har ökat med netto 2,8 mnkr. Förändringen beror på minskad eftersläpning i faktureringen från leverantörer som säljer verksamhet till förvaltningen med 1,8 mnkr och ökade upplupna lönekostnader med 4,6 mnkr som avser ej utbetalda löneökningar för 2020.

Förvaltningens beviljade gräns för underförskottskassor är 0,7 mnkr.

Särskilda redovisningar

Agenda 2030

Agenda 2030

Förvaltningen har under året bidragit till att uppfylla målen i Agenda 2030 i den ordinarie verksamheten genom att bland annat ta hänsyn till barns rättigheter, nationella minoriteters rättigheter samt öka tillgängligheten och delaktigheten för personer med funktionsnedsättning. Samverkan har skett med relevanta nämnder i staden, civilsamhället, näringslivet och akademien. Arbetet med att skapa hållbara städer har genomförts i samverkan med exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret, fastighetskontoret och trafikkontoret. Exempelvis har detta innefattat utveckling och utformning av stadsdelsområdet grönytor i syfte att skapa gröna samband och öka områdenas hållbarhet. I arbetet har även ökad biologisk mångfald och förbättrad hantering av dagvatten varit centralt.

Förvaltningen har under året identifierat behov av att utveckla samverkan med det lokala

näringslivet bland annat för att fler nyanlända ska få arbete. Förvaltningen har under året fortsatt utveckla samverkan med berörda fackförvaltningar, polis, civilsamhället, lokala närings- och kulturlivet samt fastighetsbolag för att utveckla Medborgarplatsen till en mer attraktiv och trygg plats inom ramen för platsamverkan Medborgarplatsen. Samverkan med de fastighetsägare där förvaltningen hyr lokaler har utvecklats i syfte att energieffektivisera. Utvecklingen av samverkansarbetet fortsätter under år 2021.

Jämställdhet

Arbetet med jämställdhetsintegrering har pågått inom samtliga verksamheter. Vid analys av uppföljningar och statistik har könsaspekten lyfts i de fall det är möjligt för att synliggöra eventuella olikheter samt möjliggöra analys och förbättringsåtgärder. Förskolornas arbetssätt har utgått från ett medvetet genus- och normkritiskt perspektiv. Socialtjänstens verksamheter har i viss utsträckning analyserat delaktighet bland brukare och utformning av insatser utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Inom äldreomsorgen har god kvalitet skapats genom att ha en dialog med den äldre och individanpassa insatserna. Inom stadsmiljöområdet har parkupprustningar genomförts utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Analys av hur parkerna används bland annat utifrån kön har genomförts kontinuerligt.

Förvaltningen har ett nätverk för jämställdhetsfrågor, Jämsam, där alla verksamheter är representerade. Fokus är att driva och utveckla förvaltningens arbete med jämställdhetsintegrering.

Förvaltningen ser ett behov av att vidare systematisera och följa upp arbetet med jämställdhetsintegrering.

Arbetet med barns rättigheter

Under året har förvaltningen arbetat på flera nivåer kring barnets rättigheter och inflytande. Arbetet har utgått från stadens program för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad 2018 - 2022. Arbetet har följt förvaltningens handlingsplan för implementering av barnkonventionen. Inom sociala avdelningen finns fyra barnrättssamordnare som deltar i avdelningens processteam. Förvaltningen deltar i ett stadsövergripande nätverk som ska möjliggöra samverkan och erfarenhetsutbyte mellan förvaltningar och bolag för ett effektivare arbete med barns rättigheter. Sociala avdelningen har startat ett internt barnombuds nätverk med representanter från berörda verksamheter.

Verksamheterna har arbetat med ett stärkt barnrättsperspektiv genom att bland annat lyfta barnets bästa i utredningar och beslut. Mottagningsenheten och enheten för vuxna har under året tagit fram och implementerat rutiner för samverkan kring barns bästa. Arbetet med barnkonsekvensanalyser fortsätter att implementeras och utvecklas för att barnets bästa ska främjas i de beslut som fattas. BRA-samtal (barns rätt som anhöriga) håller på att implementeras inom utförarverksamheterna där barn till personer med beroendeproblematik får möjlighet att komma till tals och bli lyssnade på utifrån sin situation. Inom förvaltningen används olika metoder för att ge barn som har kontakt med socialtjänsten möjlighet att komma till tals.

I förvaltningens förskolor har framtagandet av ett nytt arbetssätt för att skapa likvärdiga förutsättningar för alla barn, barnhälsomöte, inletts. Arbetssättet syftar till att främja barnkonventionens paragraf 3 (barnens bästa ska komma i första hand i alla beslut som gäller barn). Genom att pedagoger, ledning och handledare möts i reflekterande samtal (barnhälsomöten) som tar avstamp i det vardagliga arbetet på förskolan kan fokus flyttas från akuta insatser till mer förebyggande och hälsofrämjande insatser. På så sätt skapas fler förutsättningar i verksamheten att uppnå en likvärdig förskola. Nästa steg i utvecklingsarbetet är att följa upp resultatet samt sprida och dela goda exempel mellan verksamheterna.

Förvaltningen har under hösten fortsatt arbetet med barnombud som tidigare drevs i samverkan med Ersta Vändpunkten. Ett nätverk (Nätverk för barns rättigheter och hälsa) bestående av rektorer och biträdande rektorer har bildats och under hösten har flera nätverksträffar genomförts. En av träffarna hade temat orosanmälningar där medarbetare från förvaltningens sociala avdelning var särskilt inbjudna för att presentera de arbetssätt och rutiner som används vid orosanmälningar.

Nationella minoriteter

Förvaltningen har arbetat med minoriteter inom ramen för finsk, tornedalsk och samisk förvaltning. Förvaltningen erbjuder förskoleverksamhet på finska och verksamhet för äldre på finska samt har planerat att erbjuda kulturella aktiviteter på meänkieli och samiska inom äldreomsorgens träffpunkter. Planering kring aktiviteterna sker i samverkan med andra stadsdelsförvaltningar i innerstaden. Arbetet för att stärka och främja bevarandet av det nationella minoritetsspråket finska görs i samråd med representanter ur minoritetsgruppen. Övrigt samråd sker centralt inom SLK.

Romsk inkludering

Den romska minoriteten aktualiseras sällan i verksamheterna varför stadsdelsförvaltningen inte har arbetat aktivt med frågan under året. Under 2021 kommer utvald personal från sociala avdelningen att gå utbildning i att uppmärksamma och höja kunskapen gällande den aktuella målgruppen för att se om arbetet med romsk inkludering behöver utökas. Ett arbete pågår inom socialförvaltningen där ett utbyte sker löpande med stadsdelsförvaltningarna.

Konsekvenser av Covid-19-pandemin

Covid-19-pandemin har haft stor påverkan på nämndens ekonomi, målgrupper och verksamheter. Situationen har krävt både förändrade och nya arbetssätt för att begränsa smittspridningen och för att fortsätta kunna leverera samhällsviktigt stöd, service och insatser med fortsatt hög kvalitet.

Ekonomiska konsekvenser

Följderna av pandemin har haft påverkan på nämndens ekonomi i form av ökade kostnader för verksamheterna inom områden som sjuklöner, vikariatillsättning, skyddsutrustning och förstärkta städ- och renhållningsinsatser. Större delen av dessa kostnader har nämnden blivit kompenserad för. Samtidigt har förvaltningen haft minskade kostnader för bland annat vård- och omsorgsboende, hemtjänst och turbundna resor. Sammantaget innebär detta ett överskott för nämnden år 2020.

Konsekvenser för målgrupper och verksamhet

Förvaltningen har identifierat ett antal övergripande punkter som varit centrala i hanteringen av den pågående pandemin.

- Den höga sjukfrånvaron bland medarbetare har skapat behov av att anställa fler vilket ställt krav på snabba rekryteringar samt inneburit ökade kostnader för bemanning.
- Ökade behov av kompetensutveckling och fortbildning främst kopplat till arbetssätt för att hindra och minska smittspridningen.
- Ökat behov av närvarande ledarskap har lett till hög belastning på enhetschefer och biträdande enhetschefer.
- Stor påverkan på både den fysiska och psykosociala arbetsmiljön. Snabb omställning till hemarbete för många medarbetare. Rädsla och oro för smittspridning både på och utanför arbetsplatsen.
- Omfattande anpassning av verksamheternas innehåll och arbetssätt för att minska risken för smittspridning.
- Snabb digital omställning har ställt höga krav på medarbetarnas digitala kompetens.
- Ökat internt och externt informations- och kommunikationsbehov.
- Omprioritering av verksamhet med effekten att viss typ av kvalitets- och utvecklingsarbete prioriterats ned.

Stadsdelsnämnden

- Stadsdelsnämnden har sedan pandemins utbrott och sammanträdet i mars 2020 sammanträtt med ett begränsat antal förtroendevalda på plats i sammanträdeslokalen. Överenskommelsen mellan gruppledarna för nämndens partier har varit att en förtroendevald per parti, ledamot eller ersättare, närvarat vid det fysiska sammanträdet.
- Sammanträdena har varit stängda för allmänheten. Förvaltningen har förberett för webbsändning av sammanträdena. Första webbsända nämndsammanträdet sker den 28 januari 2021.

Förskola

- Under året har det varit en hög personalfrånvaro och antal barn i verksamheten har varierat med anledning av Covid-19-pandemin. Under enstaka dagar har förskolor som ligger nära varandra slagits samman för att klara personalbemanningen. Större delen av verksamheten har förlagts utomhus eller inomhus i mindre grupper. Öppning och stängning har skett utomhus, hygienrutinerna har uppdaterats samt bemannings- och pandemiplaner har upprättats.
- All gemensam fortbildning för medarbetare och chefer har skett i samma omfattning som innan pandemin men digitalt istället.

Äldreomsorg

- Verksamheten har under året fått ställa om på många sätt till exempel genom att förvaltningens fixartjänst har utvecklats med en digital fixartjänst som erbjuder enklare IT-stöd i hemmet.
- På vård- och omsorgsboendena har de äldre kunnat träffa vänner och anhöriga

utomhus oavsett väder. Stora tält av typen partytält med infravärme har satts upp där det funnits möjlighet för att inbjuda till utomhusvistelse vid kallare väder.

- Aktivitetscentret har under året ställt om till mer uppsökande verksamhet och enskilda har erbjudits promenader med sällskap och medarbetarna har kontinuerligt kontaktat besökarna.

Omsorg om personer med funktionsnedsättning

- Under året har kostnader för turbundna resor minskat. Detta är en följd av att dagliga verksamheter stängde under en period och att brukare varit mer försiktiga. För att i möjligaste mån möta varje enskild brukares behov av stöd och/eller insatser under pandemin har förvaltningen varit lyhörda och följsamma i bedömningar av utökade, förändrade och kompletterande insatser.

Individ- och familjeomsorg

- Inom individ – och familjeomsorgen har det funnits utmaningar med göra de återkommande uppföljningarna av pågående insatser, dvs. besök på plats, framförallt inom området barn- och ungdom. Detta har i vissa fall medfört förlängningar av placeringar. I redan pågående ärenden inom ungdomsgrupperna har det inkommit ett ökat antal anmälningar vilket påverkat arbetsbelastning och föranlett behov av att anlita socialsekreterare från bemanningsföretag.
- Inom vuxenheten har längre placeringar på akutboenden beviljats. Det har i perioder varit fullt på stadens egna boenden men behovet har kunnat tillgodoses med upphandlade vårdgivare. Till följd av pandemin finns fördröjningar med samordnade hälso- och sjukvårdsinsatser, förvaltningens egna behandlingsinsatser och arbetsmarknadsinsatser vilket påverkar pågående och framtida insatser såväl tidsomfattning som kostnadsmässigt.
- Förebyggande arbete har i viss mån behövts bortprioriteras till förmån för myndighetsutövning vilket förvaltningen ser kan ge ekonomiska konsekvenser på sikt.

Ekonomiskt bistånd

- När det gäller ekonomiskt bistånd har förvaltningen ännu inte sett en ökad kostnad. Antalet nya ansökningar har ökat under året och behovet av rådgivning och hantering av nya ansökningar har varit märkbart högre. För att möta behoven har förvaltningen säkerställt en hög personaltäthet för att hantera ärendeinflödet. Det är även tydligt att pandemin medför nya frågeställningar, svårigheter och att vissa yrkesgrupper drabbats hårt.
- Förvaltningen har identifierat att den ökade arbetslöshet i samhället i stort gör det ännu svårare för nyanlända utan etableringsersättning att få arbete. Utmaningarna gör det betydligt svårare att självförsörjande och hitta egen bostad vilket kan påverka förvaltningens kostnader för ekonomiskt bistånd.

Stadsmiljö

- Det ökade besöksstrycket i stadsdelsområdets parker och grönområden under försommaren medförde behov av utökad renhållning. Bland annat har parker som i vanliga fall inte är välbesökta använts i större utsträckning än normalt.

- Drygt tusen informationsskyltar med uppmaning om att hålla avstånd till varandra har satts upp av servicegruppen runt om i stadsmiljön. Kontinuerlig rondering har utförts och komplettering med nya skyltar har genomförts vid behov.
- I syfte att undvika köbildning vid de offentliga toaletterna invid Tanto strandbad och vid Långholmens strandbad placerades tillfälliga bajamajor ut.
- Frekvensen av avtalsuppföljningen i form av fysiska kontroller i stadsmiljön har utförts i mindre omfattning än normalt på grund av arbete hemifrån.

Barn, kultur och fritid

- Fokus under pandemin har varit att erbjuda verksamhet utomhus både i öppna förskolan och på parklekarna.
- Inom fritidsverksamheten har lokalernas storlek varit vägledande för vilken typ av verksamhet/aktivitet som kunnat genomföras. Fler uteaktiviteter har genomgående erbjudits.
- Digitala arbetssätt inom fritidsverksamheten är under fortsatt utveckling. Bland annat har digitala samlingar genomförts samt vissa aktiviteter har skett helt digitalt.
- Under sommaren var det endast ett mindre antal barn som skickades hem från kolloverksamheterna på grund av förkylningssymptom. Avgiften reducerades då till det antal dagar barnen vistades på kollo.
- Flera föreningar som tagit emot föreningsbidrag under året har inte kunnat genomföra planerade aktiviteter fullt ut på grund av pandemin. Under 2021 kommer möjlighet finnas för föreningarna att behålla de bidrag som inte kunnat nyttjas på grund av pandemin och använda dessa under år 2021 istället.

Bedömning av nämndens interna kontroll

 Tillräcklig

Analys

Södermalms stadsdelsnämnd bedömer att den interna kontrollen under år 2020 varit tillräcklig. Bedömningen grundar sig på att en väsentlighets- och riskanalys har tagits fram som identifierar oönskade händelser i verksamheten. Utifrån väsentlighets- och riskanalysen har en internkontrollplan med kontrollaktiviteter upprättats och uppföljning med analys av kontrollaktiviteter har genomförts. Vid avvikelser har dessa hanterats. Vidare grundar sig bedömningen på att arbetet med den interna kontrollen är integrerat i organisation, system och i det löpande arbetet. Bland annat genomförs uppföljningar av verksamhet i egen och enskild regi samt avtalsuppföljningar. Ekonomisk uppföljning genomförs löpande och handlingsplaner tas fram vid befarat underskott. Stadsrevisionens revisionsgranskning 2019 som återkopplades i mars 2020 bedömer sammantaget att Södermalms stadsdelsnämnd i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Nämndens interna kontroll bedöms ha varit tillräcklig. Räkenskaperna bedöms i allt väsentligt vara rättvisande.

Nämnden fastställde fem kontrollaktiviteter i internkontrollplanen för år 2020. Dessa är förskolornas systematiska barnsäkerhetsarbete, förhandsbedömningar av anmälningar

gällande barn och ungdomar, obetalda kundfakturor, följa upp semesteruttag och lokalförsörjning. Fyra av fem kontrollaktiviteter har genomförts enligt plan. Det förbättringsområde som uppmärksammats är kontrollaktivitet för förhandsbedömningar av anmälningar gällande barn och ungdomar. Uppföljningen visar att förhandsbedömningar inte alltid genomförs inom 14 dagar. För att alla förhandsbedömningar ska ske inom 14 dagar arbetar verksamheten med att säkerställa att det finns tillräcklig bemanning, att alla socialsekreterare har rätt kompetens och att det finns rutiner som är kända av samtliga medarbetare. För fortsatt uppföljning finns processen med i nämndens internkontrollplan för år 2021.

Systematiskt kvalitetsarbete

Förvaltningens interna kontrollarbete är centralt i det systematiska kvalitetsarbetet. För att kunna rätta till fel och brister och utveckla och förbättra verksamheten har förvaltningen under året fortsatt att vidareutveckla rutinerna för att ta hand om de synpunkter som invånarna har.

Förvaltningen har löpande analyserat resultaten från inspektioner, brukarundersökningar, verksamhetsuppföljningar, avvikelser samt synpunkter och klagomål. Där brister identifierats har åtgärder vidtagits. Genom att förvaltningen deltagit i stadens gemensamma aktiviteter och nätverk skapas förutsättningar att sprida goda idéer och metoder inom olika verksamheter.

I enlighet med stadens program för kvalitetsutveckling har verksamheterna arbetat med säkerställa att Södermalms invånare får en effektiv och god service. Invånarnas synpunkter har systematiskt tagits tillvara och utgör en viktig grund för kvalitetsutveckling. Programmet för kvalitetsutveckling har ett tydligt brukarperspektiv.

Under året har förvaltningen inlett ett arbete med processbeskrivningar för styrning och internkontroll samt informationssäkerhetsarbetet som även fortsätter in i 2021. En del i detta är att verksamheternas resultatdialoger kompletteras att innehålla en redovisning av de mest allvarliga riskerna och hur de hanteras.

Styrning och uppföljning av arbetet med att efterleva dataskyddsförordningen och systematiskt inventera personuppgiftsbehandlingar har påbörjats och ska fortsätta utvecklas under 2021.

Förvaltningens interna och extern samverkan har starkt bidragit till systematisk kvalitetsutveckling och en ökad innovationskapacitet. Dialog och samverkan med olika aktörer har resulterat i ett ömsesidigt lärande och bättre förutsättningar för att utveckla hållbara arbetssätt och metoder.

För att kunna möta studenters behov vid verksamhetsförlagd utbildning inom förvaltningens olika verksamheter har förvaltningen samverkat med universitet och utbildningsanordnare.

Genom att förvaltningen fört samman och samverkat med lokala aktörer från näringslivet har åtgärder och aktiviteter för ökad trygghet, säkerhet och trivsel breddats. Genom Söderandan, det lokala brottsförebyggande rådet, finns redan en strukturerad samverkan mellan förvaltningen och företag, företagareföreningar och polis i syfte att bland annat förebygga brott inom handeln.

Innovation

Förvaltningen stödjer en innovativ kultur för att möta förändrade behov hos medborgarna och verksamheternas utmaningar. Under året har pandemin ställt nya och stora krav på förändrade arbetsätt för att verksamheterna ska kunna nå sina mål. Stora delar av förvaltningens medarbetare har en direkt kontakt med förvaltningens brukare och har varit tvungna att vara innovativa i det dagliga arbetet inom områden som organisation, bemanning, arbetsätt och användandet av digitala verktyg. Restriktioner och begränsningar för fysiska möten har gjort att nya sätt att kollaborera, samverka internt och externt har etablerats. Medarbetare och chefer har ställt om till att arbeta och träffas på distans. Den digitala mognaden har i och med detta ökat hos både chefer och medarbetare.

I alla digitaliseringsprojekt finns tydliga metoder för projektarbete, uppföljning och utvärdering som leder till effektivisering och/eller ökad kvalitet och medborgarnytta. Förvaltningen samverkar för innovation och strategiska digitaliseringsfrågor med olika aktörer bland annat stadsledningskontoret och övriga förvaltningar.

Ett par exempel på innovativa arbetsätt är att nya digitala arbetsätt har införts gentemot brukare inom den sociala avdelningen. Möten och dokumentation kan ske samtidigt och brukaren kan få med sig dokumentet på en gång. Inom äldreomsorgen har man erbjudit digitala träffpunkter för äldre i syfte att t.ex. minska ensamhet. Ett exempel på det är att man har haft Ipad-caféer.

Äldreomsorgens utvecklingsenhet har på uppdrag av förvaltningens ledningsgrupp utvecklat ett verktyg för att digitalisera arbetsrutiner och information till medarbetare. Verktöget ska kunna användas inom förvaltningens samtliga verksamheter.

Förskolan har under året infört de sista delarna av Skolplattformen. Verksamheterna har, utifrån utvärderingsverktyget LIKA och förskoleundersökningen, även beslutat om en inriktning för arbetet i förskoleområdenas digitaliseringsnätverk. Inriktningen handlar om områdena digital trygghet, digitalt skapande, kommunicera digitalt med vårdnadshavare och kommunicera digitaliseringen med barnen.

Ett verktyg har tagits fram inom enheten för arbetsmarknadsinsatser på den sociala avdelningen för att följa upp rekvirerade medel från bland annat Försäkringskassan. Verktöget utvärderas i början av 2021.

Stadsmiljöavdelningen har under året arbetat tillsammans med trafikkontoret för att hantera det stora antalet ärenden från medborgare inkomna via synpunktsportalen (stadens IT-system för hantering av frågor, klagomål och idéer). Det har påbörjats ett IT-projekt för utveckling av synpunktsportalen som avdelningen deltar i, med syfte att öka kvalitet och korta svarstider till medborgare samt att och minska på administrativ belastning.

Förvaltningen har jobbat med att utreda möjligheterna till att effektivisera administrativa stödfunktioner. Syftet är att med hjälp av digitaliseringens möjligheter hitta nya arbetsätt för att kunna fördela om resurser i förvaltningens kärnverksamheter.

Övrigt

Synpunkter och klagomål

För att kunna rätta till fel och brister och utveckla och förbättra verksamheten har förvaltningen rutiner för att ta hand de synpunkter som invånarna har. Utöver att lämna sina synpunkter direkt till förvaltningens medarbetare kan synpunkterna lämnas via brev, e-post eller via e-tjänsten Tyck Till.

Under januari till december 2020 har det kommit in sammanlagt 1955 diarieförda klagomål, beröm och idéer varav 8 inom förskola och parklek, 25 inom individ- och familjeomsorg, 10 inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning, 71 inom äldreomsorg och 1841 avseende stadsmiljö.

Verksamhetsområde	Totalt antal beröm och idéer 1 januari till 31 december	Totalt antal klagomål 1 januari till 31 december	Totalt antal klagomål, beröm och idéer 1 januari till 31 december
Förskola och parklek		8	8
Individ- och familjeomsorg	1	24	25
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	1	9	10
Äldreomsorg	1	70	71
Stadsmiljö	307	1534	1841
Summa	310	1645	1955

Förskola och parklek

Under perioden har det kommit in åtta klagomål. Klagomålen berör bemötandet, inskolning, skolplattformen och informationsutmaningar samt förskolornas hantering av pandemin. De rapporterade klagomålen har besvarats och där brister identifierats har åtgärder vidtagits där det varit aktuellt.

Individ- och familjeomsorg

Under perioden har det kommit in 25 klagomål och beröm. De består av 24 klagomål och ett beröm. Klagomålen berör handläggning, bemötande, insatser och tillgänglighet. Berömmet gäller insatsen. De rapporterade klagomålen har besvarats och där brister identifierats har åtgärder vidtagits där det varit aktuellt.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Under perioden har det kommit in 10 klagomål och beröm. De består av 9 klagomål och ett beröm. Klagomålen berör störningar i boendet och handläggning. Berömmet gäller bemötande. De rapporterade klagomålen har besvarats och där brister identifierats har åtgärder vidtagits där det har varit aktuellt.

Äldreomsorg

Under perioden har det kommit in 71 klagomål och beröm. Det består av 70 klagomål och ett beröm. Klagomålen berör verksamhetsinnehåll, genomförande av insatser och bemötande. Berömmet avser gott bemötande. Ett fåtal klagomål har berört konsekvenser av pandemin. De

handlade om upplevelse av bristande information och frågor kring skyddsutrustning i början av pandemin och kunde hanteras med ökad information. De rapporterade klagomålen har besvarats och där brister identifierats har åtgärder vidtagits där det varit aktuellt.

Stadsmiljö

Under året har det kommit in 1 841 klagomål, frågor, beröm och idéer via synpunktsportalen. Av dessa är 1 534 klagomål och frågor, 63 beröm och 244 idéer. Det totala antalet inkomna klagomål, frågor, beröm och idéer för år 2019 var 1 141 ärenden. Det innebär en ökning med 61 procent jämfört med året innan. Berömmen gäller främst utförd renhållning, parkskötsel och blomplanteringar. Klagomålen berör upplevda brister i främst parkunderhåll såsom trasiga parkbänkar, lekredskap samt bristande renhållning. Flera av synpunkterna under försommaren har handlat om trängsel i parkerna vid vackert väder. De rapporterade klagomålen har besvarats och där brister identifierats har åtgärder vidtagits där förvaltningen bedömt det vara aktuellt.

Utöver inkomna ärenden i synpunktsportalen har dessutom 3 226 felanmälningar inkommit till Trafik Stockholm som rör parkmark inom Södermalms stadsdelsområde. Totalt har därmed 5 067 ärenden som berör stadsdelsområdets parkmark hanterats under året.

Det totala antalet ärenden för år 2019 var 3 634 ärenden. Det innebär en ökning med 39 procent för 2020 jämfört med året innan. Den stora ökningen av antalet inkomna ärenden antas bero på att fler människor har vistats i parkerna under året jämfört med 2019, detta med anledning av pandemin.

Synpunkter kan också förmedlas som medborgarförslag. Under 2020 har 87 medborgarförslag kommit in från södermalmsbor till stadsdelsförvaltningen. Av dessa har 48 st besvarats efter beredning inom förvaltningen och beslut i stadsdelsnämnden. Av dessa har 44 st förslag gällt stadsmiljön, 2 st gällande äldreomsorgen och 2 st gällande ekonomin.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Ann-Christine Jenvén, Stadsdelsdirektör	2021-02-01